potū dat amico ſuo miſcens fel. Jtē luſoꝛ eſt cupidus ⁊ auar⁹adeo
ꝙ vellet quācūq; pſonā ſecū ludētē ſpoliare: ⁊ ad hoc laboꝛat pꝛo
virib⁹:hic intendit: ⁊ ad hoc tēdit. Eſt crudelioꝛ ceteris raptoꝛibus
aut ſpoliatoꝛib⁹: ⁊ magis inhuman⁹:qꝛ aliqñ ſpoliāt eos camiſijs
ſuis ⁊ braccis:qđ nō faciūt q̄ ſpoliāt hoīes in nemoꝛib⁹. Peccat in
ingratitudine:qꝛ tpe ſibi dato ad ſalutis opationē abutit̄ ꝯ ſalutē
ſuā expendens illud in ocioſis ⁊ pnicioſis factis. Job.xxiiij. Dedit
ei locū pnie in pſenti.ſ.tps ⁊ ipſe abutit̄ eo ī ſupbiā. Jtē vſurarios
facit:illi enim in modico tpe dant ⁊ accipiūt graues vſuras traden
tes: ⁊ dātes vndecim pꝛo duodecim in momēto tpis vel grauioꝛes
vſuras. Jtē fallit ⁊ fallere intēdit v̄bis:factis: ⁊ inſtrumētis:vt de/
cijs falſis: ⁊ fallacib⁹v̄bis:inſtrumētis:ſignis: ⁊ teſtib⁹. Jtē coꝛrūpit
vicinos aſtātes in ludo v̄bis:exēplis ⁊ munerib⁹ ⁊ ſignis:adeo vt fe
rant pꝛo eo ibi falſum teſtimoniū pꝛo nullo vl̄ modico lucro:qđ nō
facerēt extra ludū pꝛo centū marchis argenti:pꝛo quoꝝ teſtimonio
amittūt q̄ ſm̄ cōditionē ludi fuerāt lucrati:q̄b⁹ coꝛrupti teſtes pcio
vel amoꝛe vel timoꝛe tenent̄ reſtituere qđ amiſerūt eoꝝ falſo teſti/
monio. Jtē luſoꝛ nō ſeruat fedus alicui pſone cū q̄ ludat:ſ; frequē/
ter frangit fedus nature ꝯſanguineitatis:vel nuptiaꝝ:vel ſocietatꝭ:
decipiēdo eos q̄ ſunt ibi federe aliquo iuncti eoꝝ bona pdēdo:vel
male tractādo:vel male acquirēdo. Sepe iurat pꝛo nihilo.ſepe pe/
ierat ⁊ mētit̄. Hoc facit in ludo pꝛo nihilo qđ nō faceret extra ludū
pꝛo magno pcio:iurādo ſe lucratū fuiſſe qđ amiſit. Jtē eſt ꝯtēptoꝛ
ſacroꝝ tēpoꝝ.i.feſtoꝝ q̄ violat: ⁊ expēdit in blaſphemijs dei ⁊ ſctō/
rū: ⁊ vituperijs eoꝝ:cōtēnit eos ꝯtumelias eis inferēdo:plus defert
honoꝛis trib⁹ oſſib⁹ caninis ideſt decijs q̄ʒ oſſib⁹ dei ⁊ ſctōꝝ quos
dinumerat blaſphemādo.pſ. Foderūt man⁹ meas ⁊ pedes meos:
dinumerauerūt oīa oſſa mea. Jtē luſoꝛ facilis eſt ad ira ſcēdū ⁊ cō/
minādū: ⁊ ad inferēdū v̄ba ⁊ v̄bera acerba. Facilis eſt ad ꝓximū
occidēdū:ante cuius oculos eſt effuſio humani ſanguinis ⁊ ꝯmit/
tere pctā q̄cūq;. Jtē eſt trāſgreſſoꝛ decalogi mādatoꝝ omniū:pmū
mandatū trāſgredit̄. Exo.xx. Non habebit deos alienos coꝛā me:
ipſe tribus oſſib⁹ caninis obedit.i.decijs: ⁊ colit ea pꝛo deo:faciens
eoꝝ voluntatē:qꝛ ducūt loco trinitatis. Aſſumit nomē dei inuanū
iurans pꝛo nihilo.feſta frangit:parētes inhonoꝛat:ꝓximū factovl̄
exēplo occidit:dū deū negat ſpiritualiter mechat̄. Alienū inuito eo
cuius eſt ſubripit:fert falſum teſtimoniū vt dictū eſt: ⁊ rē ꝓximi cō
cupiſcit. Deterioꝛ idolatria eſt q̄ʒ iudei aut ſaraceni:illi vitulū aureū
coluerūt:ſaraceni mahumeto homini tāq̄ʒ deo obedierūt:iſti dete/
rioꝛi creature oſſib⁹ caninis:in quoꝝ ſuitio expēdūt q̄nq; camiſias
⁊ braccas: ⁊ q̄cq̄d habēt. Jtē ſicut deus cultoꝛib⁹ ſuis tradidit.xxi.
lr̄am quib⁹ tota ſacra ſcriptura ſcripta eſt ⁊ nobis dei inſinuat vo/
luntatē ad faciēdū eā:ita in decio ſunt.xxi.puncta p q̄ luſoꝝ īſinua/
tur volūtas deci dei ſui vt eā faciat. Jtē ſi luſoꝛ eſt filiusfamilias:
ſequit̄ ira ⁊ afflictio parētū: ⁊ maledictiones eoꝝ q̄b⁹ maledicit vel
maledicūt. Si paterfamilias:afflictio vxoꝛis ⁊ familie:vt rixe:pu/
gne v̄bera:odia:exheredationes filioꝝ:pſtitutiones filiaꝝ:depau/
perationes:furta ſacrilegia:qꝛ calefactus a ludo nō feret̄ aliquādo
accipere ſup altare:ſequent̄ etiam ſuſpendia ⁊ alia multa mala:vt
pꝛedictū eſt. Jdeo fugiendus eſt talis ludus: ⁊ ſocietas ludentium
deteſtanda. Unde Tho.iij.dicebat ſara.nūq̄ʒ ludentib⁹ miſcui me
ne cū his qui in leuitate ambulant participē me pbui. Et Hiere.xv.
Non ſedi in cōſilio ludentiū.

Libri tertij. Pars nona. Jncipit.
De luxuria.
DIS.I.

VLtimo inter capitalia vitia di/
cendū eſt de luxuria.
Circa quam cōſiderāda ſunt ſeptem.
Primo vtrū luxuria ſit pctm̄. Secun/
do de filiab⁹ eius. Tertio de diuiſione
partiū ei⁹. Quarto de his q̄ ſuadent et
oñdunt luxuriā eſſe vitandā. Quinto
de his q̄ nutriūt ⁊ augent eam. Sexto
de familiaritate mulieꝝ. Septimo de
choꝛeis. Circa primū vidēdū eſt vtrū
luxuria ſic peccatū. Ad qđ d̄r ꝙ luxu/
ria d̄r eē libidinoſus voluptatis appetitus. Uoluptas aūt libidino
ſa pncipalr̄ ꝯſiſtit ī actu venereo:ſiue delectatōib⁹ venereis:ī q̄b⁹ ēt
libido ſpecialit̄ eſſe d̄r:quāuis ⁊ in alijs poſſit eſſe voluptas:tm̄ hoc
nomē ſibi vēdicāt veneree voluptates. Luxurioſus aūt d̄r q̄ſi ſolu
tus in voluptates. Maxime aūt animū hoīs ſoluunt voluptates
veneree:ideo circa hmōi voluptates luxuria maxime cōſideratur.
Unde ſicut tēperantia pꝛincipaliter ⁊ ꝓpꝛie eſt circa delectationes
tactus:dicit̄ autē ex cōſequenti: ⁊ per quandā ſimilitudinē in qui/
buſdā alijs materijs:ita ⁊ luxuria pncipaliter q̄dē ꝯſiſtit circa vene
reas voluptates que maxime animū hoīs ſoluunt. Secūdario aūt
d̄r eſſe in q̄buſcūq; alijs ad exceſſum ptinētib⁹. Uñ gal.v. Dicit gl.
ꝙ luxuria eſt q̄libet ſupfluitas. Uñ ⁊ vinū d̄r eſſe res luxurioſa:vl̄
eo mō quo in q̄libet mā ſupabūdantia vel exceſſus refert̄ ad luxu
riam:vel qꝛ ſupfluus vſus vini pbet incētiuū veneree voluptatis.
Ex his patere pōt quō: ⁊ q̄re luxuria ſit pctm̄:qꝛ q̄to aliq̄d eſt ma/
gis neceſſarium.tātomagis opoꝛtet vt circa illud rōnis oꝛdo ſerue
tur vnde p ꝯſequēs magis eſt vitioſum.ſi oꝛdo rōnis ptermittat̄.
Uſus aūt venereoꝝ ſicut dictū eſt valde neceſſari⁹ eſt ad bonū cōe
qđ eſt ꝯſeruatio humani generis. ⁊ iō circa hoc maxime attēdi dʒ
rōnis oꝛdo: ⁊ p ꝯſequens ſi q̄d circa hoc fiat pter id qđ oꝛdo rōnis
hʒ vitioſum erit. Hoc aūt ptinet ad rōnē luxurie vt oꝛdinē ⁊ modū
rōnis excedat circa venerea. ⁊ ideo abſq; dubio luxuria eſt peccatū
Licet aūt ſemē generatōis humane ſit ſupfluū alimēti:ſicut dicit
phs in libꝛo de generatiōe aīaliū:cū ſm̄ eundē phm ſemē eſt ſup/
fluū quo indiget̄. D̄r enim ſupfluū ex eo qđ eſt reſiduum opatōis
v̄tutis nutritiue:tm̄ indiget̄ eo ad op⁹ v̄tutis generatiue. Sʒ alie ſu/
pfluitates coꝛpoꝛis humani ſunt tales q̄b⁹ nō indiget̄. ⁊ ideo nō re
fert qualr̄cūq; emittant̄ ſalua decētia ꝯuictus humani. ⁊ iō licet in
emiſſione hmōi ſupfluitatū non ſit pctm̄.tm̄ in emiſſiōe ſeminis
qđ eſt mā generatōis humane pōt eſſe pctm̄:niſi ſic fiat ꝙ ꝯuenire
poſſit ad finē quo eo indiget̄. Pōt aūt huius ſeminis emiſſio fieri
ſine pctō:obſeruatis circūſtantijs que in hmōi requirunt̄. Qđ de/
clarat̄ ſic:pctm̄ enim eſt in actib⁹ humanis qđ eſt ꝯtra oꝛdinē ratio
nis habet autem oꝛdo rationis vt q̄libet ꝯueniēter oꝛdinet in ſuū
finē. Et iō nō eſt pctm̄ ſi per rōnē homo vtat̄ aliq̄b⁹ reb⁹ ad finem
ad quē ſunt mō ⁊ oꝛdine ꝯueniēti dummodo ille finis ſit aliqđ v̄e
bonū ſicut autē eſt vere bonum quod ꝯſeruet̄ coꝛpalis nā vni⁹ in/
diuidui.ita etiā eſt quoddā bonū excellēs ꝙ ꝯſeruet̄ nā ſpeciei hu
mane. Sicut aūt ad ꝯſeruationē vite vni⁹ hoīs oꝛdinat̄ vſus ciboꝝ
ita etiā ꝯſeruationē toti⁹ humani generis oꝛdinat̄ vſus venereoꝝ
Unde Aug.dicit in libꝛo de bono ꝯiugali:qđ eſt cib⁹ ad ſalutē ho
minis.hoc eſt ꝯcubitus ad ſalutē humani generis. Et iō ſicut vſus
ciboꝝ pōt eſſe ſine pctō ſi fiat debito mō ⁊ oꝛdine ſʒ ꝙ cōpetit ſalu
ti coꝛpoꝛis.ita etiam ⁊ vſus venereoꝝ pōt eſſe ſine omni pctō ſi fi/
at debito modo ⁊ oꝛdine ſm̄ ꝙ eſt conueniēs ad finē generatiōis
humane. Nec obſtat ꝙ act⁹ venereus impedit actū v̄tutis:ſicut di
cit Aug.in pmo ſolilo q̄oꝝ. Nihil eſſe ſentio qđ ab arce magis dei/
ciat animū virilē q̄ʒ blandimēta femīe.coꝛpoꝛiſq; ille ꝯtact⁹. Quia
v̄tutē pōt aliq̄s impedire duplr̄. Uno mō q̄tū ad circūſtātiaʒ ſiue
quātū ad cōem ſtatū virtutū. ⁊ ſic non impedit̄ virtus niſi p pctm̄.
Alio mō quātū ad pfectū virtutū ſtatum. ⁊ ſic pōt impediri virtus
p aliq̄d qđ non eſt pctm̄:ſʒ eſt minus bonū. ⁊ hoc mō vſus femine
deijcit nō a v̄tute:ſed ab arce.i.a pfectōe v̄tutis. Unde Augu.dicit
in libꝛo de bono ꝯiugali. Sicut bonū erat qđ martha faciebat oc/
cupata circa miniſteriū ſcōꝝ:ſʒ meli⁹ qđ maria audiēs v̄bū dei.ita
etiā bonū ſuſanne in caſtitate ꝯiugali laudam⁹ ſʒ bonū vidue anne
⁊ magis v̄ginis marie aū poſuim⁹. Jtē lʒ in omni actu venereo ſit
ſupfluitas delectatōis que intātū abſoꝛbet rōnē ꝙ in ipſa impoſſi
bile eſt aliq̄d intelligere ſicut phs dicit in.vj.eth.tm̄ abundātia de
lectationis que eſt in illo actu ſm̄ rōnē oꝛdinato non ꝯriat̄ medio
v̄tutis:qꝛ mediū virtutis nō attēdit̄ ſm̄ q̄titatē ſʒ ſm̄ ꝙ ꝯuenit rō
ni recte. Et pterea ad v̄tutē nō ptinet quātū ſenſus exterioꝛ dele/
ctet̄ ꝙ ꝯſequat̄ coꝛpis diſpoſitionē.ſʒ quātum appetit⁹ interioꝛ ad
hmōi delectatōes afficiat̄. Nec hoc etiā ꝙ rō nō pōt libeꝝ actū rō
nis ad ſpūalia ꝯſiderāda ſil̄ cum illa delectatōe hēre:oſtendit ꝙ a/
ctus ille ſit ꝯrius v̄tuti.nō enī eſt ꝯriū v̄tuti.ſi rōis act⁹ aliqñ inter
mittat̄ aliquo.qđ ſm̄ rōnē ſit. Alioq̄n ꝙ aliquis ſe ſomno tradit.
eſſet cōtra virtutē. Hoc tm̄ ꝙ ꝯcupiſcētia ⁊ delectatio venereoꝝ
non ſubiacet impio ⁊ moderatōi rōnis.ꝓuenit ex pena pmi pecca/
ti:inquātū.ſ.ratio rebellis deo meruit habere ſuā carnem rebelleʒ.
vt patet per Aug.xxij.de ciui.dei. Circa ſcōm.ſ.de filiab⁹ luxu/
rie. Sciendū ꝙ Greg.xxxj.mo.ponit eas ſeptē que ſunt cecitas mē
tis incōſideratio:pcipitatio:incōſtantia:amoꝛ ſui:odiū dei:affect⁹
pſentis ſeculi:hoꝛroꝛ ⁊ deſperatio futuri. Quaꝝ ratio ⁊ numer⁹ ſic
apparet. Qñ enim inferioꝛes potētie vehemēter afficiuntur ad ſua
obiecta:ꝯſequēs eſt ꝙ ſupioꝛes vires impediunt̄ ⁊ deoꝛdinantur:
in ſuis actib⁹. Per vitiū aūt luxurie maxime appetitus inferioꝛ.ſ.
cōcupiſcibilis vehemēter incēdit̄ ſuo obiecto.ſ.delectabili ꝓpter
vehemētiā delectationis. ⁊ ideo ꝯſequēs eſt ꝙ per luxuriā maxi/
me ſuperioꝛes vires deoꝛdinent̄.ſ.ratio ⁊ voluntas. Sunt autē rō
nis quattuoꝛ actus in agēdis. Primo quidē ſimplex intelligentia
que appꝛehēdit aliquē finē.vt bonum: ⁊ hic actus impedit̄ per lu/

xuriam: ſm illud dañ. xiii. Species decepit te. ⁊ concupiſcētia ſub
uertit cor tuū: ⁊ q̄tuꝫ ad h̄ ponit̄ cecitas mētis. Secūdus actus eſt
cōſiliū de his q̄ ſunt agēda ꝓpter finē: ⁊ hoc etiā impedit̄ ꝑ cōcu/
piſcentiā luxurie. Vñ Terentius dicit in eunucho: loquēs de amo
re libidinoſo: q̄ res in ſe neqꝫ cōſiliū neqꝫ modū hꝫ vllū: eā ↄſilio re/
gere nō potes: ⁊ q̄tū ad hoc ponit̄ ꝑcipitatio q̄ īportat ſubtractio/
nē cōſilij. Tertius aūt eſt iudiciū de agēdis ⁊ hic etiā īpedit̄ ꝑ luxu
riā: dr̄. n. Dañ. xiij. de ſenibꝰ luxurioſis. Auerterūt ſenſuꝫ ſuū vt nō
recordarent̄ iudicioꝝ iuſtoꝝ: ⁊ q̄tū ad h̄ ponit̄ ↄſideratio. Quartꝰ
aūt actꝰ eſt ꝑceptū rōnis de agēdis: qȯ etiā īpedit̄ īquātū. ſ. hō īpe
dit̄ ex īpetu cōcupiſcētie ne exequat̄ illud qȯ decernit eē̄ faciendū.
Vñ Terentiꝰ dic̄ ī eunucho de quodā q̄ dicebat ſe receſſuꝝ ab ami
ca: h̄ v̄ba: vna falſa lachrymula reſtringet. Ex p̄te aūt volūtatis ↄſe
quit̄ duplex actꝰ inordinatꝰ: quoꝝ vnus eſt appetitꝰ finis: ⁊ q̄tū ad
ad h̄ ponit̄ amor ſui: q̄tū. ſ. ad delectationē quā inordinate appe/
tit: ⁊ ꝑ oppoſitū ponit̄ odiū dei: inquātū. ſ. ꝓhibet delectationē cō/
cupiſcētie. Alius aūt eſt appetitꝰ eoꝝ q̄ ſunt ad finē ⁊ q̄tū ad h̄ po/
nit̄ appetitꝰ p̄ſentis ſeculi in quo aliq̄s vult frui voluptate. Et ꝑ op
poſitū ponit̄ deſperatio futuri ſeculi q᷑ dū nimis retinet̄ carnalibꝰ
delectationibꝰ: nō curat ꝑuenire ad cōcupiſcentias ſp̄uales: ſꝫ faſti/
dit eas. Ponunt̄ aūt cecitas mētis: inↄſideratio: ⁊ ꝑcipitatio eē̄ fi/
lie luxurie: q᷑ intēꝑantia maxie corrūpit prudētiā: ⁊ iō vitia oppoſi
ta prudētie maxie oriunt̄ ex luxuria q̄ eſt ꝑcipua ſpecies intēꝑātie.
Itē ſciēdū q̄ ↄſtātia in arduis ⁊ terribilibꝰ ponit̄ pars fortitudinis
ſed ↄſtātiā hr̄e in abſtinēdo a delectabilibꝰ ꝑtinet ad ↄtinētiā q̄ po
nit̄ pars tēꝑātie: ⁊ iō incōſtātia q̄ ei opponit̄ ponit̄ filia luxurie:
⁊ tñ etiā ꝑma īcōſtātia ex luxuria cauſat̄: inquātū emollit cor hoīs
⁊ effeminatū reddit: ſm illud Oſee. v. Fornicatio ⁊ vinū ⁊ ebrietas
aufert cor. Et Vegetius dic̄ in libro de re militari q̄ minꝰ mortē me
tuit q̄ minꝰ deliciare nouit in vita: nec oꝫ q̄ filie vitij capitalis cū ea
in mā ↄueniāt. Itē amor ſui q̄tū ad q̄cūqꝫ bona q̄ ſibi aliq̄s appe/
tit eſt cōe p̄ncipiū pctōꝝ: ſed q̄tū ad h̄ q̄ aliq̄s appetit ſibi delecta/
bilia carnis ponit̄ ſpecialiter amor ſui filia luxurie. Itē Iſidorꝰ po/
nit q̄ttuor ſpecies luxurie. ſ. turpiloquia: ſcurrilia: ludicra ⁊ ſtultilo
quia: ſꝫ iſta ſunt q̄dā actꝰ inordinati exteriores ꝑcipue ad locutio/
nē ꝑtinētes in q̄ eſt aliq̄d inordinatū q̄druppliciter. Vno mō ꝓpter
mām: ⁊ ſic ponunt̄ turpiloquia: q᷑. n. ex ſupabūdātia cordis os lo/
quit̄: vt dr̄ Math. xij. Luxurioſi quoꝝ cor turpibꝰ ↄcupiſcētijs ple
nū eſt: defacili ad turpia v̄ba ꝓrumpunt. Scdo ex p̄te cauſe: q᷑ enī
luxuria incōſiderationē ⁊ ꝑcipitationē cauſat: ↄñs eſt q̄ fac̄ ꝓrūpe
in v̄ba leuiter ⁊ incōſiderate dicta: q̄ dicunt̄ ſcurrilia. Tertio q̄tuꝫ
ad finē: q᷑ enim luxurioſus delectationē q̄rit: etiā v̄ba ſua ad dele/
ctationē ordinat: ⁊ ſic ꝓrūpit in v̄ba ludicra. Quarto q̄tū ad ſnīaꝫ
v̄boꝝ quā ꝑuertit luxuria ꝑ cecitatē mētis quā cauſat: ⁊ ſic ꝓrūpit
in ſtultiloquia vt pote cū ſuis v̄bis p̄fert delectationes q̄s appetit
quibuſcunqꝫ alijs rebus.

De ſpeciebus luxurie. DIS. II.

DEinde cōſiderādū eſt de diuiſione ꝑtiū vel ſpe/
cieꝝ luxurie. Circa quā ↄſiderāda ſūt vn
decim. Primo de diuiſione partiū ī generali. Scdo de
fornicatione ſimplici: vtrū ſit pctm̄ mortale. Tertio vtrū
in tactibꝰ ⁊ oſculis ſit pctm̄ mortale. Quarto vtrū nocturna pollu/
tio ſit pctm̄. Quinto vtrū ſtuprū ſit ſpecies luxurie. Sexto vtrū ra/
ptus ſit ſpecies luxurie. Septimo vtrū adulteriū ſit ſpecies luxurie.
Octauo vtrū inceſtus ſit ſpecies luxurie. Nono vtrū ſacrilegiuꝫ ſit
ſpecies luxurie. Decimo vtrū vitiū ↄ̄ nām ſit ſpecies luxurie. Vnde
cimo vtrū vitiū ↄ̄ nām ſit grauiſſimū oīum pctōꝝ īter ſpecies luxu/
rie. ¶ Circa p̄mū. ſ. de diuiſione ꝑtiū vel ſpecieꝝ luxurie: ſciēduꝫ
q̄ in decretis di. xxxvj. q. j. aſſignant̄ ſex ſpecies luxurie q̄ ſunt: for/
nicatio ſimplex: adulteriū: inceſtus: ſtuprū: raptus ⁊ vitiū ↄ̄ naturā.
Quia ſicut dictū eſt peccatū luxurie conſiſtit in hoc q̄ aliquis vtit̄
delectatione venerea: nō ſm rectā rationē. Qȯ q̄dē ↄtingit dupli
ter. Vno mō ſm mām in q̄ hmōi delectationē q̄rit. Alio mō ſm q̄
mā debita exiſtēte nō obſeruant̄ alie debite ↄditiōes. Et q᷑ circū/
ſtātia īquātū hmōi nō dat ſpeciē actui morali: ſꝫ eiꝰ ſpecies ſumit̄
ab obiecto qȯ ē mā actꝰ: iō oportuit ſpecies luxurie aſſignari ex p̄/
te materie vl̄ obiecti. Que q̄dē pōt nō ↄuenire rōni recte dupliciter.
¶ Vno mō q᷑ hꝫ repugnātiā ad finē venerei actꝰ: ⁊ ſic inquātū im
pedit̄ generatio ꝓlis eſt vitiū ↄ̄ nām qȯ eſt in omni actu venereo
ex quo generatio ſequi nō pōt. Inquātū aūt īpedit̄ debita educa/
tio ⁊ ꝓmotio prolis nate: eſt fornicatio ſimplex q̄ ē ſoluti cū ſoluta.
¶ Alio modo materia in qua exercet̄ actꝰ venereus: pōt eſſe nō cō
ueniēs rōni recte per cōparationē ad alios homines. ⁊ h̄ q̄druplr̄.
Primo q̄dē ex p̄te ipſiꝰ femine cui aliq̄s ↄmiſcet̄: q᷑ ei debitꝰ honor

nō ſeruat̄. ⁊ ſic eſt īceſtus q̄ ↄſiſtit in abuſu mulieꝝ ↄſanguineita/
te vl̄ affinitate iunctaꝝ. Scdo ex p̄te eiꝰ in cuiꝰ p̄tāte eſt femīa: q᷑ ſi
eſt in p̄tāte viri eſt adulteriū. Si aūt eſt in p̄tāte patris eſt ſtuprū. ſi
nō inferat̄ violētia. Raptꝰ aūt ſi inferat̄. Diuerſificant̄ aūt iſte ſpēs
magis ex p̄te femine q̄ꝫ viri: q᷑ in actu venereo femina ſe hꝫ ſic pa/
tiēs ꝑ modū materie: vir aūt ꝑ modū agētis: dictū eſt aūt q̄ p̄dicte
ſpēs ſm dr̄iam mati̇e aſſignant̄. Et nota q̄ adulteriū ſub luxuria
ↄtinet̄ ⁊ etiā ſub iniuſticia. nihil enī ꝓhibet diuerſoꝝ vitioꝝ defor
mitates ↄcurrere in vno actu. nec deformitas iniuſticie oīno ſe hꝫ
ꝑ accidēs ad luxuriā: ſed oſtēdit̄ eſſe luxuria grauior. q̄ intātū ſeq̄
tur ↄcupīam q̄ etiā ducit ad iniuſticiā. Itē nota q̄ ſup illud. j. Co
rin. iij. Ne iteꝝ cum venero humiliet me deꝰ apud vos. ⁊ lugeā ml̄/
tos ex his qui añ peccauerūt ⁊ nō egerūt pnīaꝫ ſup īmūdicia ⁊ for
nicatōe. ⁊ impudicitia quā egerūt. Immūdicia ſm glo. ponit̄ pro
vitio ↄ̄ nām impudicitia aūt ad ſtuprū ꝑtinē vr̄. Circa ſcdm̄. ſ.
vtꝝ fornicatio ſimplex ſit pctm̄ mortale: dicēdū q̄ abſqꝫ oī dubio
tenendū eſt q̄ ſic: ⁊ hoc p̄mo declarat̄ ꝑ auctātē iuris diuini. Se/
cūdo ꝑ auctātē iuris canonici. Tertio ꝑ rōnē. Primo q̄dē ꝓbat̄ h̄
ꝑ auctātē iuris diuini. dr̄ Tho. iiij. Attēde tibi fili mi ab oī fornica
tione. ⁊ p̄ter vxorē tuā nō patieris crimē ſcire. Itē Gal̄. v. Premiſ
ſa fornicatōe ⁊ q̄buſpā alijs vitijs ſubdit: q̄ talia agūt regnū dei nō
poſſidebūt. Nihil aūt excludit a regno dei niſi pctm̄ mortale. Nec
obſtat qȯ dr̄ Deut̄. xxiij. ſup illud. Non erit meretrix ⁊c̄. dicit glo.
Ad eas ꝓhibet accedē quare eſt venialis turpitudo. nō enī dꝫ dici
venialis: ſꝫ venalis. qȯ eſt ꝓprie meretriciꝫ. Itē nec illud qȯ Act.
xv. ↄnumerat̄ q̄buſdā que nō ſunt pctā mortalia abſtineatis vos
inq̄t ab īmolatis ſimulacroꝝ: ⁊ ſanguine ſuffocato ⁊ fornicatiōe il/
loꝝ autē vſus nō eſt pctm̄ mortale. ſm illud. j. Thy. iiij. Nihil reij/
ciendū eſt qȯ cū gratiaꝝ actōe ꝑcipit̄. Fornicatio aūt nō ↄnumerā
tur illis. q᷑ eandē hēat rōnē culpe cū alijs. ſꝫ q̄tū ad h̄ q̄ ex his q̄
ibi ponunt̄ ſilr̄ poſſat īter iudeos ⁊ gētiles ſeruari vna vniꝰ ↄſenſū
vel etiā impediri: q᷑ apud gētiles fornicatio ſimplex nō reputabat̄
illicita pp̄ corruptionē rōnis in eis: iudei aūt ꝑ legē inſtructi eā illi
citam reputabāt. Alia v̄o que ibi ponunt̄ iudei abominant̄ ꝓpter
ↄſuetudinē legalis obſeruātie. Vnde apl̄i ea interdixerunt gētibꝰ
nō quali ſm ſe illicita: ſꝫ q̄ſi iudeis abominabilia. Itē nō obſtat fa
ctum oſee qui ſumpſit vxorē fornicationū Oſee. j. Quia illud fecit
obediēs deo cuiꝰ volūtas eſt regula ſūme recta. ¶ Itē hoc idē oſtē
dit̄ per ius canonicū. dr̄ enim in decretis. xxiiij. cā. q. j. Dicūt talem
de ꝑiurio pn̄iam imponi debere qualē de adulterio fornicatiōe ⁊
homicidio ſpōte ↄmiſſo: ⁊ de ceteris criminalibꝰ vitijs. Ad huiꝰ au
tem euidentiā conſiderādū eſt q̄ pctm̄ mortale eſt omne pctm̄ qȯ
cōmittit̄ directe ↄtra vitā hoīs. Fornicatio aūt ſimplex importat
deordinationē que vergit in nocumētū vite eius qui eſt ex tali cō/
cubitu naſciturus. Videmꝰ enī in oībus aīalibꝰ in quibꝰ. ſ. ad edu
cationē ꝓlis requirit̄ cura maris ⁊ femine q̄ in eis nō eſt vagus cō
cubitus: ſꝫ maris ad certā feminā vnā vel plures: ſicut pꝫ in oībꝰ aui
bus. Secꝰ aūt eſt in aīalibus in q̄bus ſola femina ſufficit ad educa
tionem fetus in quibus eſt vagus cōcubitus: vt patet in canibus ⁊
alijs huiuſmodi aīalibꝰ. Manifeſtū eſt aūt q̄ ad educationē ho/
minis non ſolū requirit̄ cura matris a qua nutrit̄: ſꝫ multomagis
cura patris a quo eſt inſtruēdus ⁊ docēdus: ⁊ in bonis tam īterio/
ribus q̄ꝫ exterioribus ꝓmouēdus. ⁊ ideo cōtra nām hominis ē q̄
vtat̄ vago cōcubitu: ſed oportet q̄ ſit maris ad determinatā femi
nam cum qua ꝑmaneat nō ꝑ modicū tp̄s: ſꝫ diu vel ꝑ totā vitaꝫ. ⁊
inde eſt q̄ naturalr̄ eſt in maribꝰ in ſpē humana ſolicitudo de cer/
titudine ꝓlis: q᷑ eis īminet educatio ꝓlis: hec aūt certitudo tolleret̄
ſi eſſet vagus ↄcubitus: hec aūt determinatio certe femine mr̄imo
nium vocat̄. Et iō dicit̄ eſſe de iure naturali. Sed q᷑ cōcubitus or
dinat̄ ad bonū cōe totius humani generis. bona autē cōia cadunt
ſub determinatiōe legis vt ſupra habitum eſt: ↄſequēs eſt q̄ ī iſta
ↄiunctio maris ad feminā que matrimoniū dicit̄ lege aliqua det̄/
minet̄: Vnde cū fornicatio ſit ↄcubitus vagus vtpote p̄ter mr̄imo
nium exiſtens. eſt ↄtra bonū ꝓlis educāde. ⁊ ideo eſt pctm̄ mortale
Nec obſtat ſi aliq̄s fornicādo aliquā cognoſcēs ſufficiēter ꝓuide
at ꝓli de educatōe: q᷑ illud qȯ cadit ſub legis determinatōe iudica
tur ſm illud qȯ cōiter accidit: ⁊ nō ſm id qȯ in aliquo caſu pōt ac
cidere. ¶ Circa t̄tiū. ſ. vtꝝ ī tactibꝰ ⁊ oſculis ſit pctm̄ mortale. dicē/
dum q̄ aliquid dicit̄ eſſe pctm̄ mortale dupliciter. Vno modo ſm
ſuā ſpēm ⁊ hoc mō oſculū ⁊ amplexus vel tactus ſm ſuam ratio/
nem non nominēt pctm̄ mortale. Poſſunt enim abſqꝫ libidine fie
ri: vel ꝓpter conſuedinē patrie vel ꝓpter aliquā neceſſitatē aut pro
pter rationabilē cām. Alio modo dicit̄ aliq̄d eſſe peccatum morta
le ex ſua cauſa: ſicut ille qui dat ſuā elemoſynā vt aliquē īducat in

hereſim:peccat mortaliter ꝓpter intentionē corruptā dictū eſt aūt
ſupra ꝙ cōſenſus in delectationē peccati mortalis eſt peccatū mor
tale:ꝛ nō ſolū cōſenſus in actū:ꝛ ideo cū fornicatio ſit peccatū mor
tale:ꝛ multomagis alie luxurie ſpecies:ꝯñs eſt ꝙ cōſenſus in dele/
ctationē talis peccati ſit peccatū mortale:ꝛ nō ſolū cōſenſus i actū:
ꝛ ideo cū oſcula ꝛ amplexus ꝛ hmōi ꝓpter delectationē fiant:cōſe/
quens eſt ꝙ ſint peccata mortalia:ꝛ ſic ſolū dicunt̃ libidinoſa.Uñ
hmōi ſm ꝙ libidinoſa:ſunt peccata mortalia.¶ Circa qrtū.ſ.vtrū
nocturna pollutio ſit peccatū:dicēdū ꝙ nocturna pollutio duplici/
ter cōſiderari pōt.Uno mō ſm ſe:ꝛ hoc mō nō hꝫ rationē peccati.
Omne enim peccatū dependet ex iudicio rōnis q̄ꝛ etiā ꝑmus mo/
tus ſenſualitatis nō hꝫ ꝙ ſit peccatū niſi inquātū iudicio rōnis re/
primi pōt:ꝛ ideo ſublato iudicio rōnis:tollit̃ rō peccatoꝝ. In dor/
miendo autē ratio nō hꝫ liberū iudiciū. Nullus enim eſt dormiēs
q̄ nō intēdat aliquibꝰ ſimilitudinibꝰ fantaſmatū velut rebus ipſis.
Et ideo id qȯ agit homo dormiēs,q̄ nō hꝫ liberꝫ iudiciū rōnis non
imputat̃ ei ad culpā ſic̃ nec illud qȯ agit furioſus aut amens. Alio
mō pōt cōſiderari nocturna pollutio ꝑ cōpationē ad ſuā cauſam q̄
pōt eſſe duplex. Una quidē corꝑalis. Cum enim humor ſeminalis
ſupabundat in corꝑe:vel cū facta eſt humoris reſolutio:vel per ni/
miā calefactionē corꝑis:vel ꝑ quācūqꝫ aliā cōmotionem ſomniat
dormiens ea q̄ ꝑtinent ad expulſionē hmōi humoris abundātis vł
reſoluti:ſicut etiā accidit quādo natura grauat̃ ex aliq̄ alia ſupflui/
tate:ita ꝙ quādoqꝫ formant̃ in imaginatione fantaſmata ꝑtinen/
tia ad emiſſionē taliū ſupfluitatuꝫ. Sic igit̃ ſuperabūdātia talis ſit
ex cauſa culpabili:puta cū eſt ex ſupfluitate cibi vel potus:tūc no/
cturna pollutio habet rationē culpe ex cā ſua. Si autē ſupabundā/
tia vel reſolutio talis humoris nō ſit ex aliqua cā culpabili:tūc no/
cturna pollutio nō eſt culpabilis:nec in ſe:nec in cā ſua. Alia vō cā
nocturne pollutionis pōt eſt animalis interior:puta cū ex cogitati/
one p̄cedenti cōtingit aliquē dormientē pollui. Cogitatio autem q̄
in vigilia p̄ceſſit quādoqꝫ eſt pure ſpeculatiua:puta cū aliquis cā
diſputationis cogitat de peccatis carnalibꝰ:qñqꝫ autē eſt cuꝫ aliq̄
affectione vel cōcupiſcentie vel horroris. Cōtingit autē magis no/
cturna pollutio ex cogitatione carnaliū vitioꝝ que fiunt q̄ꝫ aliaruꝫ
delectationū:q̄ꝛ ex hoc remanet quoddā veſtigiū ex inclinatione in
anima:ita ꝙ dormiēs facilꝰ inducit̃ in ſua imaginatione ad aſſen/
tiēdū actibꝰ ex q̄bꝰ ſeq̄t̃ pollutio:ſꝫ hoc phs dicit in.j. Ethi.ꝙ iquā
tuꝫ paulatim ꝑ trāſeunt quidā motus a vigilātibus ad dormiētes
melioꝛa fiūt fantaſmata ſtudioſioꝝ q̄ꝫ quorūlibet. Aet.etiā dic̃.iij.
ſup Geñ.ad litterā ꝙ ꝓpter bonā anime affectionē quedā eiꝰ meri
ta etiā in ſomnijs clarent:ꝛ ſic patet ꝙ nocturna pollutio hꝫ rōnem
culpe ex parte ſue cauſe. Quādoqꝫ tamē cōtingit ꝙ ex p̄cedēti cogi
tatione carnaliū actuū etiā ſpeculatiua:vel ſi ſit cū horrore ſequit̃ i
ſomnijs pollutio tamē non hꝫ rationē culpe nec in ſe nec in ſua cā.
¶ Tertia vō cā eſt ſpiritualis extrinſeca:puta cū ex operatione de/
monis cōmouent̃ fantaſmata dormiētis in ordine ad talē effectuꝫ
ꝛ hoc quidē quādoqꝫ eſt cū peccato p̄cedenti.ſ.negligentia ꝑparā/
di ſe cōtra demonis illuſiones. Unde ꝛ in ſero cantat̃:hoſteqꝫ no/
ſtrū cōprime ne polluant̃ corpora:quādoqꝫ vō abſqꝫ omni culpa
hominis ex ſola nequitia demonis:ſicut in collationibꝰ patrū dici
tur de quodā:ꝙ ſemꝑ in diebꝰ feſtis pollutionē nocturnā patieba
tur hoc dyabolo ꝓcurante:vt impediret̃ a ſacra cōione. Sic igitur
pꝫ ꝙ nocturna pollutio nūq̄ꝫ eſt peccatū:tamē quādoqꝫ eſt ſeque/
la peccati p̄cedētis ¶ Circa quintū.ſ.vtrū ſtuprū ſit ſpecies luxu/
rie:dicēdū ꝙ vbi circa materiā alicuius vitij occurrit aliq̄ ſpecialis
deformitas:ibi dꝫ poni determinata ſpecies illius vitij:luxuria aūt
eſt peccatū circa venerea exiſtēs:vt ſupradictū eſt. In v̄gine autem
ſub cuſtodia patris exiſtente:quedā deformitas ſpecialis occurrit
ſi corrūpatur:tū primo ex parte puelle:q̄ ex hoc ꝙ violata nulla pa/
ctione cōiugali p̄cedenti impedit̃ a legitimo matrimonio cōtrahē/
do ꝛ ponitur in via meretricādi:a quo retrahebat̃ ne ſignaculū vir
ginitatis amitteret:tum etiā ex parte patris:qui de eiꝰ cuſtodia ſo/
licitudineꝫ gerit:ſm illud Ecci.xlij. Sup filiā luxurioſam cōfirma
cuſtodiā:nequādo faciat te in obprobriū venire inimicis:ꝛ iō ma/
nifeſtū eſt ꝙ ſtuprū:qȯ iportat illicitā v̄ginū defloratione ſub cura
parētū exiſtētiū eſt determinata ſpecies luxurie.¶ Circa ſextuꝫ.ſ.
vtrū raptꝰ ſit ſpecies luxurie:dicēdū ꝙ raptꝰ ꝓut nūc de eo loq̄mur
eſt ſpēs luxurie:ꝛ qñqꝫ q̄dē in idē ꝯcurrit cū ſtupro:qñqꝫ aūt inue
nit̃ raptꝰ ſine ſtupro:qñqꝫ vō ſtuprū ſine raptu. Cōcurrūt q̄dē i idē
qñ aliq̄s violētiā infert ad v̄ginē illicite deflorādā:q̄ q̄dē violentia
qñqꝫ infert̃ tā v̄gini q̄ꝫ patri:quādoqꝫ aūt infert̃ patri:ſed nō v̄gi/
ni:puta cū ipſa cōſentit vt ꝑ violentiā de domo patris abſtrahat̃.
Differt etiā violētia raptus alio mō:q̄ꝛ qñqꝫ puella a domo parētū
violēter abducit̃ ꝛ violēter corrūpit̃:qñqꝫ aūt ꝛ ſi violent̃ abducit̃
nō tñ violēter corrūpit̃:ſed de voluntate virginis ſiue corrumpat̃
fornicario ꝯcubitu:ſiue matrimoniali:qualitcūqꝫ:enim violētia ad
ſit:ſaluat̃ ratio raptꝰ. Inuenit̃ aūt raptꝰ ſine ſtupro:puta ſi aliquis
rapiat viduā vel puellā corruptā. Uñ ſymachꝰ papa dicit. Rapto/
res viduaꝝ vel virginū ob imanitatē tāti facioris ꝯteſtamur. Stu
prum vō ſine raptu inuenit̃ qñ aliq̄s ſine violētia v̄ginē illicite de/
florat.¶ Circa ſeptimū.ſ.vtꝝ adulteriū ſit ſpēs luxurie:dicēdū ꝙ
adulteriū ſicut ipm nomē ſonat ē acceſſus ad alienū thoꝝ. In quo
q̄dē duplr ꝯtra caſtitatē humane generatōis hoīs aliq̄s delinquit
Primo q̄dē inq̄ꝫtū accedit ad mulierē nō ſibi matrimonio copula
tam.qȯ req̄rit̃ ad bonū ꝓlis ꝓprie educāde. Alio mō q̄ꝛ accedit ad
mulierē alteri ꝑ mrīmōiū copulatā:ꝛ ſic impedit bonū ꝓlis aliene
eadē eſt rō de muliere ꝯiugata que per adulteriū corrūpit̃. Uñ dr̃
Ecci.xxiij. Oīs mulier relinquēs viꝝ peccabit. Priō enī in lege al/
tiſſimi icredibilis fuit in qua.ſ.p̄cipit̃ nō mechaberis. Scdȯ viruꝫ
ſuū relinq̄t in quo facit ꝯtra certitudinē ꝓlis eiꝰ. Tertio in adulte/
rio fornicata eſt.ꝛ ex alio viro filios ſtatuit ſibi:qȯ eſt ꝯtra bonum
ꝓprie ꝓlis. Sed ꝑmū eſt cōe in oībꝰ peccatis mortalibꝰ. Alia vero
duo ſpālr ꝑtinēt ad deformitatē adulterij. Uñ manifeſtū eſt ꝙ eſt
determinata ſpēs luxurie.vtpote ſpecialē deformitatem hñs circa
venereos actꝰ ¶ Circa octauū.ſ.vtꝝ inceſtus ſit ſpēs luxurie:dicē
dum ꝙ ſicut dictū.eſt.ibi eſt neceſſe īueniri determinatā ſpēm lu/
xurie:vbi inuenit̃ aliquid repugnās debito vſui venereoꝝ. In vſu
aūt ꝯſanguineaꝝ ꝛ affiniū inuenit̃ aliq̄d incōgruū ꝯmixtioni vene
ree triplici rōne.ꝑmo q̄dē q̄ꝛ nālr homo dꝫ quādā honorificētiam
parētibꝰ:ꝛ per ꝯſequēs alijs ꝯſanguineis qui ex eiſdē parētibꝰ de
ꝓpinquo originē trahūt:itātū ꝙ apud antiquos vt Maximꝰ Ua
lerianus refert non erat fas filꝰ filiū cuꝫ p̄re balneari:ne ſeſe filꝰ inui
cem nudos ꝯſpicerent. Manifeſtū eſt autē ſm p̄dicta ꝙ in actibꝰ
venereis maxime conſiſtit quedā turpitudo honorificētie ꝯtraria.
Unde de his hoīes verecundant̃ ꝛ ideo icōgruū eſt ꝙ ꝯiunctio ve
nerea fiat taliū ꝑſonaꝝ adinuicē ꝛ hꝫ cā vr̃ exprimi Leui.xviij.vbi
dicit̃ mater tua eſt nō reuelabis turpitudinē eius:ꝛ idē poſtea ſub
dit in alijs. Secūda rō eſt:q̄ꝛ perſonas ſanguine ꝯiunctas neceſſe
eſt adinuicem ſimul conuerſari. Unde ſi homines non arcerentur
a cōmixtione venerea.nimia opportunitas daret̃ hominibus ve/
neree cōmixtionis.ꝛ ſic animi hominū nimis emolleſcerent per lu
xuriam.ꝛ ideo in veteri lege ille perſone ſpālr vident̃ eſſe ꝓhibite
quas neceſſe eſt ſimul cōmorari. Tertia rō eſt:q̄ꝛ per hoc impedire
tur multiplicatio amicoꝝ:dum enim homo extraneā vxorem acci/
pit ꝯiunguntur ſibi quadā ſpāli amicitia oēs cōſanguinei vxoris:
ac ſi eſſent ꝯſanguinei ſui.vt Aug.dicit.xv.de ciui.dei. Habita ē ra
tio rectiſſima charitatis.vt hoīes q̄bus eſſet vtilis atqꝫ honeſta cō
cordia diuerſaꝝ viciſſitudinū vinculis necterent̃:nec vnus in vno
multas hēret:ſed ſingule ſpargerent̃ in ſingulos. Addit aūt Ariſt.
rōnē q̄rtā in.ij.pol.q̄ꝛ cum nālr homo ꝯſanguineā diligat.ſi adde
retur amor qui eſt ex cōmixtiōe venerea fieret nimiꝰ ardor amoris
ꝛ maximū libidinis incentiuū quod caſtitati repugnat:Uñ mani/
feſtū eſt ꝙ inceſtus eſt determinata ſpēs luxurie¶ Circa nonū.ſ.
vtrū ſacrilegiū ſit ſpēs luxurie:dicēdū ꝙ ſicut dictū eſt qñ actꝰ vni/
us v̄tutis vel vitij ordinat̃ ad finē alteriꝰ aſſumit ſpēm illius.ſicut
furtū qȯ ꝓpter adulteriū cōmittit̃:trāſit in ſpēm adulterij. Mani/
feſtū eſt aūt ꝙ obſeruatio caſtitatis ſm ꝙ ordinat̃ ad cultū dei ſit
actus religionis in illis que vouēt ꝛ ſeruāt v̄ginitatē vt pꝫ ꝑ Aug.
in libro de v̄ginitate. Uñ manifeſtū eſt ꝙ luxuria ſm ꝙ violat ali/
quid ad diuinū cultū ꝑtinēs:ꝑtinet ad ſpēm ſacrilegij:ꝛ ſm hoc ſa
crilegiū pōt poni ſpēs luxurie.¶ Et nota ꝙ ſacrilegiū eſt ſpēs irre
ligioſitatis:ꝛ etiā luxurie:q̄ꝛ luxuria ſm ꝙ ordinat̃ ad finē alteriꝰ
vitij efficit̃ illius vitij ſpēs:ꝛ ſic aliqua ſpēs luxurie pōt etiam eſſe
ſpēs irreligioſitatis:ſicut cuiuſdā ſupioris generis. Unde.xxxii.q.
j.ſacrilegiū nō ꝯnumerat̃ iter ſpēs luxurie. Cuiꝰ rō eſt q̄ꝛ ibi nō po
nunt̃ niſi illa que ſunt ſpēs luxurie ſm ſeipſam:ſacrilegiū aūt eſt
ſpecies luxurie ſpēbus luxurie ſm ꝙ ordinat̃ ad finē alterius vitij
ꝛ pōt ꝯcurrere cum diuerſis ſpēbus luxurie. Si enim aliq̄s abutat̃
ꝑſona ꝯiuncta ſibi ſm ſpiritualē cognitionē cōmittit ſacrilegiū ad
modū inceſtus. Si aūt abutat̃ v̄gine deo ſacrata inquantū ē ſpon
ſa chriſti cōmittit ſacrilegiū per modū adulterij:inquantū vero eſt
ſub ſpiritualis patris cura ꝯſtituta:erit quoddā ſpūale ſtuprū.ꝛ ſi
violētia iferat̃ erit ſpūalis raptus qui ēt ſm leges ciuiles grauiꝰ pu
nitur q̄ꝫ aliꝰ raptꝰ. Unde Juſtinianus impator dicit. Si q̄d nō di/
cam rapere:ſed attentare:tātūmō matrimonij ꝯiungēdi cā ſacratiſ
ſimas virgines auſus fuerit capitali pena feriat̃¶ Circa decimuꝫ
ſ.vtꝝ vitium contra naturam ſit ſpecies luxurie.dicendum ꝙ ſicut

ſupradictū eſt:ibi eſt determinata ſpecies luxurie:vbi ſpālis rō de-
formitatis occurrit q̄ facit indecētē actū venereū. Qđ q̄dē pōt eſſe
duplicit̄. ¶ Uno q̄dē modo q2 repugnat rōni recte:cōe in omni vi
tio luxurie. Alio mō q2 ſuper hoc repugnat ipſi ordini nāli venerei
actus q̄ cōuenit humane ſpeciei:qđ dr̄ vitiū ꝯ nām. Qđ q̄dē poteſt
plurib⁹ modis cōtingere. Uno q̄dē mō ſi abſq3 omni concubitu cā
delectatōis veneree pollutio ꝓcuret̄ qđ ptinet ad pctm̄ imundicie:
quā q̄dē mollicīē vocāt. Alio mō ſi fiat p cōcubitū ad rē nō eiuſdē
ſpeciei qđ vocat̄ beſtialitas. Tertio mō ſi fiat p cōcubitū ad nō de
bitū ſexū:puta maſculi ad maſculū:vel femine ad feminā:vt Apl's
dicit Ro.i. qđ dr̄ ſodomiticū vitiū. Quarto ſi nō ſeruet̄ nālis mo-
dus cōcūbēdi:aut q̄tū ad inſtrumētū aut ad alios monſtruoſos ꝛ
beſtiales cōcūbēdi modos. ¶ Circa vndecimū.ſ.vtrū vitiū ꝯ natu-
rā ſit grauiſſimū peccatoꝝ inter ſpecies luxurie:dicēdū q2 in quoli-
bet genere corruptio pncipij eſt peſſima ex q̄ dependēt:pncipia aūt
rōnis ſunt ea q̄ ſunt ſm nām:nā ratio pſuppoſitis his q̄ ſunt a nā
determinata diſponit alia ſm q2 cōuenit:ꝛ h̄ apparet tā in ſpecula-
tiuis q̄3 in opatiuis. Et ideo ſic̄ in ſpeculatiuis error circa ea quoꝝ
cognitio eſt homini nāliter indita eſt grauiſſim⁹ ꝛ turpiſſim⁹:ita in
agēdis agere ꝯ ea q̄ ſunt ſm nām determinata ē grauiſſimū ꝛ tur-
piſſimū:q2 ergo in vitijs q̄ ſunt ꝯ nām trāſgredit̄ hō id qđ eſt ſm
nām determ'natā circa vſumvenereū:inde eſt q2 in tali mā h̄ pecca
tū eſt grauiſſimū poſt q̄3 eſt inceſtus:q̄ ſicut dictū eſt:eſt ꝯ nāleȝ re-
uerentiā quā pſonis cōiunctis debem⁹. Per alias autē luxurie ſpe
cies pterit̄ ſolū id qđ eſt ſm rōnē rectā determinatū ex pſuppoſiti-
one cōnaturaliū pncipioꝝ. Magis aūt repugnat rōni q2 aliq̄s vene
reis vtat̄ nō ſolū ꝯ id qđ cōuenit ꝓli generande ſed etiā cū iniuria
alterius:ꝛ iō fornicatio ſimplex q̄ cōmittit̄ ſine iniuria alteri⁹ pſo-
ne,minima ē iter ſpecies luxurie. Maior aūt iniuria ē ſi q̄3 abutat̄
muliere alteri⁹ ptāti ſubdita advſu3 generatōis q̄3 ad ſolā cuſtodiā
ꝛ iō adulteriū ē graui⁹ pctm̄ q̄3 ſtuprū:ꝛ vtrūq3 aggrauat̄ p violē-
tiā:pp qđ rapt⁹ v̄ginis ē graui⁹ pctm̄ q̄3 ſtupꝛū:ꝛ raptus vxoris q̄3
adulteriū:ꝛ hec oīa aggrauant̄ ſm ratiōnē ſacrilegij vt ſupra dictū
eſt. Et nota q2 ſicut ordo rōnis recte eſt ad hoīes:ita ordo nature ē
ab ipſo deo:ꝛ ideo in peccatis cōtra naturā in q̄bus ipſe ordo natu
re violat̄ ſit iniuria ipſi deo ordinatori nature. Unđ Augu. dicit.iij.
cōfeſſionū:flagitia q̄ ſunt cōtra naturā ſunt ſemp deteſtanda atq3
punieda:q̄lia ſodomitaꝝ fuerūt:q̄ ſi oēs gentes facerēt:eodē crimi
nis reatu diuina lege tenerent̄:q̄ nō ſic fecit hoīes vt ſe illo vterent̄
modo. Uiolat̄ quippe ipſa ſocietas q̄ cū deo nobis eſſe d3 cū eadē
materia cuius ille actor eſt:libidinis puerſitate polluit̄. Et iō iniu-
ria q̄ ſit ipſi deo grauior eſt q̄3 illa q̄ ſit ꝓximo:ita vitiū cōtra natu
rā grauius eſt q̄3. Adulteriū. Stupꝛū. Raptus vel etiā ſacrilegiu3.
In quo ꝛ ſi ſit iniuria ipſi deo tñ ibi ſuat̄ ordo nature. Itē inter vi
tia ꝯ nām minus eſt graue peccatū qđ eſt ex omiſſione debiti vaſis
q2 in peccatis magis attendit̄ grauitas ex abuſu alicuius rei q̄3 ex
omiſſione:grauiſſimū autē eſt peccatū beſtialitatis:vbi nō ſuatur
debita ſpecies. Unde ſup illud Geñ.xxxvij. Accuſauit fratres ſuoſ
crimine peſſimo dicit glo. q2 cū pecorib⁹ miſcebant̄. Poſt hoc aūt
eſt vitiū ſodomiticū:vbi nō ſuat̄ debitus ſexus. Poſt hoc aūt eſt
peccatū ex eo q2 nō ſuat̄ debitus mod⁹ ꝯcubēdi:magis aūt ſi nō ſit
debitū vas:q̄3 ſi ſit inordinatio ſm alia ptinētia ad modū ꝯcubit⁹.

¶ De deteſtatione luxurie. DIS. III.

CIrca quartū principale.ſ.de his q̄ ſuadent ꝛ oñ
dūt pctm̄ luxurie deteſtādū:ſciēdū q2 mul
ta mouere dñt ad hoc:videlicet. Laboris penalitas. Ar
doris imēſitas. Fetor abominabilis. Pudor intolera-
bilis. ¶ Primo q̄dē deteſtabilē eſſe luxuriā oñdit laboris penali-
tas q̄ ꝓcedit ꝛ cōcomitat̄ hoc vitiū. Quis.n.enarrare ſufficiat quot
labores ꝛ inedias:quot dietas malas:quot vigilias:q2 frequenter
noctes omnino ducūt inſomnes:quot timores ꝛ pericula:quot ſo-
licitudines ꝛ anguſtias:quot aeris intēperies id eſt eſtus ꝛ frigora
hymbres niues ꝛ glacies:ꝛ multa hmōi ſuſtinēt miſeri pro breuiſ-
ſima ꝛ viliſſima delectatione cōplēda:q̄ ſi pro deo ꝛ animaꝝ ſalute
ſuſtinerent:eſſent vere martyres apud deū. Unde manifeſtū eſt q2
excecauit eos malicia eoꝝ:vt id qđ vere ē turpe:videat̄ eis pulchrū
ꝛ qđ moleſtū eſt:delectabile videat̄ iuxta illud:oīs amor cecus nō
eſt amor arbiter equus:nā deforme pecus iudicat eſſe decus. Unđ
Job.xxx.eſſe ſub ſentib⁹ delitias reputabāt:ſentes iſte ſunt cure:ſo
licitudines:vigilie:ꝛ labores ꝛ afflictiones q̄ antecedunt vel cōco-
mitant̄ hoc peccatū. Illudit autē eis dyabolus ſic:vt in ſpinis que
rant ficus:ꝛ pro melle eas lambāt:ꝛ ſic merito lecatores dicant̄:ſpi
ne.n.voluptatis ſolicitudines vocant̄ Math.xiij. ꝛ Luce.viij. Si-
miles ſunt cuidā q̄ cū iret ꝑ ſiluā3 quandā hora veſpertina inuenit
quandā domū pulchrā in qua receptus eſt. Dña autē dom⁹ que vi
debat̄ pulchra ꝛ ornata inuitauit eū ad amorē ſuū3 ꝛ ꝯcubitū:cui
cū ꝯſenſiſſet. videbat̄ ei q2 in cubili ꝓcioſiſſimo cū ea iaceret:ī ma-
ne aūt excitat⁹ iuenit ſe amplectētē facē de ſpinis:ꝛ ſic cognouit ſe
a dyabolo ludificatū pro delitijs īueniēs ſpinas:hec aūt anxietas ī
illicito amore facit oīa dura ferre tanq̄3 leuia. ¶ Iuxta qđ de bono
amore.dicit Aug. Oia ſeua ꝛ īmania:facilia ꝛ ꝓpe nulla facit amor
vt p3 Geñ.xxix. ſeruiuit pro rachel ſeptē annis iacob. ꝛ videbat̄ ei
dies pauci pre amoris magnitudīe. Sic erat illi q̄ dicebat ꝓ amore
ſuo. Sic nabā ꝑ gelidas brumal̄ gurgitis vndas:nec mihi ſolſticiū
nec graue frigus erat. Sic igit̄ amor illicitus vilis ꝛ fedus ſic eos al
licit vt oīa moleſta ꝛ grauia videant̄ eis delectabilia ꝓ amore de-
teſtabili ꝛ dānabili. Q̄tomagis amor dei qui valde dulcis eſt dele
ctabilis ꝛ ſuauis ꝛ magis nature ꝯſonus ꝛ efficatior ad viuēdū de
beret nos allicē ad oīa dura ꝛ aſpa ſuſtinendū. Si tñ alicui miſero
pctōri talis īmo longe minor pena vel labor iniungeret̄ in pñiam.
diceret ſe ſuſtinere nō poſſe:nec velle tāta ſuſtinē pro deo quanta
ſuſtinet pro diabolo nec pro ſalute aīe ſue quāta ꝓ dānatiōe ſuſti
net delectabilr̄ ex improba volūtate. ¶ Scđo deteſtādā eſſe luxu-
riam oſtēdit ardoris īmēſitas.i.feruor libidinoſe ꝯcupiē q̄ eſt in h̄
pctō. Hūc ignē īflāmat ꝯct⁹ mulieris:aſpectus ſiue corporalis ſiue
imaginarius ꝛ ꝯſortiū ꝛ colloquiū. ¶ De pmo dr̄. ꝓuer.vi. Nūqđ
pōt homo abſcōdē ignē in ſinu ſuo vt veſtimēta ei⁹ nō ardeāt aut
ambulare ſup prunas. ꝛ nō comburant̄ plāte ei⁹:ſic hō qui igredi
tur ad vxorē primi ſui.nō erit mūdus cū tetigerit eam. De ſcđo.i.
aſpectu dr̄ Eccl.ix. Noli circūſpicere ꝛc̄. Sedꝰ pp ſpēm mulieris.
multi pierūt:ꝛ ex hoc ꝯcupia q̄ſi ignis exardeſcit. De t̄tio ꝛ q̄rto.i.
ꝯſortio ꝛ colloq̄o ibidē ſpēm mulierꝭ aliene mlti adiurati reprobi
facti ſunt ꝛc̄. Job.xxxi. Ignis eſt vſq3 ad ꝯſumptionē deuorans. ꝛ
Ecci.xxiij. Aia calida quaſi ignis exardeſcit. De īmēſitate huius ar
doris reqre īfra. ¶ Tertio deteſtabilē eſſe luxuriam oſtendit fetor
abomiabilis.qui q̄ſq3 ſentit̄ ab his etiā qui faciūt. Aliq̄ñ eñi fetet
eis ſuū pctm̄. ꝛ tñ nō dimittūt illud. Amos.iiij. Aſcēdē feci fetoreȝ
tētorioꝝ veſtroꝝ ad nares veſtras:ꝛ nō eſtis ꝯuerſi ad me dic̄ dñs
Tētoria corpora ſunt fetētia. Unđ luxurioſi vocant̄ hyrci fetentes.
Zach.x. Uiſitabo ſup hyrcos fetētes mulieres meretrices. Aliqui
etiā ſentiūt fetorē hui⁹ pcti q̄ñ ſit in domo ſua. Quidā archidyaco
nus fetorē cognoſcebat q̄ñ ſeru⁹ ei⁹ peccauerat. Ad h̄ facit exēpluȝ
qđ habet̄ ſupra de tētatōe. quō ſpūs fornicatiōis apparuit pacha
mio in ſpecie ethyopiſſe teterrime:ꝛ de fetore ei⁹ fetebat man⁹ qua
eam tetigerat. Itē de verbis patꝝ. Cum q̄dā veniſſet ad heremū. ꝛ
ſecū adduxiſſet filiū ſuū nuper ablactatū.cum creuiſſet tētabāt eū
demones de peccato carnis:qui ait patri q2 volebat ire ad ſeculuȝ
nō valens impetus tentationū ferre. Et,cum non poſſet eum pater
retinere.obtinuit tamē q2 prius iret ꝛ faceret quadragenā vnam in
remotiori heremo portās ſecū panes:ꝛ faciēs plectas de palmarū
folijs. Qđ cum faceret.poſt.xx.dies apparuit ei opus diaboli qua
ſi mulier ethyopiſſa fetida. ꝛ turpis aſpectu.ita vt eius fetorē non
poſſet ſuſtinere:ſ3 abijciebat eam a ſe:cui ait:ego ſum que in cordi
bus hoīm dulcis appareo:ſ3 ꝓpter obediētiā tuā ꝛ laborē nō pmi-
ſit me deus decipe te:ſ3 inotuit tibi fetorē meū:qui ſurgēs ꝛ grās
agēs ad patrē redijt. ꝛ factū retulit dicens:iā nolo redire ad ſeculū
cui pater ſi perſeuerares in mandato meo vſq3 ad.xl.dies maiora
videre haberes. Dicūt phi. q2 ciconie ſibiinuicē fidē cuſtodiunt vt
neutra viuēte compare alteri miſceat̄. Unde ꝯtigiſſe dicit̄ q2 cico-
nia quedā abſēte maſculo alterꝝ maſculū recipiebat in nido. ꝛ poſt
coitū ſtatim lauabat ſe in flumine ne maſculus ſuus veniēs factuȝ
ſuum cognoſceret per fetoreȝ. ſemel autē preuēta eſt. ꝛ anteq̄3 laua
ri poſſet veniēs maſculus eius ꝛ adulteriū deprehēdēs:ꝓtinus eā
dimiſit:nec poſtea declinauit ad eam:donec magna ciconiaꝝ mul
titudine ꝯgregata in planicie:eiſq3 in duas ptes diuiſis altrinſecus.
illa tanq̄3 iudicāda ſtetit in medio. Factoq3 quaſi cōcilio quid de
illa iudicaret̄ agēdum. Primo maſculus eius aggreſſus eſt eā cū
roſtro. Poſtmodum oēs alie diſcerpētes eam in fruſta minima
diuiſerūt in vltionē ſceleris perpetrati. Fetor huius flagitij multū
eſt abominabilis ſanctis angelis. ꝛ eis ſumme diſplicet multiplici
rōne. Primo facit corā eis qđ nō facēt corā aliquo ribaldo.nec eis
reuerētiā exhibet qui nos cuſtodiūt in oīb⁹ vijs noſtris. Berñ. In
quouis angulo.in quouis diuerſorio reuerētiā habe cum angelo
tuo nec corā eo facias qđ corā me facē nō auderes. Itē ꝯtumeliaȝ
facit angelis qui cum ſit eis ſimilis ſ3 animā ꝛ itelligentiā magis
vult aſſimulari iumentis q̄3 eis. ꝑs. homo cum in honore eſſet nō
intellexit ꝛc̄. q2 vt dicit glo. ſupra illud.j. Corin.vj. Qui fornicat̄ in
ꝓpriū corpus peccat. In fornicationis ope totus homo abſorbet̄

a carne ita vt dici nõ poſſit animus ſuus eſſe ſed totus hõ dici poſ-
ſit caro. Itẽ cõtumeliã facit angelo ſuo q2 eo cõtempto ludit ⁊ de-
lectať cũ ſpiritu turpiſſimo fornicationis quem amplerať: a bono
angelo ſe auertens: ⁊ cõſilia eius ſpernens. In vitiſpatrẽ quidã tẽ-
tatus a ſpiritu fornicationis rogauit quendã ſanctũ patruz vt ora-
ret pro eo. Qđ cũ feciſſet aſſidue ⁊ ſepe ⁊ ille diceret ſe a tẽtatione il
la nõ eſſe alleuiatũ: cũ cõtriſtareť ſenex ſe nõ exaudiri vidit illũ mo
nachũ quez tentabat dyabolus ſedentẽ: ⁊ ſpiritũ fornicationis añ
illũ ludentẽ ⁊ ipſum cũ eo delectari ⁊ angelũ dei aſtãtẽ ⁊ grauiter
indignãtẽ cõtra eũ: q2 nõ cõſurgebat nec orabat iuxta cõſiliũ ſuuz
ſed magis delectabať in cogitationib⁹ ſuis ⁊ imaginationib⁹ q̃s ei
dyabolus imittebat: quẽ arguit ſenex de negligentia dicens. Im-
poſſibile eſt alienis orationib⁹ hunc ſpiritũ a te repellere: niſi ⁊ tu la
borẽ aſſumas orationũ: ieiunioꝝ: vigiliaꝝ ⁊ hmõi. Sicut eniz ĩ me-
dicinis corꝑalibus nihil ꝓficit cura medicoꝝ niſi infirmi a noxijs ſe
abſtineãt: ſic nec orationes ſanctoꝝ negligẽtib⁹ ⁊ remiſſis ⁊ reſolu-
tis corde. Itẽ odit eã bonus angelus: q2 eius narib⁹ fetorẽ abomi-
nabilẽ ingerit. De vbis pa. legiť q᷑ mortuo peregrino in ſilua: ange
lus apparuit heremite dicens: q᷑ iret ſecũ ad ſepeliendũ dictũ pere-
grinũ. Qđ cũ feciſſet: ⁊ vellet euz ſepelire: heremita nares ſuas ſibi
obturabat: nõ valens ferre fetorẽ cadaueris: angelus nõ: quo ſepul
to: obuiauerũt cuidã iuueni cõpto ⁊ ornato: ad quẽ appropinquã-
tes: angelus nares ſuas obturabat: dicens: q᷑ fetor luxurie ei⁹ erat
ei grauiſſim⁹ ad tolerandũ: ⁊ cadauer peregrini ſuauiſſimi odoris.
Itẽ luxurioſum odit angelus ⁊ eius luxuriã: q2 filiã ſummi regis
eius cuſtodie deputatũ in oculis: ⁊ etiã in cõtumeliã cuſtodis tãti
corrũpit: de q̃ diciť in pš. Angelis ſuis mãdauit de te. vt cuſtodiãt
te in oĩbus vijs tuis. Itẽ qđ grauius eſt: fetor iſte aſcendit vſq3 ad
nares dei. Unde dicit Anſel. nõ tantũ fetet canis putridus corã ho
minibus quãtũ peccati ſpurcitia corã deo: luxurioſus autẽ eſt ſicut
cadauer putriđ. pš. Putruerũt ⁊ corrupte ſunt ⁊c. ⁊ Michee. ij. pp
immundiciã corrũpeť putredine peſſima: ⁊ Joel. ij. Putruerũt iu-
mẽta ĩ ſtercore ſuo. Greg. Jumẽta ĩ ſtercore ſuo ɔputreſcẽ: ẽ hoĩes
carnales ĩ fetore luxurie vitã venire. Poſtremo ĩ narib⁹ hoĩuz fetet
h̃ flagitiũ: qñ fetor ĩfamie vſq3 ad eoꝝ noticiã dilatať. Uñ de Sa-
lomone dř Ecc̃i. xlvii. Inclinaſti femora tua mulieribus: ⁊ poſuiſti
maculã ĩ gloria tua ꝑuer. vi. de adultero dř. Turpitudinẽ ⁊ ignomi
niã ɔgregat ſibi: ⁊ obprobriũ illi⁹ nõ ɔ̃lebiť. Ecc̃i. xxiij. Hic ĩ plateis
ciuitatꝭ iudicabiť: q2 ibi male loquunť hoĩes de eo. Et poſt. Et erit
dedecus oĩb⁹: q2 nõ intellexit timorẽ dñi. Jõ. Ro. i. pctã luxurie di
cunť paſſiones ignominie: q2 auferũt nomẽ fame. Hiero. Detrahẽ-
tiũ morſib⁹ te tradidiſti ſi agapetaꝝ ɔſortia nõ euitas. De talib⁹ ẽt
in pš. diſꝑierũt in endor: facti ſunt vt ſtercus terre: endor interpre-
tať fons generationis: hoc eſt luxuria ⁊ Ecc̃i. ix. Mulier fornicaria
q̃ſi ſterc⁹ ĩ via ɔculcabiť. Itẽ luxurioſi adeo fetẽt ſanctis q᷑ nõ ꝑmit
tũt eos ſecũ hr̃e eccl'iaſticã ſepulturã: ſic dř. iiii. Dial. liiii. c. de Ua-
leriano patricio quẽ poſuit eps brixie ꝑcio ſibi dato in eccl'ia beati
Fauſtini martyris q̃ apparuit cuſtodi eccl'ie ſue monẽs eũ ter vt di
ceret epo q᷑ carnes fetẽtes dicti Ualeriãi remoueret ab eccl'ia ſua.
Qđ ſi nõ faceret die. xxx. moreret. Qđ q2 nõ fec. die. xxx. morte ſu-
bita: ⁊ ĩprouiſa mortu⁹ ẽ. Dict⁹ aũt Ualerian⁹ vſq3 ad etatẽ decrepi
tã fuerat leuis ⁊ lubricus. Itẽ in eodẽ libro legiť de Ualeriano me
diolaneñ. eccl'ie defenſore: q̃ lubric⁹ ⁊ cũctis leuitatib⁹ occupat⁹: de-
funct⁹ poſit⁹ eſt ĩ eccl'ia Syri martyris: quẽ cuſtodes eccl'ie viderũt
nocte media trahi a duob⁹ teterrimis ſpiritib⁹ ligatis pedib⁹ voci-
ferãtẽ nimis extra eccl'iã: vbi in mane inuẽtus ẽ. Ibi dič Grego. hi
quos pctã grauia ꝑmũt ſi in ſacro loco ſepeliri ſe faciũt: reſtat ẽt vt
de ſua ꝑſumptiõe iudicenť. Itẽ. lvij. de tinctore ſepulto ĩ eccl'ia btĩ
Januarii q̃ ſequẽti nocte viſus ẽ ⁊ audit⁹ a cuſtode clamare: ardeo
ardeo: mane aũt apto ſuo ſepulchro: ſui corp⁹ ei⁹ nõ ĩuenerũt: S3 ſo
la veſtimẽta ei⁹ ĩtegra ⁊ ĩtacta ex q̃ re vt dič Greg. colligiť q̃ vltione
aĩa ſit dãnata cui⁹ caro ẽ ab eccl'ia ꝓiecta. ¶ Quarto luxuriã oñdit
eẽ deteſtabilẽ: pudor ĩtolerabilis. Pudor. n. vł erubeſcentia ẽ fuga
rei ĩdecẽtis. Magna. n. erubeſcẽtia ſignũ ẽ magne ĩdecẽtie: pp qđ
h̃ pctm̃ latebras appetit: ⁊ velamẽ q̃rit ⁊ tenebras diligit. iob. xxiiij.
Ocul⁹ adulteri obſeruat caliginẽ. Itẽ ĩ libro de vbis pa. trãſeũte ab
bate effrẽ. q̃dã ꝓſtituta ĩmiſſa ẽ ad eũ vt ĩcitaret ipſuz ad turpẽ coi
tũ: vel ad iracũdiã: q2 eũ nullus viderat iraſcẽtẽ: cui ĩcitãti eũ ad h̃
ait: ſequere me: ⁊ duxit eã ad locũ populoſuz ⁊ ait: h̃ para te: ⁊ ait:
q̃uõ poſſuz corã tot hoĩb⁹ h̃ facere: ⁊ ille: ⁊ q̃uõ nõ erubeſcis oculos
dei ⁊ ſctõꝝ: q̃ ɔfuſa receſſit. Ad idẽ ẽ exẽplũ ſupra de thayde mere-
trice. Itẽ in chronicis godofredi dř: q᷑ cũ paulĩa neptis tyberij ceſa
ris amareť a quodã milite: nec aliquo mõ poſſet eã habere: cũ ipſa
frequentabat templũ Iſidori ipſe fecit pactuz cũ ſacerdote Iſido.
q᷑ ꝑmitteret eum in templo in habitu yſiđ. quo facto intrauit ſimu
lacꝝ: ⁊ pauline ſoli petẽti riſum ſuaſit: ⁊ ɔſentiret deo. ⁊ de ei⁹ con
cubitu gl'ioſa fieret: qua ɔſentiẽte. vſus eſt ea ad votũ: que cũ redi-
ret ille mãifeſtauit ſe ei improperãs ei factũ: pro quo depoſita que
rimonia apud Tyberiũ idolũ cõbuſtũ eſt: tẽplũ deſtructũ: ſacerdo
tes occiſi miles ꝓſcript⁹ ab vrbe ipſa paulina ꝓ verecundia amiſſe
pudicitie gladio ſe occidit. Uel dicas q᷑ luxuria deteſtabilis oſtẽ-
diť ⁊ cauẽda. q2 blãdiť vt capiat: ⁊ viculat captiuatũ: viculatũ ſpo
liat: ⁊ iugulat ſpoliatũ. ¶ Primo q̃dẽ hoĩez vecordẽ ⁊ fatuũ blãdi
endo ſeducit vt capiet. Capit enĩ aſpectu riſu colloq̃o ⁊ tactu. ideo
monet ſapiẽs ꝑuer. vj. Non ɔcupiſcat pulchritudinẽ mulieris cor
tuũ ne capiaris in nutib⁹ ei⁹. Et poſt mulier ꝑcioſam aĩam viri ca-
pit Judit. x. Aſpectu ſuo cepit holofernẽ. ⁊. xxv. ſandalia ei⁹ rapue-
rũt oculos eius. pulchritudo ei⁹ captiuã fecit aiam ei⁹. Hiero. Libi
do ꝑcioſas hoĩum aĩas capit. ⁊ adoloſcentiũ facit aduolare corda
Itẽ greg. Quẽ luxuria ſemel cepit nihil aliud cogitare ꝑmittit. ita
tenet captiuũ in luto. Itẽ Beda. meretrix ſermonũ ſuauitatẽ: ⁊ cor
poris formoſitatẽ q̃rit ad capiẽdas aĩas viroꝝ. Sič legiť ĩ vita btẽ
marie egyptiace: q᷑ cũ eſſet iuuenis ⁊ ſpecioſiſſima. vt ipſa ɔfeſſa ẽ
zoſime circuibat ciuitates ⁊ nũdias ⁊ ꝑ mare ⁊ terrã quõ aĩas dia
bolo venareť ¶ Scđo luxuria viculat captiuatũ ſič bñ docet. ſap.
ꝓuer. vij. de meretrice loquẽs. Appꝛhẽſum deoſculať iuuenẽ: ⁊ pro
caci vultu blãdiť ⁊c. Intexui funib⁹ lectulũ meũ: ſtraui tapetib⁹ pi
ctis de egypto: aſꝑſi cubile meũ mirrha ⁊ aloe ⁊ cinamomo. Ueni
ĩebriemur vberib⁹: ⁊ fruamur cupitis amplexib⁹ ⁊c. Seq̃ť. Irreti-
uit cũ multis ſermõib⁹: ⁊ blãditijs labioꝝ ſuoꝝ ꝓtraxit illũ ſtatim
eam ſequiť quaſi bos duct⁹ ad victimã. ⁊ q̃ſi agnus laſciuiẽs ⁊ ne
ſcit q᷑ ad vincula ſtultus trahať ⁊c. Itẽ eccleſiaſticus. vij. Inueni
amariorẽ morte mulierẽ que laqueus venatoꝝ eſt. ſagena cor eius
vicula ſunt man⁹ illi⁹ iudi. xvj. Dalila ſampſonẽ tradidit philiſteis.
q̃ vinctũ cathenis duxerũt ĩ gazã. Berñ. Uoluptas habita cito re-
petiť: repetita blandiť ɔſuetudo ligat. rõ ɔſopiť. Uinculat enĩ mu-
lier ⁊ iuiſcat aĩas mł'tis modis: q2 oĩa que ſunt ĩ ea viſcoſa ſũt geñ.
xiiij. Uallis illuſtris hẽbat puteos multos bitumĩs. i. mũdus mł'ie
res multas bitumine vinciẽtes. de tali puteo dř ꝓuer. xxij. Fouea
ꝓfunda eſt meretrix: ⁊ vt pute⁹ anguſtus aliẽa. Hiero. Si iuuenes
cũ mulierib⁹ hitẽt nõ deerit viſcariũ diaboli. Hoc viſco aliq̃ñ inui-
ſcanť aues. i. viri ſpũales qñ appropiquãdo tãgũt illũ: ſič aucupes
cũ viſco capiũt aues vgas eo liniẽdo. Silr̃ demões hoĩes ꝑ mulie-
rum ſigna ⁊ geſtus attractões faciẽdo. Sic ãt ĩuiſcãdo virilẽ emol
lit cõſtãtiã: ⁊ calefacit: q2 nõ alr̃ ĩuiſcaret niſi calefaciẽdo ⁊ emolliẽ
do. Hiero. ferreas mẽtes libido domat. In vginib⁹ maiorẽ parit fa
mẽ. q2 qđ ignorať dulci⁹ putať. Idẽ adamas ĩter malleũ ⁊ ĩcudez
nõ frãgiť hyrcino tñ ſanguine diſſipať. Sic vir fortis q̃ tribulatõe
nõ frangiť fornace libidis reſoluiť. Itẽ yſi. Iuxta ſerpẽtẽ poſit⁹ ñ
diu eris illeſus. Cũ igne poſit⁹ ⁊ ſi ſis ferre⁹ aliq̃ñ diſſolueris. Pro
ximus ꝑiculo diu tut⁹ nõ eris iob. xiiij. Mons cadẽs defluit. qđ ẽ
qñ aliq̃s de magno ſtatu ſubito ꝑ tẽtationẽ cadẽs a grã defluit ꝑ
ſordes luxurie ad modũ aq̃. vt Ruben de quo Geñ. xlix. Ruben ꝓ
mogenit⁹ me⁹ ꝓor in donis maior imꝑio: effuſus ẽ ſič aq̃ ⁊c. Sicut
dauid ad aſpectũ berſabee cito cecidit. ij. Reg. xj. Et ſaxũ transfert
de loco ſuo. i. hõ durus ⁊ qui videbať ĩflexibilis de ſtatu ĩnocẽtie
vel dei cultu ad apoſtaſiã. Ut ſalomon amore mulieꝝ de cultu dei
ad idolatriã. Qui ꝑmo deo fabricauerat tẽplũ. poſt fabricauit pha
na demõib⁹. iii. Reg. xi. Lapides excauãt aque. i. corda fortia aſſi-
due tẽtatões freq̃uẽtes collocutões mulieꝝ ⁊ hmõi. Poeta Gutta
cauat lapidẽ nõ vi. ſ3 ſepe cadẽdo. duraq3 cũ molli ſaxa cauanť aq̃
Aque ſunt mulieꝝ blãditie ⁊ delitie luxurie ⁊ alluuione paulatĩ cõ
ſumiť t̃ra. Alluuio latẽs cremẽtũ aq̃. ꝑ aquã ſignať latẽs tentatio
luxurie que paulatĩ emollit hoĩez. Legiť in chrõicis q᷑ ninias fuit
fili⁹ nini: ⁊ ſemiramis mř ſua: quẽ ne hẽret vigorẽ regiũ fec̃ nutriri
ĩter mł'ieres. ⁊ oꝑa muliebria facẽ regnãs ꝑ eo. vt reſolut⁹ mollitie
vigorẽ virilẽ ⁊ regimẽ regni tenẽ nõ valẽt. Qualr̃ aũt luxuria emol
liat ⁊ reſoluat animũ virilẽ ⁊ regimẽ: p3 ꝑ ſardanapalũ ĩ quo t̃mia
tum eſt regnũ aſſyrioꝝ. qui circa tp̃s ioſie regis iuda rex fuit aſſy-
rioꝝ. xxxj. poſt Belũ patrẽ nini: Hic ĩter mulieres ɔuerſabať omni
muliere mollior in oꝑib⁹ muliebrib⁹ geſtu ⁊ habitu. Ad quẽ cũ ve-
niſſent multi de diuerſis ꝑtibus regni ſui pro rõne ⁊ negocijs offi-
cioꝝ ſuoꝝ miſerũt ei arbatẽ principem medoꝝ qui inuenit eos ĩter
ſcortoꝝ greges ⁊ muliebri habitu purpurã colo nentẽ: ꝑẽſas inter
vgines diuidentẽ qui reuerſus ad alios: refert viſa dicẽs ſe nõ poſ
ſe parere vlla ratione illi qui magis ſe velit gerere mulierẽ q̃3 viruz
ſit coniuratio cõtra eum. qui ſe non poſſe reſiſtere videns. accenſo
igne ſe cum ſuis diuitijs ɔcremauit: Hec leguntur in diuerſis chrõi-

cis: ⁊ ſic trāſlatū eſt regnū aſſyrioꝝ ad medos in q̄bꝰ primus regna-
uit arbates. Hic aūt dictus ſardanapalꝰ legit̄ ꝑmꝰ culcitras ⁊ puluī
naria feciſſe ⁊ puluerībꝰ īpleuiſſe ad mollitiē corpis. Tertio luxuria
vinculatū deſpoliat id eſt oībꝰ bonis ꝓuat. ſ. tpalibꝰ ſpūalibꝰ ⁊ eter-
nis. Eccl. ix. Ne des animā tuā fornicarijs ī nullo: ne ꝑdas te ⁊ ani-
mā tuā ⁊ hereditatē tuā. Eripit tpalia bona Prouer. xxix. Qui nu-
trit ſcortū: ꝑdit ſubſtantiā: vt pꝫ Luce. xvj. de filio ꝓdigo q̄ diſſipa-
uit omnē ſubſtātiā ſuā viuēdo luxurioſe. Itē aufert bona ſpūalia:
ṽtutes ⁊ dona. Iob. xxxj. Si deceptum eſt cor meū ſup mulierē ⁊c̄.
Et poſt. Ignis eſt vſq̄ȝ ad cōſumptionē deuorans: ⁊ oīa genimina
eradicās: genimina omniū bonoꝝ ſunt dona ⁊ ṽtutes. ¶ Iteȝ ma-
gnū theſauꝝ aufert q̄ cōtinētiā eripit: q̄ eſt tm̄ bonū ꝙ nō recipit re
cōpenſationē. Legit̄ in vita beati Bern̄. clareuallis: ꝙ cū eſſet ad-
huc iuuenis in ſeculo: pulcher ⁊ gratioſus ⁊ virgo: q̄dā hoſpita euꝫ
cōcupiuit: ⁊ de nocte ad lectū eius ſurrexit: quā ſentiens clamauit:
latrones: latrones: ⁊ hoc fecit ter in nocte: ī mane autē cū receſſiſſet
queſierūt ab eo ſocij ſui: q̄re ita clamauerat: ait. Vere latronē inue-
nerā q̄ volebat mihi furari theſauꝝ incōꝑabilē ⁊ irrecuꝑabilē ṽgi-
nitatis. Priuat etiā gratia diuini beneficij. Ad qđ facit qđ legitur
Dial. xxxij. Vbi refert Greg. ꝙ cū q̄dā epi affricani ꝯ arrianos pro
defenſione fidei fortiter inſiſterēt: cū exhibiti eſſent regi eoꝝ vuāda
lo: nec poſſet eos inflectere ad errorē ſuū: fecit eis linguas radicit̄ꝰ
amputari q̄bꝰ diuino miraculo datū ē vt ita bn̄ ⁊ plene vt priꝰ loq̄-
rent̄. Hi aūt ꝓfugi a vuādalis euadētes ⁊ cōſtātinopoliꝫ venientes
ora vacua monſtrātes: fidē ⁊ dei grāꝫ ſibi factā ꝑdicādo oñdebāt.
Quidā aūt illoꝝ ī luxuriā ibi lapſus ſtatiꝫ ꝓuatꝰ eſt grā ⁊ dono mi-
raculi: ⁊ recto dei iudicio vt dicit ibi Greg. factū eſt vt q̄ ſuare no-
luit cōtinētiā carnis ſine lingua carnea nō haberet ṽba ṽtutis. Iteꝫ
eripit bonū eternū. Aug. O q̄ꝫ breuis eſt ꝯcubitus hora pro q̄ amit
tit̄ vita eterna. Excludit etiā a regno celoꝝ. Apoc. xxi. Nō intrabit
in illā ciuitatē ſummā aliq̄d inquinatū aut abominationē faciens.
Et poſt. xxij. foris canes ⁊ īpudici ⁊c̄. j. Corin. vj. Neq̄ꝫ fornicatores
neq̄ꝫ molles regnū dei poſſidebunt ⁊c̄. Gal. v. Manifeſta ſunt opa
carnis q̄ ſunt fornicationes: imūdicia: īpudicitia: luxuria ⁊c̄. q̄ talia
agūt regnū dei nō cōſequent̄. ¶ Quarto luxuria iugulat ſpoliatuꝫ
Prouer. vij. Multos vulneratos deiecit fortiſſimiq̄ꝫ īterfecti ſunt
ab ea: vie inferi domꝰ eius ⁊c̄. Deutro. xxij. Moriet̄ q2 fecit nefas
vt fornicaret̄. Similis ē meretrix vipe q̄ cōpationē oſculādo adeo
libidine inſanit: ꝙ caput eiꝰ in ore ſuo glutiēs cū cū dentibꝰ ſuis iu-
gulat. Sic dū meretrix oſculat̄ hominē caput rōnis eiꝰ cito abſor-
bet ꝑ illicitū cōſenſum: ⁊ ꝑ coitū eū in aīa occidit. Itē ſimilis eſt me
retrix buſyri de quo legit̄ Oroſii. lib. j. ꝙ fuit tyrānus egyptiacꝰ, q̄ ī
ſero honorifice ⁊ letāter hoīes recipiebat: ⁊ nocte eos demonijs im
molabat: demonibꝰ īmolat: quos ad coitū ꝯſiliat̄ ⁊ inclinat. Simi-
lis eſt ſemirami regine babilonis de q̄ refert Oroſius lib. j. ꝙ iuue-
nes libidinoſe cōcubitos: regie accerſitos meretrice habitos: ſuo cō
cubitu delectatos: occidebat. Similis ē illi de q̄ dr̄ Ezech. xxiij. In
ſaniuit libidine ſup ꝯcubitū coꝝ quoꝝ carnes ſunt vt carnes aſino-
rū ⁊c̄. Itē ſimilis ē meretrix ſyrenibꝰ marinis: q̄s dic̄ Hiero. ī chro
nicis ſuis policratū ſcripſiſſe in ꝑmo incredibiliū libro fuiſſe mere-
trices in inſula maris habitātes: q̄ ſuauitate ṽboꝝ ⁊ cantuuꝫ attra-
herent ⁊ deciperēt nauigātes. ¶ Vel dicas ꝙ luxuria deteſtabilis
eſſe monſtrat̄: q2 ſua feditate cōtaminat: ⁊ deturpat imaginē ⁊ īflā
mat libidinē: totū hominē deordinat: ⁊ mergit in voraginē. ¶ Pri
mo ſi q̄dē luxuria cōtaminat: feda eniꝫ eſt: īmo feditas: ⁊ totū hoieꝫ
reddit fedū ⁊ ſordidū. ¶ Vn̄ q̄ fornicat̄ multiplicē iniuriā fac̄ deo.
Prio q2 filiā ſummi regis corrūpit ⁊ ꝓſtituit: ⁊ imaginē p̄ris in ea
maculat ⁊ deturpat: fed.ādo pulchritudinē eiꝰ: tā illā quā hꝫ ex crea
tione: q̄ꝫ ex gratie infuſione q̄ꝫ ex redēptione. Pulchritudinē. n. hꝫ
ex creatione: q2 ad imaginē dei factꝰ eſt hō: ſm̄ aīaꝫ Gen̄. j. faciamꝰ
hominē ad imaginē ⁊ ſimilitudinē noſtrā: ſm̄ hanc eſt digniſſima
creaturaꝝ. Hāc imaginē dei viuā ⁊ verā ꝓijcit luxurioſus in lutū ⁊
in ſterquiliniū luxurie. Si reus cenſeret̄ ab oībꝰ ille q̄ imaginē chri
ſti vel beate ṽginis traheret ꝑ lutū vel ꝓijceret in latrinā: quātoma
gis q̄ viuā imaginē beatiſſime trinitatis fedat ꝑ luxuriā omni ſter-
quilino fediorē. Hanc aīe dignitatē attēdebat q̄dā phs: q̄ cū tenta-
ret̄ de luxuria dixit. Erubeſce celū intrare cenū: ⁊ ꝑ h̄ reſilijt a pec-
cato. Itē invitiſpa. h̄ attēdebat puella q̄dā noīe alexādra: de q̄ ſctā
melana retulit beato Hiero: ꝙ cuiuſdā iuuenis eā leſerat animus:
q̄ ſe incluſit in quodā ſepulchro viuā ꝑ decēniū: vbi nullus poterat
eā videre: q̄ cōtra accidiā ſic pugnabat ꝙ a prima vſq̄ꝫ ad nonā ora
tioni vacabat ꝑ ſingulas horas aliq̄d opis lini faciens a nona vſq̄ꝫ
ad veſperā cogitationes ꝑ ſanctos angelos patriarchas ⁊ ꝓphetas
apl̄os ⁊ martyres ⁊ ſanctos cibo ſumpto quieſcebat cum dño: glo

rificans eū: ⁊ finē patiēter expectās. Hec aūt magis voluit tāto tē-
pore ſic īcludi ſicut ſancte Iuliane ꝑ foramen paruū qđ erat in ſe
pulchro retulit adiurata: q̄ꝫ ꝑdē vel ledē aīam ſuā. vel aliā ad ima-
ginē dei factā: cuiꝰ ſepulchrū cū inde nullus daret rn̄ſum aperuit. ⁊
corpꝰ defuncte reperit. h. Hiero. ¶ Itē pulchritudinē quam hꝫ aīa
ex grē infuſione fedat luxurioſus. ſic dr̄ in canonica inde grām dei
trāſferētes in luxuriā ⁊ dn̄m noſtꝝ iheſum chriſtū negātes. Item
pulchritudinē quā hꝫ aīa ex redēptione fedat luxurioſus. Vn̄ ma
gnā iniuriā facit chr̄o. Iō. j. Cori. vj. fugite fornicationē ⁊c̄. Et poſt
Non eſtis veſtri. empti eni eſtis ꝑcio magno ⁊c̄. Hoc ꝑciū eſt ſan-
guis chriſti: ⁊ corpꝰ eius data pro redēptiōe nr̄a. Corpꝰ eni ⁊ ſāgui
ne ꝓijcit q̄ſi in lutū plateaꝝ qui aīam ſuā hoꝝ ꝑcio redēptā ī feces
luxurie īmergit. Bern̄. Ve mihi ſi talentū mihi traditū negligēter
tractauero ꝑcioſo ſanguine agni incōtaminati magis appciatum.
Si eni ſtillas dn̄ici ſanguīs in vaſe aliquo haberē diligēs cuſtos
ꝓculdubio exiſteret: quātomagis diligēter debeo tractare ⁊ ſerua
re animā chriſti ſanguine magis appciatā quē dedit pro eiꝰ redem
ptione. ¶ Itē cū luto ſit vilior vita luxurioſi: vt dr̄ Sap. xv. Cū cor
pus ⁊ ſanguinē chriſti in pctō luxurie recipit ꝑcioſum ꝑciū mundi
adeo vilipēdit ꝙ in lutū plateaꝝ ꝓijcit. Bern̄. Sacerdos luxuria in
quinatꝰ iuxta filiū ṽginis ponit idolū veneris. ⁊ dū ore ſuo polluto
carnē ſacratiſſimā chriſti recipit q̄ſi in lutū plateaꝝ ꝓijcit. Et dum
ore ſuo polluto ei bn̄dicit. q̄ſi in faciē ſaluatoris ſpuit. Et ideꝫ ē de
alio qui idē facit. ¶ Itē luxurioſus aīam dei ſpōſam violandā ex
ponit corā oculis ſpōſi ſui: ⁊ nullus adulter impune faceret vidē-
te ſpōſo. ꝓuer. vj. Zelus ⁊ furor viri nō parcet ⁊c̄. Itē luxurioſꝰ ſpi
ritum ſcm̄ a templo ſuo expellit: ⁊ ſpm̄ īmundū ītroducit. j. Corin.
vj. Neſcitis q2 mēbra veſtra templū ſunt ſpūſſancti qui habitat in
vobis. ⁊ nō eſtis veſtri. Empti eni eſtis ꝑcio magno. ¶ Itē hoc tē-
plum violat ⁊ polluit luxurioſus faciēs de eo latrinā. ps. Deus ve-
nerūt gētes ⁊c̄. polluerūt templū ſcm̄ ⁊c̄. j. Corin. iij. Neſcitis quia
templū dei eſtis vos. ⁊ ſpūs dei habitat in vobis. Si q̄s violauerit
tēplum dei diſꝑdet illum deus. ¶ Itē illud ſuccēdit: ps. Incēde-
runt igni ſanctuariū tuū ⁊c̄. polluerūt tab. no. r. In loco filij ṽginis
ponit luxurioſus idolū veneris. Ezech. viij. In introitu templi vidi
idolū zeli: ad ꝓuocādū emulationē. Faciūt luxurioſi ꝯtumeliā talē
filio virginis qualē legunt̄ in hiſtoria triptita li. ij. Gentiles feciſſe
templo ſalomōis. Legit̄ ibi ꝙ cum helyus adrianus reedificaſſet
hieruſalē: ⁊ locus ſepulchri dn̄i in magna veneratiōe haberet̄ a fi-
libꝰ. ⁊ viſitaret̄. gētiles illum hoc vitio compleuerūt: ⁊ deſup tem-
plum veneris edificauerūt. vt qui ibi adoraret videret̄ idolū vene-
ris adorare qđ ibi poſitū erat vt locus ſepulchri abominaret̄ ⁊ ob-
liuioni a catholicis traderet̄. vbi cum veniſſet Helena conſtantini
mater templū deſtruxit: idolū ſubuertit ⁊ combuſſit: ſepulchꝝ pur
gauit: maximū pulchrū ⁊ ꝑcioſum ſacrariū ibi ꝯſtruxit. Itē legitur
in kalendario bede de inuētione ſancte crucis. ꝙ adrianus vudeci
mus ceſar locoꝝ ſanctoꝝ iniuria ſe credēs fidē catholicā extinguē.
in loco paſſionis dn̄ice edificauit templū Iouis. ⁊ idolū eiuſdem
adorādū ꝯſecrauit ibidē. Itē in bethleē loco natiuitatis dn̄ice. ꝓ ha
num ⁊ idolū adonitis vbi meretrices cōueniebāt adonidē plāgen
tes ⁊ turpia agētes. Similia faciunt luxurioſi in cordibꝰ ⁊ corpori-
bus ſuis: que ſunt loca dei que ꝯtamināt. ¶ Itē luxurioſi faciunt
de tēplo dei ſicut fecerūt iehu ⁊ ſerui eiꝰ de phano baal iiij. Reg. x.
Deſtruxerūt edē baal. ⁊ fecerūt pro ea latrinas. De babilone dicit̄
Apoc. xvij. Facta eſt habitatio oīs ſpūs imūdi. ⁊ oīs volucris im-
munde. ſic faciūt luxurioſi de corde ſuo qđ deberet eſſe tēplū ⁊ ha
bitaculū ſummi dei. ¶ Scđo luxuria īflāmat libidinē. Nā feruo-
rem fomitis qui in carne noſtra ē ex corruptōe nature: ſic ait apl̄s
Ro. vij. Video aliā legē in membris meis repugnātem legi mētis
mee ⁊c̄. non extinguit luxuria: ſꝫ augmētat. ⁊ ipſa luxuria īſatiabil̄
eſt. ꝓuer. xxx. Sanguiſſuge due ſunt filie. ſ. gula ⁊ luxuria: ſūt due
filie carnalis voluptatis dicētes: affer. affer. Oſee. iiij. Comedent ⁊
nō ſaturabunt̄. fornicati ſūt ⁊ nō ceſſauerūt. Hiero. Vbi voluptas
īſatiabilis eſt hita: famē nō ſaturitatē parit. Vires deficiūt fornicā
tiū: ſꝫ deſiderīū īardeſcit. Itē Hiero. Amor mulieꝝ īſatiabil̄ eſt. Ex
tinctꝰ reaccēdit̄. ⁊ poſt copiā rurſus iops ē. animūq̄ꝫ virilē effemīat
⁊ ꝑter paſſionē quā ſuſtiet nō ſinit aliđ cogitare. Itē Aug. luxuria
preſens non ſatiat. preterita non delectat: futura excruciat. Hie-
ro. Nō tā delectatōe q̄ꝫ nūero meretricū gaudet luxurioſus. In h̄
ē lupo ſilis q̄ veniēs ī ouili oēs oues iugulat: n̄ putās alr̄ famē ſuā
extiguē poſſe: cū tn̄ vna ouicula ſufficēt ei. Legit̄ in chrōicis ꝙ ſe-
miramis īſatiabil̄. libidīe oēs quos pulchros videbat libidioſe cu
piebat regie acerſiebat meretricie habebat ⁊ inſatiabilis ſanguis
humani effuſiōe meretricie habitos occidebat. Itē mlt̄i ſt̄ ſimiles

mahumeto falſo ꝓphete ſaracenoꝝ q̃ gloriabaᷓ de h̄ ꝙ potẽs erat
in ope illo luxurie: dicẽs in alchorano ſuo accepiſſe ſe mun⁹ a dño
ꝙ p̄ alijs potẽtioꝛ eẽt ĩ generatiua iudicãs illos religioſiores q̃ pñt
hr̃e vxores plures. Intãtũ creſcit ardoꝛ libidinis in q̃buſdã ꝙ mr̃
inſanit in filiũ: pr̃ in filiã: vir in duas ſoꝛores: vl' in matrẽ ⁊ filiã: de
talib⁹ Ezech. xxiij. Inſaniuit libidine ſup cõcubitũ coꝝ ⁊c̃. In mi/
raculis beati Andree legiᷓ ꝙ eo p̄dicãte q̃dã iuuenis eũ audiẽs fa/
ctus eſt chriſtianus: quẽ mr̃ ſua de ſtupro interpellabat. Quẽ cum
nõ poſſet ad ↄſenſuꝫ inclinare: retoꝛſit in eũ crimẽ: ardoꝛe libidinis
agitata accuſans eũ iudici. Iuuenis hoc dixit beato Andree dicẽs:
ꝙ magis volebat occidi ſine culpa q̃ꝫ accuſare matrẽ. Cũ aũt beat⁹
Andreas eũ ſecutus eſſet ad iudicẽ: ⁊ mr̃ eũ accuſaret: ⁊ iuuenis ta
ceret: ait Andreas. O miſera quõ ꝓpter ardoꝛẽ libidinis tue vis ꝑ/
dere vnigenitũ tuũ. Illa ait iudici: ꝙ ex quo iuuenis ei adheſerat:
eã interpellauerat de ſtupro fact⁹ chriſtian⁹. Iudex iuuenẽ tacentẽ
p̄cepit poni in ſacco pleno pice ⁊ bitumine: apoſtolũq̃ꝫ incarcerari.
Quo orãte: facta ſunt tonitrua: ⁊ terremotus: ⁊ iudex ⁊ acceſſores
ꝓſtrati timoꝛe mulier fulgure ↄſumiᷓ: tñ aſſiſtẽtes rogauerũt apo
ſtolũ vt oraret pro eis: quo orãte ceſſauerũt tonitrua: ⁊ iudex cũ aſ/
ſiſtentib⁹ ſunt ad chriſtũ ↄuerſi. Itẽ Nero vt legiᷓ Oroſij li. vj. Tã
ta exarſit libidine vt nec abſtinuerit a ↄſanguineis: aut ab vlla ſoꝛo
re: aut ab ipſa matre: volens experiri oĩa flagitia libidinis. Virũ du
xit in vxorẽ ⁊ ipſe vt mulier in vxorẽ acceptus ẽ: frigidis ⁊ calidis
lauabaᷓ vnguẽtis vt libidini foꝛti⁹ deſeruiret. Tãte malignitatis ẽt
fuit vt ſenatoꝝ plurimos mr̃eꝫ fratrẽ ⁊ ſoꝛoꝛẽ ⁊ cognatos ceteroſq̃ꝫ
ꝓpinquos: vt ibidẽ legiᷓ ꝓſtrauerit. Effrenatiſſima ⁊ ardẽtiſſima
eſt libido in illis q̃ nãlẽ vſum ĩmutãt: maſculi ĩ maſculos ĩuicẽ tur
pitudinẽ opãtes: vel q̃ coeũt cũ iumẽtis. Tertio luxuria totũ hoĩeꝫ
deoꝛdinat: nã libido ex carne ꝓgrediẽs p̄mo coꝛ ĩuadit ꝑ fedas co/
gitatiões: deinde ꝑpit in illicitas ⁊ ĩpudicas affectiões. i. delectatio
nes ⁊ ↄſenſuꝫ ipſi⁹ delectatiõis: poſtmodũ ꝓrũpit etiã ĩ deſideriuꝫ
delectationis ĩ ope: deinde totũ hoĩem ⁊ oẽs ſenſus occupat ⁊ ĩflã
mat: videlicet os ad turpia: feda ⁊ ĩpudica v̄ba loquendũ: aures ad
audiẽdũ: oculos ad feminas intuẽdũ: man⁹ ad ĩpudice tãgẽdũ: ⁊ ſic
de alijs: nõ ſolũ aũt ſenſus exterioꝛes occupat ⁊ coꝛrũpit: verũetiaꝫ
interioꝛes. ſ. intellectũ abſtrahens vt nihil aliud ei libeat cogitare:
ſic ait Greg. Quẽ luxuria ſemel cepit: nihil aliud cogitare ꝑmittit.
Occupat etiã memoꝛiã ita ꝙ nõ recoꝛdaᷓ dei bñficia: ĩmo deũ ĩpu
gnat bñficijs ſuis. Deu. xxxj. Incraſſat⁹ ẽ dilect⁹: ⁊ recalcitrauit ⁊c̃.
dereliq̃t deũ factoꝛẽ ſuũ ⁊c̃. Hiere. v. Saturaui eos ⁊ mechati ſunt
⁊ ĩ domib⁹ meretricũ luxuriabanᷓ nec ↄſiderat diuina iudicia: ſicut
dr̃ Dan. xiij. De ſenib⁹ ĩpudicis: auerterũt oculos ſuos ne viderent
celũ: nec recoꝛdarenᷓ iudicioꝝ iuſtoꝝ. Non ↄſiderãt etiã ſua dãna:
nec ignominiã nec ĩfamiã: nec flagitij vilitatẽ. itẽ nõ ↄſiderãt ꝙ mo
mẽtaneũ ẽ q̃ȯ delectat: eternũ q̃ȯ cruciat ſm̃ Greg. Itẽ nõ ↄderãt
ꝙ hm̃õi laberinthi facilis ẽ ĩgreſſus: ſꝫ difficilis ẽ egreſſus. Vñ de
meretrice loquẽs ait ſapiẽs. Oẽs q̃ ĩgrediunᷓ ad eã nõ reuertenᷓ:
nõ ĩpoſſibilitatẽ: ſꝫ difficultatẽ ⁊ raritatẽ deſignat: q̃. n. ĩuiſcati ſũt
vix pñt euolare: ſic nec auis ĩuiſcata. Etiã viri ſancti pugnãt quoti/
tidie ↄ eã: ⁊ vix victoꝛiã pñt obtinere q̃n aliq̃ñ capianᷓ: ſic ait Aug.
Inter oĩa chriſtianoꝝ certamina: durioꝛa ſunt p̄lia caſtitatis: vbi
quotidiana ẽ pugna ſꝫ rata victoꝛia: nec miꝝ ſi a ↄſideratiõe oĩuꝫ ꝑ/
dictoꝝ luxurioſi deficiũt: q꞉ ſup illud. j. Coꝛi. vj. Fugite foꝛnicatõeꝫ
dic̃ gloſa: ardoꝛe libidinis quo null⁹ ẽ maioꝛ: voluptas coꝛpis aĩuꝫ
ſuũ tꝫ: ĩ h̄. n. ope rõ q̃ſi p̄eit⁹ abſoꝛbeᷓ. Itẽ luxuria totũ oꝛdinẽ puer
tit. Prio q̃dẽ oꝛdinẽ carnis ad ſpũꝫ: q꞉ ſpũꝫ ſubijcit carni: ĩmo viliſ
ſime p̄ti ei⁹. ſ. genitalib⁹ mẽbꝛis q̃b⁹ obedit ↄ deũ. Hoc aũt ẽ ↄ oꝛdi
nẽ rõnis ancillã dñari: ⁊ dñaꝫ ancillari. Itẽ viꝝ ſubijcit ſuituti mi/
ſerabili mulieris: ſic pꝫ de ſamſone qui ꝑ dalilã philiſtinoꝝ ſubdiᷓ
miſerabili ſuituti captus ⁊ ligat⁹: ⁊ cecatus ꝙ ludibꝛio datus. Itẽ
Iacob ꝑꝑ amoꝛẽ rachel' ſuus labã fact⁹ eſt. Oſee. xij. ſuiuit iacob ĩ
vxoꝛe: ⁊ ĩ vxoꝛe ſuauit pecoꝛa. Itẽ. ij. Eſdre. iiij. Dic̃ zoꝛobabel. mul
ti demẽtes facti ſũt ꝑꝑ ſuas vxoꝛes: ⁊ ſui facti ſũt. Et ponit exẽplũ
regis quẽ intãtã ſuitutẽ poſuerat amoꝛ apemen bezatis filie vt de
capite regis dyadema auferret: ⁊ ſuo ĩponeret: ⁊ palmis regẽ cede/
ret: ⁊ cũ ea ridẽte ipſe rideret: ea indignata blãdiebaᷓ ei vt eã placa
ret. Tulli⁹. Illũ ne libeꝝ dicã cui mulier impat: leges ĩponit: vocat
⁊ veniẽdũ ẽ: minaᷓ ⁊ timẽdũ ẽ: hũc nõ ſolũ ſuũ ſed etiã viliſſimuꝫ
ſeruũ eũ ego iudico. Ideo quotidie mechoꝝ ſanguis fungiᷓ adul/
teria dãnanᷓ: ⁊ inter ipſas leges ac ſecures ac tribunalia flagrãs li/
bido dñaᷓ. Hiero. nihil vili⁹ q̃ꝫ a carne vinci: nihilq̃ꝫ glorioſi⁹ q̃ꝫ car
nẽ vincẽ. Hãc aũt ſuitutẽ attẽdebat q̃dã pr̃ de quo legiᷓ ĩ vitiſpa.
titulo de foꝛnicatione vitãda: q̃ cũ eſſet figulus ⁊ tentareᷓ de foꝛ/
nicatione ⁊ habenda vxoꝛe finxit ſibi vxoꝛem de luto: ⁊ duplicauit

ſibi laboꝛẽ pro ſe ⁊ vxoꝛe ſua: dicẽs cogitatõi ſue. mõ hẽs vxoꝛem
neceſſe ẽ͛ hẽs generare filiã ⁊ triplicare laboꝛẽ vt habeas vnde pa/
ſcas te vxoꝛẽ ⁊ filiã ⁊ veſtias. Cum ẽ͛ videreᷓ ei iſta ſeruit⁹ ĩpoꝛta/
bilis ⁊ laboꝛ quẽ exigit: cogitationi ſue dixit: ne ergo tanto labo/
ri ſuccũbas: nõ habes neceſſe vt vxoꝛẽ hẽas: cui⁹ ꝓpoſitũ ſeruẽs vi
dens de⁹. abſtulit ab eo paſſionẽ ⁊ tentationẽ foꝛnicatõis. Simile
legiᷓ feciſſe btũs Frãciſc⁹ qui cum aliquãtulũ carnis mot⁹ ſenſiſſꝫ
ꝓiecit ſe nudũ in niuẽ: vbi plies ſe volutãs cõpinxit ſeptẽ maſſas
de niuib⁹: dicẽs frãciſce hec eſt vxoꝛ tua: iſte due ſũt filij tui. ⁊ iſte
due filie. Alie v̄o due ſunt ſeruus: ⁊ ancilla nũc ẽ͛ feſtina oẽs illos
induere. q꞉ frigoꝛe moꝛiunᷓ: ⁊ eſto ſolicitus de cunctis neceſſarijs
ꝓuidere. Si aũt videᷓ tibi laboꝛ impoꝛtabilis: elige vni deo ſerui/
re. Cũ ãt moꝛtificat⁹ eſſet pꝛe frigoꝛe: nõ ſolũ tũc ſꝫ toto tp̄e poſtea
fuit a carnis tẽtatõe liberat⁹ oĩo. Itẽ luxuria intãtũ ꝑuertit oꝛdinẽ
rõnis ꝙ coꝛpoꝛalia p̄fert ſpũalib⁹. etnis trãſitoꝛia: honeſtis feda, vi
lia p̄cioſis: carnẽ miſerã p̄fert deo ⁊ delectationẽ viliſſimã viliũ mẽ
bꝛoꝛum ⁊ turpiũ p̄ponit delitijs que in deo ſunt. ij. pe. ij. Volupta/
tem eſtimãtes delitias coinq̃nationis ⁊ macule. Vñ merito luxu/
rie dr̃ hoĩem facere beſtialẽ. ſicut poꝛcũ ⁊ diaboli iumẽtũ. Joeᷓ. ij.
Putruerũt iumẽta in ſtercoꝛe ſuo. Greg. Iumẽta ĩ ſtercoꝛe putre/
ſcere eſt carnales hoĩes in fetoꝛe luxurie vitã finire. p̄s. Nolite fie/
ri ſicut equus ⁊ mulus. Hiero. qui poſt carnem in deſiderijs ambu
lant in ventrẽ ⁊ libidinẽ ꝓni. q̃ſi irrõnalia aĩalia computanᷓ. Hieᷓ.
v. Equi amatoꝛes in feminas: ⁊ emiſſarij facti ſunt: inter quos ſunt
nõ ↄiugia nec tẽperies rõnis. Itẽ ſunt onocẽtauri. aſini ⁊ thauri ⁊
luxurioſi ⁊ laboꝛioſi. Itẽ ſunt ſiĩes cẽtauro mixto ex hoĩe ⁊ equo.
quale erat illud monſtrum cui obuiauit btũs Anto. vt legiᷓ in vita
pauli p̄mi heremite. Itẽ ſunt ſiĩes capꝛicoꝛno illi monſtro de quo
ibidẽ qui homũculus coꝛnutã hẽbat faciẽ: ĩferioꝛẽ partẽ capꝛi. q꞉
ſub foꝛma humana eſt vita luxurioſa ⁊ hyrcina: facies coꝛnuta mẽ
tis eſt ꝑtinacia ⁊ inobediẽtia. Itẽ luxurioſus eſt ſicut poꝛcus in lu
to. ij. pe. j. Cõtingit illis illud ꝓuerbiũ canis reuerſus ad vomituꝫ. ⁊
ſus lota in volutabꝛo luti. Itẽ ſiĩlis eſt vpupe que nidificat in ſter/
coꝛe. Sunt ſicut ſus qui libẽti⁹ hꝫ nares in ſtercoꝛib⁹ q̃ꝫ in floꝛibus
ꝓuer. j. Circulus aure⁹ in narib⁹ ſuis mulier pulchꝛa ⁊ fatua. Sus
ꝓpter circuli aurei ſpecioſitatẽ ⁊ p̄cioſitatẽ nõ dimittit q̃n nares
ſuas ĩmergat in ſterc⁹. Sic nec mulier fatua dimittit ſe ĩmergere ĩ
fetoꝛẽ luxurie: aut ꝓpter bona nature q̃ hꝫ aut gratie libẽti⁹ doꝛmit
vt ſus in luto. q̃ꝫ in floꝛido loco. Legiᷓ in ꝓuerbijs phoꝝ. ꝙ cũ qui
dam diceret audiẽte pythagoꝛa ꝙ libẽtius moꝛareᷓ in mulieꝝ cõ/
ſoꝛtio q̃ꝫ in phoꝝ ↄtubernio. Rñdit pythagoꝛas. ⁊ ſus libẽtius in
luto q̃ꝫ in aqua clara. ¶ Quarto luxuria mergit in voꝛaginẽ õmer
git enĩ miſeꝝ peccatoꝛẽ in voꝛaginẽ vitioꝝ: piculoꝝ ⁊ ſuppliciorum
In voꝛaginẽ q̃dẽ vitioꝝ ĩuoluit. Dr̃ nanq̃ꝫ luxuria lubꝛicũ: ⁊ luxu/
rioſus lubꝛicus. q꞉ de facili de vitio in vitiũ labiᷓ p̄s. via illoꝝ tene
bꝛe ⁊ lubꝛicũ: ⁊ angelus dñi ⁊c̃. Via luxurie tenebꝛoſa: lubꝛicoſa: ⁊
piculoſa. ⁊ angelus dñi malus eſt cũ eis. vt aſinari⁹ cũ aſino ſtimu
lans luxurioſos ad malũ. Hiere. xxiij. Via illoꝝ q̃ſi lubꝛicũ in tene
bꝛis impellenᷓ ⁊ coꝛruẽt in ea. Hiere. xxxviij. Demerſerũt in ceno
⁊ in lubꝛico pedes tuos. Luxurioſi nẽpe ꝓpter mulieres ſepe furta
rapinas ⁊ homicidia cõmittũt ⁊ multa talia: ĩmo q̃nq̃ꝫ apoſtatã a
fide negãtes deũ ⁊ demõib⁹ ĩmolãtes. Eccĩ. ix. ſpẽm mulieris alie
ne multi admirati repꝛobi facti ſunt. ⁊. xix. Vinum ⁊ mulieres apo
ſtatare faciũt ẽt ſapiẽtes: Hoc pꝫ. iij. Reg. xj. Mulieres certiſſime
auertẽt coꝛda vr̃a vt ſeq̃mini deos eaꝝ. His copulat⁹ rex Salomõ
ardẽtiſſĩo amoꝛe auerterũt coꝛ ei⁹ vt ſeq̃reᷓ deos alienos ⁊c̃. Ad h̄
facit exẽplũ q̃ȯ hr̃ de v̄bis patrũ titulo de foꝛnicatõe: de ſolitario q̃
ꝑꝑ filiã ſacerdotis idoloꝝ hñdã negauit deũ ⁊ fidẽ ⁊ baptiſmuꝫ: ⁊
ꝓpoſitũ monachi de colũba ab eo recedẽte ⁊ redeũte ꝑ pñiaꝫ. Itẽ
luxuria nõ ſolũ p̄cipitat hoĩem in multa flagitia. verũetiã multos
alios ſecũ trahit ⁊ allicit ad pctñ. Vn⁹ enĩ luxurioſus ex cohabita
tione multos alios ĩficit ⁊ occidit. ſic vna ouis moꝛbida aliã: ⁊ vnũ
pomũ putridũ alia. ⁊ lepꝛoſus ſanũ. Luxuria enĩ ẽ moꝛb⁹ cõtagio/
ſus. occidit enĩ vnus aliũ ex ↄſoꝛtio. Hiero. Nemo iuxta viperã ſe
curos capit ſomnos: q̃ ſi nõ ꝑcutit. tñ ſolicitat ꝑ ne pungat ⁊ ꝑimat
Dicebat Guil. pariſieñ. ep̄s: ꝙ duo luxurioſi amoꝛe fatuo ſe diligẽ
tes: erãt ſicut duo titiões ardẽtes ↄiũcti quoꝝ vn⁹ ſuccẽdit ⁊ cõſu/
mit aliũ diſiũcti ab ĩuicẽ extinguũᷓ. Itẽ dicebat ꝙ potius dicẽdi
erãt ſe odiẽtes q̃ꝫ diligẽtes: cũ alter alteꝝ amplexãdo trahat ad p̄/
cipitiũ putei infernalis: ſicut duo ribaldi ebꝛij ⁊ pugnãtes ſe ample
ctunᷓ. ⁊ ſe amplexando trahũt ad p̄cipitiũ. vbi vnus ſubmergit ali
um: nõ ex amoꝛe ſed ex odio hoc facere dicũᷓ. Sic iſti vn⁹ aliũ am
plexaᷓ vt ad moꝛtẽ eternã eũ trahat. Itẽ alios perimit per conſen/
ſum. Itẽ eos qui dant eis in facto ſuo cõſiliũ auxilium ⁊ fauoꝛeꝫ.

Itē alios p neglıgētiā eos ſ.q̄ tenenť eos corrigere. ꝛ negligūt. Iu/
xta qͦ dixit Symachus Papa. Error cui nō reſiſtiť. approbať nec
caret ſcrupulo ſocietať occulte. q̄ manifeſto facinori deſinit obuia/
re. Deinde qͦ deterius eſt eligit ſeruire ꝛ obedire dyabolo plus q̄ꝫ
deo. In h̄.n. fuit dyabolo. qꝛ tēplū dei facit phanū dyaboli. Apoc.
xviij. Facta ē babilon habitatio oīs ſpiritꝰ imūdi. ꝛ volucris imūde
De vehemoth legiť Iob. xlj. Sub vmbra dormit. ꝛ in locis humēti
bus gula ꝛ luxuria requieſcit vt ſus in luto. Itē h̄ peccatū compatiue
dyabolū i iudicio iuſtificabit. q̄ ſe ibi mūdū a peccato luxurie q̄tuꝫ
ad actū imūdū exhibebit. Itē qꝛ i pctō illo de ſe ꝛ de ſuo ſanguine
q̄ vt dicūt ph̄i i ope illo ꝯſumiť. ſacrificiū facit hō dyabolo. imo ci
bū ꝛ potū ei de ſe ꝓpinat. ꝛ cibū itegrū ſeipꝫ offert ei. imūdū ſacrifi
ciū imolātes aliq̄ñ ēt filios ꝛ filias ſuas demonijs. Leuit. xix. ꝛ. xx.
De ſemine tuo nō dabis vt ꝯſecreť idolo moloch. i. dyabolo. Luc.
xv. Filius ꝓdigus viuēdo luxurioſe pauit porcos. i. demōes. q̄daꝫ
glo. dicit. Ebrietas ꝛ luxuria ꝛ cetera vitia cibꝰ ſūt demonū. Itē ꝓ/
pter h̄ vitiū ꝯcitāt dormiētes. ꝛ vigilātes hoīes ludificāt p formas
varias quas aſſumūt. ꝛ cū nō hēat māꝫ. aſſumit eā alibi p quā illu/
dat hoībus. vt patet in incubis demonibꝰ q̄ aſſumūt formas, mulie
rū in q̄bus appareāt hoībus cōcūbētibꝰ illudūt vt legiť in vitiſpa.
Itē de verbis patrū tytulo de cogitatiōe fornicationis. q̄daꝫ frater
tentatus eſt a ſpiritu fornicatiōis neq̄ſſime. ꝛ cuꝫ viriliter reſiſteret
cogitatiōibꝰ imiſſis quattuor demōes in ſpecie quattuor mulieruꝫ
pulchraꝝ traſſormati ingiter p. xl. dies pſeuerauerūt pugnātes con
tra eū. vt eū traherēt ad turpē cōmixtionē. Illo aūt viriliter reluctā
te. donauit ei deꝰ vt poſtea nō ſentiret calorē carnalis ꝯcupiſcentie.
Itē magiſter Iac. de vitriaco dicit ſe audiuiſſe ꝙ cū dyabolus ten
taret diu quēdā heremitā inuiſibiliter. nec preualere poſſet: traſſor/
mauit ſe in ſimilitudinē cuiuſdā ſeruiētis. offerēs ſe obſequio eius
ꝛ cū ꝓpoſuiſſet p̄mo nullū aīal poſſidere. nec poſſet bene diſtingue
re horas. ſuaſit ei dyabolus vt h̄ret gallū ad cuiꝰ cātū poſſet horas
diſcernere. quo habito ꝓcurauit ne poſſet cātare. cui ait. dn̄e gallus
veſter nō pōt cātare qꝛ ifirmať. nō eni pōt viuere ſine gallina. q̄ ha
bita fecit eū cātare. ꝛ cū gallus aſcēderet ſup gallinā venit in mentē
heremite coitus muliebris ꝛ dyabolo inſtigāte iterius ꝛ ꝓcurāte
exterius cepit grauiſſime tētari. ꝛ poſt ifirmari. ꝛ cū cōualuiſſet de
ifirmitate aliquātulū cepit acrius in iſta re tētare eū. ꝛ ꝓcurauit ꝙ
filia cuiuſdā nobilis cepit viſitare eū. ꝛ habere familiaritatē cū eo. ꝛ
ait heremite dyabolus. dn̄e magnū damnū erit ſi vos moriamini q̄
multa bona poteſtis facere. Sicut eni gallus nō pōt eſſe ſanus nec
viuē ſine gallina. ſic nec vos curari ſine muliere. ecce q̄ſcito gallinaꝫ
aſcēdit gallus. curatus fuit ꝛ cātauit. Eo aūt cū tētāte iteriꝰ ꝛ exte/
rius de dicta puella. heremita tētauit eā ꝛ hēmita eā cognouit. Ip/
ſe aūt dyabolus ſtatim denūciauit h̄ patri puelle. q̄ affuit requirēs fi
liā quā occultauerat. ꝓcurrēs aūt dyabolus ait hēmite. ecce p̄r puel
le vēit ꝛ extorq̄bit ab illa factū vr̄ꝫ ꝛ occidet vos. ꝛ ifamabiť nomē
heremitaꝝ vbiq̄ꝫ. ſꝫ meliꝰ ē vt eā occidatis ꝛ nō poterit probari fa/
ctū ꝛ pn̄iaꝫ agetis quo iſtigāte eā occidit ꝛ relinquēs deſolatū eua
ſit. ꝛ ſic deceptionē ſuā manifeſtauit. Heremita autem acceſſit ante
beatā virginē cōpunctus cū multa effuſiōe lachrymaꝝ ꝛ oratiōibꝰ
obtinuit ꝙ eā dn̄s ſuſcitauit carne reintegrata. ꝛ reddita eſt patri.
Itē placet dyabolo qꝛ p h̄ vitiū multos attrahit ꝛ abſorbet. binos
ꝛ binos vel plures. Vn̄ dyabolus ē q̄ſi cetus in mari q̄ aperiēs os
ſuū emittit flatū ſuū ſuauiſſimū. ad cuiꝰ odorē piſces attrahit. ꝛ ei
appropinquātes ſuauiter glutiunť. Sic dyabolus p ſuauē tētatio/
nē quā emittit hoīes ꝛ mulieres attrahit. ꝛ p libidinē blāde glutit
ꝛ abſorbet tot iſimul quot ſūt pctō ꝯſentientes quos poſtea deuo
rat in inferno p penā quos hic abſorbet p culpam. Hiere. lj. Abſor/
buit me ſicut draco. repleuit vētrē ſuū teneritudine mea. Ad h̄ facit
qͦ legiť in vitiſpa. Sāctus abracunus cuiꝰ vita mirabilis ibi legiť
in religiōe ꝛ moribꝰ nutriebat vnigenitā ſororis ſue parētibꝰ mor/
tuis ſeptēnē faciēs eā habitare in cella iuxta cellā ſuaꝫ in qua erat
parua feneſtra p quā eā litteras docebat. ꝛ in moribꝰ iſtruebat. q̄ cū
p triginta annos māſiſſet cū auūculo angelicā ꝛ deuotiſſimaꝫ vitaꝫ
ducēs. Quidā ꝓfeſſiōe mōachus frequētās auūculū vtilitatis ani/
me ſue cā icepit habere colloquiū cū nepte ſua. p̄mo de ſpiritualibꝰ
poſt icepit notare eiꝰ pulchritudinē ꝛ exardeſcēs eā cepit alloq̄ de
alijs ꝛ ita p annū cor eius emolliuit ꝙ exiēs ad eū apta feneſtra cor
rupta ē ab eo. Que ſupra modū dolēs ꝛ deſpans. ꝛ nō ferēs dolorē
auūculi ſi h̄ ei inoteſceret. receſſit fugiēs in vnā ciuitatē ꝛ i ſtabulo
mutato p̄ſtino habitu ſe collocauit. vbi facta eſt publica meretrix.
auūculo aūt ſuo caſus eius ſic reuelatus ē. Videbat in ſomnis dra
conē maximū ꝛ terribilē cū fetidiſſimo anhelitu ſibilātē veniſſe vſ/
q̄ ad cellā ſuam ꝛ ibi inueniſſe columbam niueam quā abſorbuit
ꝛ in ſuam foueam rediſſet: cuius caſum ꝛ fugaꝫ comperiens auuncu/
lus mactans ſe cū lachrymis ꝛ oratione pro ea poſt duos ānos pro
certo ſciens vbi erat. aſſūpto militari habitu ꝛ ſolido cū equo illuc
venit. dans pecuniā ſtabulario vt eā ſibi adducat ꝛ cenā paret. Cū/
q̄ꝫ cenaſſet: ꝛ itroductꝰ eēt cū ea in cubiculū ſecretū ſeratis hoſtijs
accipiens eaꝫ per manū: ſedens iuxta eā remouit operimentū faciei
ſue: ꝛ cū fletu multo hincinde veniā ꝓmittens: ſūmo mane reduxit
eā includēs eā in loco vbi prius erat in iteriori cella: ipſa aūt p decē
niū faciente pn̄iaꝫ in cilitio ꝛ ieiunijs ꝛ fletu ꝯtinuo: cū per tātū tp̄is
gauiſus fuiſſet de vera eius pn̄ia beatiſſimo fine quieuit auunculꝰ
eius: ad cuius trāſitū ꝯuenit tota ciuitas: ꝛ oēs infirmi q̄ tāgebant
aliq̄d de veſtibus eius curati ſūt. Beata Martha neptꝭ eiꝰ in ama
riſſima pn̄ia per quinq̄ꝫ ānos ſuperuixit. Oēs aūt quotquot ad eiꝰ
trāſitū venerūt viderūt claritatē vultus eius: deūꝫ glorificauerunt.
Itēm ſilis eſt vita luxurioſi arbori cui innitiť ſtultus colligēs dul/
cia poma volens iplere ſinū ſuū nō timēs periculū ſuū nec recedere
volens ſuaſiōibus a periculo donec arbor corroſa a duobꝰ muribꝰ
albo ꝛ nigro corruit: ꝛ ſtultus caderet in os draconis qui arborē in
fra cinxerat ꝛ deuorauit eū ferēs in foueā ſuā de quo legiť in barla
am. Scd̄o luxuria mergit hoīeꝫ i voraginē periculoꝝ. Videlicet in
lites: ꝯtētiōes. pugnas. minas ꝛ mortē. hoc vitiū ſanſonē excecauit
ſalomonē infatuauit. dauid ſupauit. ruben bn̄dictioneꝫ in maledi/
ctionē ꝯuertit ſiue cōmutauit. filiū ꝓdigū paſcere porcos coegit. di
luuiū inundare fecit: illū qui vxorē duxerat a cena excluſit. Amon p
inceſtu gladiū abſalonis ſenſit. iezabel pro meretricio mortis ruinā
ſumpſit. Sambri intrās ſcortū gladio phynees occubuit: pplus iſ/
rabel fornicās cū alienigenis irā dn̄i ꝓtulit: herodes pro iceſtu hero
diadis iohānē decapitauit. De pctīs filꝭ ꝛ periculis in que icidit hō
per mulieres diciť. i. Eſdre. iij. Mulieres dominanť veſtri. nonne
doletis: accipit homo gladiū ꝛ vadit invia facere furta ꝛ homicidia
ꝛ mare nauigare ꝛ flumina ꝛ leonē videt: ꝛ in tenebris igrediť: ꝛ q̄ñ
furtū fecerit ꝛ fraudes ꝛ rapinas amabili ſue affert. Et multi demē
tes facti ſūt ꝓpter illas ꝛ multi perierūt: ꝛ iugulati ſūt ꝛ peccauerūt
ꝓpter mulieres. Aug. quid ſanſone fortiꝰ: q̄d ſalomone ſapiētius:
quid dauid ſanctiꝰ: ꝛ tn̄ hi oēs p luxuriā ſupati ſunt. Tertio luxu
ria demergit in voraginē ſupplicioꝝ: quandoq̄ꝫ quidē tpaliter: tan
dē eternaliter. In preſenti eteni vita quādoq̄ꝫ a deo grauiter puniū
tur ꝙ eoꝝ infernus hic videť incipe: qꝛ ſic diciť Hiere. xvij. Piſces
qui ſunt in flumine. i. luxurioſi libidinoſe viuētes in aquis volupta
tis moriuť: de quibus in. pš. ꝯuertit aquas eoꝝ in ſanguinē: ꝛ oc/
cidit piſces eoꝝ. ꝛ Prouer. v. Nouiſſima eius ducunt ad mortē tur
piſſimā. amariſſimā: ꝛ acerbiſſimā etiā in p̄ſenti. Exēplū. Quidam
qui multū luxurioſe vixerat in fine niger factꝰ vt carbo torquebať
a dyabolo: maxie in mēbris genitalibꝰ. ita fortiter ꝙ nulla pena tor
mento ſuo vt aſſerebat poſſet compari: ꝛ petebat raſoriū vt illa mē
bra amputaret ne dyabolus in eis haberet materiā vexādi eū: ꝛ cuꝫ
nō dareť: volebat ſurgere: ſed nō valebat: ꝛ in illo dolore mortuus
eſt. De quodā magno comite diciť ꝙ cū ipſe inter alia flagitia ſua
fuiſſet enormiter luxurioſus. arripuit eū grauis infirmitas: ꝛ intu/
muerūt eius genitalia ad modū olle grādis in q̄bꝰ grauiſſime affli/
ctus deū pre doloribꝰ blaſphemabat: ꝛ aliq̄ñ dicebat ſe ideo talia i
talibꝰ locis pati: qꝛ de mēbris illis enormia egerat: nec tn̄ de h̄ peni
tēs veniā petebat: ſed blaſphemās fortiꝰ imūdū ſpm̄ emiſit ſine ali
quo eccl̄ie remedio. De alio aūt maxio p̄ncipe q̄ p̄dicto fuit cōtēpo
raneus ꝛ familiarꝭ diciť ꝙ ipſe in vita ſua ſe effudiſſet in omne ge/
nus luxurie. cū cecidiſſet in lāguorē grauē. in tabefactionē ꝛ deſpa
tionē ꝛ fetorē itolerabilē cecidit. cuiꝰ ſui fetorꝭ magnitudiē ferre nō
valētes pre ꝯfuſiōe in cameris ſuis eū claudebāt ꝛ occultabāt: nul/
lū igredi ad eū ꝑmitētes. Quedā aūt pſona mltū familiaritate ꝛ af
finitate ei ꝯiūcta cui nō auſi fuerūt cuſtodes reſiſtē trāſiēs hoſtia ꝛ
cuſtodias. ait. ego volo ſcire quō eſt dn̄o meo: ꝛ itrās camerā inue
nit eū ſolū ſup cubile ſuū q̄ſi ſup q̄ttuor pedes ꝓcūbētē: ꝛ oīa iterio
ra cū iteſtinis ꝛ fecibꝰ ꝛ fetore maxio emittentē: ꝛ ſine aliq̄bꝰ ſignis
pn̄ie aīaꝫ exalantē. Qō ſui occultātes alia finxerūt. Hoc aūt terribi
le genus mortꝭ vidit ꝛ ſciuit illa pſona q̄ ſic eū inuenit deū timēs di
uino iudicio ꝑterrita aliq̄bꝰ deū timentibꝰ reuelauit. Duo aūt p̄di/
cti principes ſicut fuerūt ꝯtēporanei in vita ꝛ ꝯformes in moribus.
ita ꝯtempanei fuerūt in morte ꝛ crediť ꝙ in pena. ¶ Tādē luxurio
ſi puniunť in iferno Prouer. ij. Inclinata eſt ad mortē domꝰ eius:
ꝛ ad inferos ſemite illiꝰ. oēs qui ingrediunť ad eā nō reuertenť: nec
apprehendēt ſemitas vite. Ibidē q̄nto. Pedes eiꝰ feſtināt ad mor
teꝫ: ꝛ ad inferos greſſus illiꝰ penetrāt. Eoꝝ aūt penas eſſe graues
oſtendunt extra multa ſuperius poſita. lib. ij. De inferno. De capite
loquente. De reprobato ꝛ tyburtio. Item de ponte ꝛ nebula feto/

ris ⁊ lapſu Stephani. Itē ibidē de mulieribꝰ īdutꝭ pice ⁊ ſulphure
⁊ ſerpētibus. Itē de pͥncipe cito oblito ⁊ tormētꝭ eiꝰ. Itꝭ ō alexdia/
ne. Itē ibidē ō ſacerdote ⁊ frixura ſartagīs. Itē de hēmita ɔburēte
digitos ſuos. Itē de pena pͥncipis in cathedra ignea ſedētis. Item
de balneatiōe adulteri ⁊ adultere. Itē de matre ſacerdotis q̄ appa/
rebat ſuccēſa. Itē de valerio ⁊ carnibus eius fetidis. Siliť ibidē de
valētino ⁊ tincturario. Itē de ea q̄ viſa patris gloria ⁊ matris adul
tere pena ɔuerſa ē ſequēs veſtigia patris. Et dicit̄ in vitiſpa. q̄ an/
gelus ductor eius duxit eā ad domū q̄ erat plena tenebris ⁊ obſcu/
ritate ⁊ ꝑturbatiōe ⁊ ſtridore. ⁊ oñdit ei fornacē igne ⁊ pice feruētē
⁊ quoſdā terribiles ſup fornacē. deorſuꝫ aſpiciēs vidit matrē ſuaꝫ
demerſaꝫ vſqꝫ ad collū ſtridētē. ⁊ multū vermiū in pectore ferētem
cū vlulatu clamātē. Heu mihi filia. ecce ꝓpter paruā libidinē ⁊ exi/
guas delicias q̄ta exoluo tormēta. Itē refert Perꝰ cluniac̄. in li. ij.
de viſiōe cuiuſdā monachi a corpe educti ⁊ reuocati ad vitaꝫ. q̄ iter
alia q̄ vidit ⁊ retulit de ſupplicijs peccatoꝝ cū duceret̄ ab angelo au
diuit ſonitū demonū cachinnātiū ⁊ trahētiū ſecū quandā aīam de
mūdo ſublatā quaſi ꝓijciētes ad alterutrū. ⁊ eū furcis igneis diſtra
hētes ⁊ diſcerpētes eā ad īfernū rapiebāt cū īproperio factorū ſuo/
rū. Hec fuerat meretrix. tandē ɔfeſſa ſerā pñiam accepat de qua pa
rū fecerat. Cū hec itaqꝫ agerent̄. ſubito lux de celo deſcendit mini/
ſtros tenebraꝝ terrens cū qua deſcēdit chorus virginū cū mirabili
decore ornatꝰ ⁊ corpis. iter quas beata Margarita apparuit quā
ipſa ſpeciali deuotiōe dilexerat corā altari ſuo luminaria exhibens
de ſuo ſingulis diebꝰ ſabbati. ad quā cū clamaret eiꝰ petēs adiuto
riū ad precē beate Margarite oībꝰ virginibꝰ orātibꝰ ꝓ ea. ɔceſſuꝫ
ē eis vt in fouea q̄ ilico aperuit in loco tormentoꝝ pñiam conſuma
ret beata Margarita cū manu demones abigēs. ait illi. hic pñiam
tuā cōplebis ꝑ me receptura plura beneficia. ⁊ tādē h̄ purgata ve/
nies ad ɔſortiū beatoꝝ. Quo dicto. ipſa letātiſſime aquā bulienteꝫ
ſubijt. virgines aūt beate ſunt in celū recepte. ¶ Iteꝫ in eodē libro
dictus petrus cluniac̄. dicit q̄ vidit in penis ſupradictꝭ tres ep̄os ſu/
bijnotos cathenis igneis ɔſtrictos iter globos igniū ⁊ ꝓcellas niui
uꝫ ⁊ grādinū ⁊ turbines vētoꝝ ⁊ fluētis ſtāgni fetores miſerabilit̄
⁊ nō multū diſſimilit̄ torqueri. quoꝝ vnus pre ceteris in lingua tor
quebat̄. ⁊ hyanti ore eā extrahebat flāmis ɔtinue ſuccēſaꝫ. ⁊ crucia
batur nunc igne nunc in niuiuꝫ algore. nunc in grandine furenti vi/
ciſſim ɔtinue ɔcremabat̄. cuius afflictionē maxīe plāgebat. ⁊ h̄ iō
q̄r in placitis inter iudices ſeculares delectari ɔſueuerat. ⁊ multos
ɔtra iuſticiā ibi oppreſſerat. Alius q̄ ɔtinētie cingulo negligentius
vſus fuerat crebra putētꝭ ſtāgni demerſiōe vbi eſtus ⁊ frigora īter/
iacebāt torquebat̄. ꝓfuit tñ ei multū q̄ ante finē ſuū calcato prela/
tiōis ambitu in corde ɔtrito ſumpſit habitū humileꝫ monachoruꝫ.
Tertius aūt ī flāmis īmergebat̄. ⁊ a flāmis cū fumo eleuabat̄. ⁊ fe/
rebat̄ ad ꝑtes algētes. rurſus ad alia tormēta trāſferebat̄ ſucceſſi/
ue. Hic fuerat vane glorie amator. ⁊ ore oīum iſtoꝝ fuit vitiū aīarū
in curia. diuitiaꝝ īmoderata cura. paupeꝝ deſpectio. pͥncipū adula/
tio. parētū ⁊ ꝓpinquoꝝ īmoderata ⁊ illicita curatio. Proprie com/
moditatis queſitores. eoꝝ q̄ chriſti ſūt neglectores. amatores hono
ris. diſſimulatores oneris. ſui officij neglectores. Cuiꝰ abuſuꝫ īceſſa
bili luctu plāgebāt. Hoꝝ pene ꝑ dies augebant̄ ſm̄ q̄ minuebant̄
ſuoꝝ ſuffragia. ⁊ augebant̄ peccata eoꝝ quos īdebite ꝓmouerant.
¶ Itē in eodē li. Petri cluniac̄. refert p̄dictus monachus ſe vidiſ/
ſe reuocatus ad vitā. q̄ viderat in dictis tormētis ſacerdotes mira
bilit̄. ⁊ miſerabilit̄ torqueri. ⁊ imēſis ardoribꝰ ɔfici. q̄ de peccatꝭ in/
cōtinētie ſue fuerāt ɔtriti ⁊ ɔfeſſi. ⁊ ea reliquerāt ⁊ cū cogitaret eos
ibi paucos ad cōpatiōeꝫ totiꝰ multitudīs q̄ de mūdo exit. ait ei du/
ctor ſuꝰ q̄ iō pauci erāt q̄r pauci v̄e penitebāt ī tota mltitudie de ī/
mūditijs ⁊ fornicatiōibꝰ ſuis. ⁊ iō īfernꝰ eos abſorbebat vbi īeſtia/
bilit̄ diuerſis ⁊ eternis ſupplicijs torquebāt̄. Itē. iiij. Dyal. c. xxxiiij
Quidā noīe curialis filiolā ſuā quā ſacro ſabbato paſce tenuit ine
briatꝰ nocte corrupit: ī mane timēs ītrare portas eccleſie balneo ſe
lauit pꝰ verecūdās nō ītrare cū tīore ītrauit die ſeptīa. iā factꝰ ſecu
rus ſubita morte defūctꝰ ⁊ ſepultꝰ ē. pꝰ lōgū tp̄s de ſepulchro eiꝰ flā
ma erupit. ⁊ cūctꝭ vidētibꝰ oſſa eiꝰ ⁊ ſepulchrū ɔſūpſit. ⁊ totā terrā
ſup eiꝰ tumulū ɔgregatā. ex q̄ vt ait Greg. ɔſideratōe colligimꝰ. q̄d
pro reatu ſuo patitur. cuius oſſa inſenſibilia ſic cremantur.

¶ De generantibus luxuriam. DIS. IIII.

Circa q̄ntū. ſ. ō his q̄ ſolēt gñar̄. fouē. augē. ⁊ nua
re luxuriā. Sciēdū q̄ vinū ſupflue ſūptū ⁊
oīs alia ſupfluitas generāt luxuriā. Prouer. xx. Luxu/
rioſa res ē vinū Eph. v. Nolite īebriari vino ī quo ē lu/
xuria. Hier. v̄ēt mero eſtuās cito deſpūat ī libidinē. Poeta. Uina
parāt aīos faciūtqꝫ caloribꝰ aptos. Et venꝰ ī vinis ignis ī igne fuit.
Hiero. per luxū ⁊ abundantiā ciboruꝫ anime fortitudo molleſcit ⁊
eius pudicitia ɔſtuprat̄. Idē. Fruſtra ſimilant ſe quidā ſalua fide
⁊ pudicitia mētis integritatꝭ voluptatibus abuti: cū ɔ̄ naꝫ ſit copia
voluptatū ſine voluptate perfrui. Exo. xxxij. Sedit populus meus
māducare ⁊ bibē: ⁊ ſurrexerūt ludere. In vitiſpa. fuit Eron vir ma/
xime v̄tutis ⁊ abſtinētie: vt aliqñ abſtineret ꝑ tres mēſes ſola ſan/
ctoꝝ miniſterioꝝ cōmuniōe cōtētus: herbas ⁊ radices ſi quas inue
niebat comedēs Hic aūt ſic cecidit: primo ſe a cōſortio ⁊ colloquto
ſctōꝝ ſeparauit cōtēnens doctrinā alioꝝ: dicens iuxta illud verbuꝫ
chriſti. Magiſter veſter vnus ē chriſtꝰ: eo abuteus q̄ nullū oporte
ret aliū hr̄e magiſtrū: q̄ a dyabolo ſtimulatꝰ a cella recedēs venit ad
alexādriā ⁊ cū leuibꝰ ꝑſonis ſe admiſcēs cepit frequētare theatra.
ſpectacula ⁊ tabernas: voracitati ⁊ ebrietati vacās incidit in cenuꝫ
feminee ɔcupie: ⁊ cū locutus fuiſſet cū quadā vt ei cōſentiret: ⁊ pec
care vellet puſella quedā noīe carbūculus in eiꝰ verēdis nata ꝑ ſex
mēſes ita eū afflixit. vt die ac nocte miro dolore affligeret̄. ita vt eiꝰ
genitalia putrefacta oīno ei caderēt: curatꝰ ad heremū redijt: pctū
ſuū ſanctis patribꝰ ɔfitēs: pñiam de eo accipiēs: ſed nō ɔplens: q̄r
poſt paucos dies debito fine q̄euit. ¶ Scd̄o luxuria q̄rit latebras.
lucē odit: tenebras diligit: in quo ſatꝭ apparet deformitas huiꝰ vitij
q̄d pre ceteris timet videri. Bern̄. Luxuria lucē odit: tenebras ap/
petit. velamē querit. Ioh. iij. Oīs q̄ male agit odit lucē. Iob. xxiiij.
Oculꝰ adulteri ſeruabit caliginē: dicēs: nō videbit me oculus: ⁊ co/
operiet vultū meū. Et poſt. Si ſubito apparuerit aurora arbitrant̄
vmbram mortis: ⁊ ſic in tenebris quaſi in luce ambulāt. Ecci. xxiij.
Oīs hō qui trāſgredit̄ lectū ſuū ɔtēnit aīaꝫ ſuā. dicēs. q̄s me videt
tenebre circūdāt me parietes opiunt me ⁊c̄. Ad hoc facit exēplum
thaydis ⁊ paſnucij: ſupra titulo de timore initiali. ¶ Tertio dat oc/
caſionē luxurie ocioſitas. Ouidius. Quātuꝫ Platanꝰ riuo gaudet:
q̄ꝫ populus vnda: tā venꝰ ocio amat. Idē. Ocia ſi tollas pire cupidi
nis arcus. Lucanꝰ variā dant ocia mētē. Uulgariter dicit̄ Manꝰ
ocioſi ſunt ſcabioſe. De hoc ſatꝭ habetur in tractatu de accidia. De
ocio Ezech. xvj. Hec fuit iniq̄tas ſodome ſororis tue ſaturitas pa/
nis ⁊ abundātia ⁊ ociū ⁊c̄. ¶ Quarto dat occaſionē huic mollities
v̄boꝝ. lectoꝝ. veſtimētoꝝ. ⁊ mēbroꝝ turpiū. que qui īdebite tractāt
cōtra dei preceptū molles ſunt. de q̄bꝰ. j. Corin. vj. Molles regnuꝫ
dei nō poſſidebūt Math. xj. Iohēs ɔmēdat̄ de h̄ q̄ nō erat mol/
lis aut leuis vt arūdo: ⁊ de dura ⁊ aſpera veſte cibo ⁊ lecto: ⁊ victu.
¶ Quinto dat occaſionē luxurie vetule ɔſiliatrices turpitudinis. q̄
p̄nt dici dyabole: q̄r offiñ dyaboli exercēt. p̄s. Ligua tua ɔcinabat
doloſ. Efficatiores ſc̄ muliēs ad ſubuertēdū q̄ꝫ demōes q̄r demōes
vl̄ lecatores nō p̄nt facē mltꝭ ānis ꝑ ſe q̄d faciūt ꝑ hm̄ōi vetulas ali
q̄ñ vna hora: ⁊ ſicut dyabolus volēs decipē Euā aſſumpſit ſerpētē
ſileꝫ mulieri in loquela ⁊ facie: q̄r erat erectꝰ tūc: ⁊ hñs faciē v̄gineā
vt dicit Beda. quale genus ſerpētis dicit̄ phareas. mouēdo linguā
eius decepit Euā. Itē tales videnť deteriores iuda qui vēdidit deū
tradidit ſanguinē īnocentē Math. xxvij. Ipſe aīas ſanguine chr̄i
precioſo redēptas vendūt viliſſimo precio: nō ad mortē corpis ſed
aīe Ioelis. iij. puellā vendiderūt pro vino: ⁊ iō vt dicit̄ Deut. xxxij.
Fel draconū vinū eoꝝ ⁊ venenū aſpidū inſanabile. Itē deteriores
ſc̄ īferno q̄ nō nocet niſi nocētibꝰ. Ipe āt ꝑ dulces ſmōeſ corda ſub
uertūt īnocētiū. p̄s. Acuerūt vt gladiū linguas ſuas. Et pꝰ: vt ſagit
tēt in occultꝭ īmaculatū ⁊c̄. Hec ē lingua tr̄ia. Eſt ḡ ligua Pͥa dya
boli ſuggerētis. Scd̄a lecatoris petētis. Tertia vetule ſueducētis.
Ecci. xxviij. Lingua tertia mulieres viritas vel virata. i. viriles ⁊ cō
iugatas deijcit: ⁊ ꝓ̄uauit laboribꝰ ſuis. Et poſt. Et vtilis potiꝰ īferꝰ
q̄ꝫ illa. Itē hm̄ōi vetule deteriores ſunt herode. q̄ occidit īnocētes a
bimatu ⁊ infra iſte ſupioribus nō parcūt: ſed ī aīa occidūt: ⁊ occiſo/
ribus aīarū vēdūt virgines ⁊ ɔiugatas ⁊ viduas. Itē herodes occi
dit filios ſuos: ſed eos demonibꝰ nō īmolauit. multe aūt taliū īmo
lant filios ſuos ⁊ filias ſuas demōijs: vt dicit̄ in. p̄s. ⁊ h̄ q̄ñ filijs ſu
is ɔcubinas tenēt ⁊ ꝓcurāt: ⁊ filias ꝓſtituūt. Itē deteriores ſūt ta/
les iudeis q̄ chriſtū crucifixerūt: ⁊ eū poſt mortē in pace dimiſerūt.
cuſtodiri fecerūt a violētia: ⁊ mūde īnolui ⁊ ſepeliri ꝑmiſerunt. iſte
aūt aīaꝫ occiſas ꝑcio exponūt lenōibꝰ ⁊ īmūditijs. Itē hm̄ōi ſūt os
dyaboli ⁊ gutt̄ de quo halitꝰ corruptꝰ ⁊ corrūpēs ꝓcedit. p̄s. Se/
pulchꝝ patēs ē gutt̄ eoꝝ ⁊c̄. Iob. xlj. De ore eiꝰ. i. vehemoth dyabo
li lāpades ꝓcedūt. ſicut tede ignis ſuccēſe. Halatꝰ eius prunas ardē
facit ⁊ flāma de ore eiꝰ egredit̄. Itē ſūt folles dyaboli ⁊ antichri/
ſti: q̄r ſicut chriſtꝰ ignē ꝑadiſi venit mittē in terrā quē voluit vehe/
mēter accēdi. ſic iſte ꝑ ɔtrariū ſuccēdūt ignē inferni fetētis ⁊ vrētis
luxurie. Et ſic boni p̄dicatores ⁊ chr̄s maxīe dicunt̄ os dei: q̄r ſepāt
ꝑcioſaꝫ aīaꝫ a vili pctō ⁊ dyabolo: vt dicit Hiere. xv. ita ꝑ ɔ̄riū poſ/
ſunt dici os īmūdiſſimū dyaboli qui ſepant aīaꝫ precioſam a chri/

ſto. ⁊ cōiungunt eā dyabolo. Jtē ſunt lingua de qua dicit̄ Jac. iii. Uniuerſitas iniq̄tat| ē ligua plena veneno mortifero iflāmata a gehēna. p quā dyabolus vt faber p follē ſufflat ignē. yſa. liiii. Creaui fabrū ſufflātē prunas i igne. Jtē ſt̄ exploratores q̄ explorātes quō caſtra dei capiāt ⁊ deijciāt. qd̄ nō ē ſine magna pditiōe eaꝝ ⁊ offenſa dei. Jtē ſūt retia ⁊ laquei ⁊ canes venatici ⁊ furones dyaboli. ad venādū ipſas aīas dyabolo ⁊ ſurripiēdū deo q̄ eas tam care emit. Jtē ſi magnū lucrū reputat chr̄s lucruȝ vnius aīe pro quo tot ſuſtinuit in cruce. in q̄ moriēs nō niſi vnius latronis aīaȝ acq̄ſiuit. patet q̄ſtū offendit eū q̄ vnicā aīaȝ ei ſurripit tā care acq̄ſitā. q̄ p̄ualet toti mūdo. Jtē deteriores ſt̄ latronib⁹. iugulatorib⁹ ⁊ ſpoliatorib⁹ ſtrataꝝ publicaꝝ. q̄ illa die nō occidūt cū q̄bus comedūt. nec eos pdūt. aut vēdūt. aut pdūt. aut. Hm̄oi vetule comedēdo ⁊ bibendo cū eis eas pdūt ⁊ vēdūt p toto vini. Jn quo pȝ q̄ſta ē pditio in eis. Jtē ſimiles ſunt Buſyrij q̄ fuit tyrānus egypti. q̄ aduenietes honorifice recipiebat. vt dicit. Hiero. i chronic|. ⁊ poſtq̄ȝ comederat cū eis eos demōib⁹ pditioſe imolabat. Sic vetula ad hoſpitiū vocat quā pditiōe vēditā tradit corruptori. Jtē nullū ſacrificiū ē vt dicit Greg. qd̄ plus placet deo q̄ȝ zelus aīaꝝ. ⁊ ɔuerſio eaꝝ ad deū. ⁊ nullū officiū magis placet ei. Ad hoc venit in mundū ⁊ miſit ad hoc ap̄los ⁊ p̄dicatores vt eēnt venatores ⁊ piſcatores aīaꝝ. Ex hoc patet quātū diſplicet ei officiū taliū vetulaꝝ q̄ venant̄ aīas ad pdedū. Jtē occulti incēdiarij tēploꝝ vl̄ domoꝝ vel aceruoꝝ peiores alijs peccatorib⁹ ⁊ magis pditores iudicant̄ ab hoīb⁹. quātomagis ille q̄ ſuccēdūt in cordib⁹ mulieꝝ ignē q̄ ē vſq̄ȝ ad pditionē deuorās. Jteȝ deus ſigno viſibili linguaꝝ igneaꝝ in q̄b⁹ apparuit ſpiritusſanctus ſup diſcipulos dēſcēdēs reprobauit officiū illaꝝ vetulaꝝ q̄ habēt linguas inflāmatas igne īfernali. ¶ Sexto dant occaſionē luxurie tactus illiciti mulieꝝ. de quib⁹ ſupra dictū ē. vbi agit̄ de tactu ⁊ viſu illicito ⁊ de ſtulto actu. ⁊ corrupto exēplo. Jtē de his q̄ luxurioſo dant occaſionē peccādi. ⁊ luxuriā generāt in cordib⁹ habet̄ ſupra vbi agit̄ de his q̄ dāt demonib⁹ occaſionē tētādi nos. Jtē verbula crebra ⁊ colloquia mulieꝝ ſunt occaſio cadendi in luxuriā. vt dicit̄ in ſūma de vitijs. Dicunt̄ etiā retia ⁊ laquei Prouer. vij. Jrretiuit eū ſermonib⁹ multis. vt de fatua muliere ⁊ iuuene dicit̄. Jtē cōparant̄ igni Eccī. ix. Colloquiū eius quaſi ignis exardeſcit. Jteȝ gladio bicipiti Prouer. v. Fauus diſtillans labia meretricis ⁊c̄. Et poſt. Et acuta quaſi gladius biceps. Colloq̄a exteriora ſunt interioꝝ affectionū indicia. iuxta verbū ariſto. Uoces ſūt eaꝝ q̄ ſunt in aīa paſſionū note Hiero. verboꝝ ſignis animus libidinoſus oſtenditur. ⁊ per exteriorē hominē interioris hominis animus declaratur.

¶ De fugienda ſocietate mulieꝝ. DIS. V.

Circa ſextū. ſ. q̄ȝ periculoſa ſit familiaritas mulierū ⁊ ſocietas fugiēda oñdit̄ auctoritatibus rationib⁹. ⁊ exēplis Numeri. xxxi. c. Cur feminas reſeruaſtis. nōne ipe ſunt q̄ deceperūt filios iſrael ad ſuggeſtionē balaā. ⁊ p̄uaricari fecerūt. ⁊ pcuſſus ē popul⁹. Ecce qualiter decipiūt. deijciūt ⁊ iterficiūt. Jtē Prouer. v. Lōge fac ab ea viā tuā ⁊ ne appropinquas forib⁹ domus eius. ne des alienis honorē tuū. Ecce quō demonibus tradūt ⁊ ɔſumūt. Jtē. vij. Ne trahat̄ in vijs eius mēs tua ⁊c̄. Ubi oſtēdit̄ quō vulnerāt deijciūt ⁊ interficiūt. ⁊ ad inferos ducūt. Jtē Eccī. ix. Luſtraui ⁊c̄. Et poſt. Jnueni mulierē morte amariorē q̄ laqueus venatoreȝ ē. ſagena cor eius vincula ſunt manus illius q̄ placet deo effugiet illā qui aūt peccator ē capietur ab ea. Ecce quō capit ⁊ illaqueat. Eccī. xxvi. Qui tenet eaȝ q̄ſi q̄ apprehēdit ſcorpionē. Eodē. xlij. Jn medio mulieꝝ noli cōmorari. De veſtimēt| pcedit tynea. ⁊ a muliere iniq̄tas viri. j. Thim̄. v. Adoleſcētiores viduas deuita. Auctoritatib⁹ ſanctoꝝ pȝ q̄ ſunt vitāde Aug. circēſi archid̄. Graue inimicū cū ſortita ē caſtitas. cui nō ſolū reſiſtēdū. ſed potius amiſſo equo vt dicit̄ ab eo lōge fugiēdū. Breuis igit̄ ſermo ⁊ rigidus cū huiuſmodi ē habēdus. nec minus cauē de q̄ bone indolis ſunt. vel q̄ pie ɔuerſationis ſunt. vel eſſe cōprobant̄. Quāto eni mulieres melioris fame ſūt. citius alliciūt. q̄ ſub affectu pietatis ſe ſupponit viſcus libidinis. Jmpie pnicioſum qd̄ ſuū ē mortis venenū ppinans. Expto crede. Fateor. Ep̄s en loquor corā deo nō mentiēs cedros libani ⁊ gregū arietes ſub hac peſte cecidiſſe repperi. de quoꝝ certe caſu nō magi| ſuſpectus erā q̄ȝ de hieronymi vel Ambroſij impudica libidine. Jtē Aug. Nolle diſcedere ab inuicē ſuiſq̄ȝ collocutionib⁹ ɔſiliari deſiderātes ſe abſentes gaudere ad preſentiā. Amor iſte tartareus ē. viſcū hȝ quo deijciat in infernū. nō pēnas quib⁹ volet in celū. Jtē Greg. Nazanzenus. Quāti epi cleri ſimul ⁊ layci poſt ɔfeſſionuȝ fidei glorioſas victorias. poſt calcata certamina. poſt magna ſigna ⁊ mirabilia vſq̄ȝquaq̄ȝ mōſtrata noſcunt̄ cū his omnibus per feminas naufragaſſe. Jdeȝ. Nemo ſe ſtulta ſecuritate deijciat: nemo de virib⁹ ſuis pericloſe p̄ſumat quia ſine vlla dubietate qui nō vult vitare mulieꝝ familiaritatē: cito labit̄ in ruinā. Hiero. Nemo iuxta viperā ſecur⁹ capit ſomnū: q̄ ſi nō pcutiat. tn̄ ſolicitat. Jtē Bern̄. Latus tuū ad latus iuuencule in mēſa. lectus tu⁹ ad lectū eius in camera. man⁹ tua ad manū eius in ope oculus tu⁹ ad oculū eius in colloquio: ⁊ ɔtinens vis putari: eſto q̄ ſis: tn̄ ſuſpitiōe nō cares. Scādalū times: tolle ſcādalū ⁊ ei⁹ cām. Jdē. Tu bone vir q̄ nā eſt hec femina nūquid vxor aut filia. ſoror tua. aut neptis aut affinis. nunq̄d. quō ergo tuta ē ɔtinētia tua: ſi nō vis ſcādalizare eccleſiā. eijce. a te feminā. Jtē tales iuxta ſn̄iaȝ Ezech. viij. Jdolū zeli ſtatuūt iuxta introitū porte hieruſalē. i. feminas ɔcubinas in domibus ecclie ɔiunctas ad puocādū emulationē diuine vindicte. Bern̄. Sacerdos luxurie inq̄natus ɔuȝ ore ſuo polluto corpus dn̄icū recipit: quaſi in lutū platearū proijcit: ⁊ dum carnē ſacratiſſimā bn̄dicit quaſi in faciē ſaluatoris ſpuit: ⁊ dū ſacr| altarib⁹ imūdus aſſiſtit iuxta filiū v̄ginis ponit idolū veneris. ſc. ſ. vel ɔcubinā quā tenet iuxta eccleſiā. filiā. ſ. veneris iuxta filiū v̄gis. Ph̄s oñdit quare ſit mulier fugiēda. ſic eā deſcribēs. dicens. Quid eſt mulier. hoīs cōfuſio: beſtia inſaturabilis: ɔtinua ſolicitudo: ideficiēs pugna: quotidianū dānū: domus tēpeſtatis: ſolitudinis ipedimentū: hoīs etiā ɔtinentis naufragiū. Jtē alius. Femina fax ſathane. roſa fetens: dulce venenū. Semp prona rei q̄ phibet̄ ei. Jtē iſidorus. Cū ſerpente poſitus nō diu eris illeſus: ante ignē poſitus: etiā ſi ferreus ſis: aliq̄n diſſolueris: prim⁹ periculo diu tut⁹ nō eris. Hiero. hoſpiciolū tuū aut raro aut nūq̄ȝ mulierū pedes terāt: q̄ nō poteſt toto corde cū deo habitare qui feminarū acceſſibus copulat̄ femina cōſcientiā ſecū pariter habitantiū exurit. Nunq̄ȝ de mulierū formis diſputes: ſi bene videris eam cōuerſantē mente dilige nō corporali frequentia: q̄ ſi bonū eſt mulierē nō tangere: ergo maluȝ eſt eaȝ tāgere. ¶ Ratōibus etiā poteſt oſtēdi q̄ ſit earū nimia familiaritas fugienda ⁊ proximitas. Primo: q̄ eſt pedica ſiue decipula dyaboli: plena laqueis in quibus capiunt̄ aues appropinquātes: q̄ laquei ſunt ornatus. viſus. geſtus ⁊c̄. Prouer. xj. Qui cauet laqueos ſecur⁹ erit. Prouer. vij. Mulier occurrit iuueni in ornatu meretrico: preparata ad capiēdas aīas. Scd̄o q̄ eſt ignis ⁊ fornax babilonis: qui ſuccēdit quos repperit iuxta fornacē Dan̄. ij. Eccī. ix. Cōcupiſcentia eius quaſi ignis exardeſcit: hō eſt ſtuppa: fenuȝ ⁊ palea que cito ſuccēdunt̄. Eccī. xxj. Stuppa collecta ſynagoga peccantiū. yſa. xl. Oīs caro fenū. Tertio q̄ mulier eſt viſcus ⁊ ɔtagiū: ⁊ peſtis inficiēs appropiquātes vt ſupra oſtēſuȝ ē p v̄ba Aug. Hiero. Si cū viris habitēt mulieres nō deerit viſcariū dyaboli. Eccī. xiij. Qui tāgit picē inquinabit̄ ab ea. Eſt morbo ɔtagioſo plena: cui qui magi| appropinquant magis inficiunt̄ ab eo. Corruptio eſt baſiliſco qui aues volātes occidit flatu. aīalia viſu: mulier aūt plurib⁹ alijs modis aīas occidit. Jtē fugiēda ē quaſi fera nociua. Eccī. xxv. Cōmorari leoni ⁊ draconi placebit magis q̄ȝ habitare cū muliere nequaȝ. Jtē eſt fugiēda: q̄ hoſtis eſt ɔtra quē ſi pugnare volueris appropiquans domeſtici tui derelinquēt te: ⁊ expugnabūt te. ſ. ſenſus tui ⁊ cor tuū. Mich. vij. Jnimici hoīs domeſtici ei⁹. Hūc magi| cito vincūt vt lepores fugiētes: q̄ȝ vt leones iſiſtētes ⁊ iſequētes. j. Cori. vj. Fugite fornicationē. Jtē fugiēde ſūt mulieres pl⁹ q̄ȝ demōes ſeductores: p mulierē. n. dyabol⁹ ſeduxit Adā. Hiero. Memēto ſp q̄ colonū padiſi mulier de poſſeſſiōe ſua eiecerit. Jdē. Pria tētamenta clericoꝝ ſt̄ frequēs acceſſus mulierū. Jſti ſūt vt dicit̄ in barlaā demōes q̄ ſeducūt hoīes. Un̄ dicit̄ ibi q̄ cū fili⁹ cuiuſdā regis fuiſſet nutrit⁹ i obſcuriſſimo loco vbi nō videbat rerū ſpecies: ⁊ educt⁹ eēt ad lucē iā adult⁹ ⁊ oñderent̄ ei res ⁊ earū noīa: cū vidēt mulieres ⁊ q̄reret cuiuſmōi res eſſent: ait ſpatari⁹ regis iocādo q̄ erāt demones q̄ ſeducebāt hoīes. Cū aūt diceret ei pater q̄ de oībus reb⁹ viſis eligeret qd̄ ſibi plus placeret. ait ille. Eligo demōes qui ſeducūt hoīes. ¶ Jtē fugiēda eſt mulier q̄ eſt ianua dyaboli: via pditiōis ⁊ inferni: p illā eni oēs morimur. Prouer. ij. Jnclinata eſt ad mortē dom⁹ eius ⁊ ad īferos ſemite ei⁹ ⁊c̄. Hiero. Janua dyaboli via iniq̄tatis: ſcorpiōis pcuſſio: nociuū gen⁹ ē feminarū. ¶ Multis etiā exēplis pȝ q̄ fugiēda ⁊ cauēda ſt̄ mulieꝝ ɔſortia: cohabitatōes ⁊ familiaritates: ⁊ ɔfabulatōes frequētes ⁊ viſitatōes crebre. Occaſiones eni hoꝝ ɔſueuerūt dare aliq̄n ɔſāguineitaſ ⁊ ſolitudo. Sic thamar a fr̄e corrumpit̄ cui ſola miſtrabat. Joſeph ſolus abſq̄ȝ arbitr| ab egyptia ipetit̄. Aliq̄n ɔfidētia ſcitat|. Sȝ q̄s Dauid ſāctior q̄ pp berſabee tam enormē paſſ⁹ ē ruiaȝ. Aliq̄n ɔfidētia ſapie ⁊ abſtinentie. Cōtra qd̄ fac̄ exēplū ruie ſalomōis: q̄ ſup oēs monuit hm̄oi fugiēda q̄ tn̄ enormit̄ corruit vſq̄ȝ i apoſtaſiā. Jtē aliq̄n ɔfidētia fortitudis aut diuturne caſtitat|. Sāſon ɔfiſ⁹ de fortitudie ⁊ freqnti victoria quā hūerat ð phyliſteiſ p dalilā decept⁹ ē. Hiero. Si pudicitiā q̄

ris mulierē quā videris bene ↄuerſantē.mente dilige.non coꝛpoꝛa
li frequētatiōe.⁊ nūq̄ȝ in pterita caſtitate ↄfidas.Fuit quidā ſacer
dos ſecularꝭ habitu.q̄ religioſaʒ vitā a puericia ſua duxerat. Mul
tū viuēs caſte ⁊ ĩnocēter ⁊ ſancte.cuius teſtimoniuʒ habebat. ⁊ no
mē pꝛe ceteris cōmoꝛātib⁹ in terra ſua.q̄ audiēs de quadaʒ nobili
muliere ⁊ pulchꝛa valde ꝙ relicta patria ſua curiā cuiuſdaʒ magni
p̄ncipis ſequereť facta meretrix ſtipēdiaria eaꝝ q̄ dicunť ſolitarie.
Volēs eā ſi poſſet reuocare a multꝭ malis q̄ faciebat ibi ſe exponēs
oīb⁹ ꝑ pecunia.acceſſit ad eā cōpaſſus monēs eā ꝙ deſiſteret a tot
⁊ tātis malis.ꝓmittēs ꝙ ei nō deficeret.ſʒ ꝓcuraret ei neceſſaria vi
te ⁊ ſaluti.ad cui⁹ v̄ba illa cōpūcta crines ⁊ habitū imutauit.Sʒ cū
illa ire romā affectaret ⁊ pniaʒ accipe de cōmiſſis.ille timēs ne redi
ret ad vomitū eā ſecut⁹ duxit ⁊ reduxit.tātoq̄ȝ zelo eā cuſtodiēs ꝙ
ne alij eā ĩpeterēt.cū ea ĩ lecto aliq̄n iacebat.nec eā aliquatenꝰ ĩpete
bat.nec videbať moueri in carne.eā ēt ĩcluſit viſitās eā frequenter
ↄſolādo ⁊ neceſſaria q̄ꝫtū poterat ꝓcurādo. Cuʒ aūt diuti⁹ iā fuiſ
ſet ĩcluſa ſecurioꝛ iā fact⁹ de ea cōpatiēs ei ſecuri⁹ ⁊ familiarius lo
quebať cū ea. Et poſt v̄ba ⁊ ſigna multa cepit inardeſcē ĩ eo qō nō
fuerat exptus ⁊ faciētes ſibi occultū ĩtroitū peccauerūt ĩſimul ⁊ ha
buerūt plures pueros.qb⁹ ne factū publicareť mater fuit cā ⁊ pem
ptiōis ⁊ pditiōis. Jtē de beato Aug.legiť in vita ei⁹ ꝙ nulla femi
na ĩtra domū ſuā māſit.aut ↄuerſata eſt nec ſoꝛoꝛ germana. nec ne
ptis q̄ tn̄ erant ancille dei.ne eēnt vt dicebat alijs ſecuʒ manētibus
vel ſcādalū vel ſuſpicio vel occaſio trahēdi in ↄſequētiam feminas
admittēdi.⁊ ne ꝑ exēplū ſuū ⁊ occaſiōe illaꝝ alie mulieres ĩtrarēt q̄
poſſent eſſe occaſio tētatiōis alijs.ſ.ĩfirmioꝛib⁹. velʳ ēt ĩfamatiōis.
Jtē in vita beati Bꝛictij legiť ꝙ cū ageret poſt beatū martinū pon
tificatus ſui aunū.xxx.q̄dā mulier habēs religioſuʒ habitū ⁊ ſpēm
q̄ pꝑ hoc erat ei familiaris ꝙ lauabat pānos eius ↄcepit ⁊ peperit.
turoneñ.populus ĩpoſuit ei ꝙ ſuus eſſet puer.petēs eū cū lapidib⁹
ipſe aūt ſup hoc ĩfamat⁹ adiurauit pueꝝ in noīe dn̄i vt diceret ſi eſ
ſet pater ei⁹.puer aūt triginta dieꝝ. R̄ndit.nõs es tu pať me⁹. Cuʒ
autē populus diceret beato Bꝛictio ꝙ quereret q̄s eēt pater ſuus.
ait.nō ē hoc meū. Quē cū adhuc vellēt lapidare.accipiēs pꝛunas ar
dētes tulit vſq̄ȝ ad tūbā beati. Martini veſtes illeſas oſtēdēs.⁊ di
cēs ſe eſſe ĩmunē ab omni tactu mulierꝭ vt veſtes ſue ab igne. Que
cū dicerēt magice facta.expulerūt euʒ.q̄ dū diu fuiſſet rome exul.⁊
alius eēt ei ſubſtitutus.cū ipſe rediret cū mādato ⁊ auctoꝛitate apo
ſtolica ad ſedē ſuā ⁊ eēt ꝓpe vꝛbē turoneñ.reuelata ē ei moꝛs illi⁹
q̄ ſedē ſuā occupauerat.⁊ ait ſocijs.eamus ad ſepeliēdū epʒ turoñ.
Quo ĩtrāte ꝑ vnā poꝛtā.alius moꝛtuus efferebať ꝑ aliā.quo ſepul
to. Bꝛictius in ſede ſua recept⁹ ē. Jtē Petrus alfōſ.dicit phʒ dixiſ
ſe.leonē dꝛaconē ⁊ ſcoꝛpionē potius ſequaris q̄ȝ mulierē. Cū q̄daʒ
phs videret mulierē iocātē cū quodā aucupe in loco vbi laqueos ⁊
retia tetēderat.ait illi.tu q̄ aues decipis.vide ne vt auicula decipia
ris.⁊ cū hoc vilius q̄ȝ ipſa auicula capiaris. Jtē in collatiōib⁹pa.xi.
li.ſn̄ia patrū fuit monachos debere fugere familiaritates mulieꝝ ⁊
epoꝝ. Neuť.n.bonoꝝ ſinit eū quē ſua familiaritate deuinxerit. vel
q̄eti celle operā dare.vel diuine theologie puriſſimis oculis ĩherere
Ad h̄ ꝙ fugiēda ſit a viris ſpūalib⁹ mulieꝝ familiaritas faciūt mul
ta exēpla añ poſita titulo de ĩferno.de ſacerdote quē dyabolus vo
luit decipe ſub ſpecie pulchꝛe mulieris.quē liberauit beat⁹ Barto
lome⁹. Jtē titulo de effectib⁹ mīe dei.de eo q̄ familiaris erat ſacre
virgini.⁊ ĩcidit ĩ ea.q̄ p⁹ fugit ĩ deſertū cū bubalis.⁊ de epate ei⁹cu
rato. Jtē ibidē p⁹ de Andrea fūdane eccleſie epō ⁊ mōiali ⁊ iudeo.
Jtē ĩfra de pn̄ia de genebaldi epi caſu cū vxoꝛe ſua ⁊ filio genito la
trūculo.⁊ filia vulpecula. Jtē de tētatiōe Bn̄dicti. Jtē d̄ Joſaphat
⁊ regꝭ filia. Jtē de ſacriſta.⁊ ↄiugata. Jtē de coquo fugiēte. Jtē de
cogitatiōib⁹ ⁊ tētatiōib⁹ euagrij. Jtē de demōib⁹ q̄ ſeducūt hoīes.
Jtē d̄ illis q̄ clauſerūt hoſtia ſua ⁊ oclos mr̄ib⁹ſuis. Jtē de illa cui
dictū ē noli me tāgere.⁊ de ĩuoluēte man⁹ ꝑ mr̄e ſua. Jtē de here
mita q̄ voluit coꝛrūpe virginē quā nutrinerat. Jtē de illo q̄ clama
uit p̄ſbytere ſue.tolle paleā adhuc ignis ē. Jtē ĩ iſto tractatu de lu
xuria ſupꝛa d̄ nobili mulič ⁊ aduocato. Jtē de mōacho ludificato.
Jtē de muliere v̄ſa ĩ ſpētē:ſub cui⁹ſpecie ludificauit dyabol⁹mili
tē. Jtē de mōacho decepto ꝑ mulierē ſui generꝭ:⁊ grilone ſubuertē
te ſe. Jtē ibi ponunť exēpla m̄lta de gaudio demonū ꝓ ruina mo
nachoꝝ.⁊ de demōib⁹ tētātib⁹ ĩ ſpecie mulieꝝ. Jtē d̄ heremita ten
tato ꝑ gallū. Jtē de cāu ſācte Marthe neptꝭ ſācti Abhemij. Jtē de
mōacho ſene.⁊ ĩfirmo.⁊ filio ĩobediētie quē hūit de virgine q̄ ſibi
miſtrabat. Jtē de deceptiōe Ariſtotelis per reginā. ¶ Jtē de falla
cia ⁊ malicia mulierꝭ dič Criſo.ĩ decollatiōe beati iohānis baptiſte
ſup illō.herodes apphēſuʒ Johānē poſuit ĩ carcerē. Nulla beſtia ĩ
h̄ mūdo ſimilis ē mulieri male. Quid leoni iter quadrupedia ſeui⁹
quid ſerpentibus aut dꝛaconibus attrocius:⁊ hec animalia in ma
lo inferioꝛa ſunt ei. Qō ⁊ indicat ſcriptura ⁊ mōſtrat experiētia. Ju
ſtuʒ danielē in lacu leones reueriti ſunt:iuſtuʒ vō Naboth Jezabel
interfecit. Cetus Jonā in ventre ſuo cuſtodiuit. Dalila Sanſonem
circūuentū illecebꝛis raſo capite defoꝛmatū phyliſteis alienigenis
tradidit. Dꝛacones ⁊ aſpides ſurde ⁊ coꝛnices Johānē baptiſtā vi
uentē ⁊ in deſerto ſubdita feritate timuerūt. Herodias vō Johāniſ
caput abſcidit:⁊ tāti viri caput in preciū ſaltatiōis accepit. Helyaʒ
coꝛui pauerūt ⁊ Jezabel poſt redditā terris pluuiā ⁊ fame depulſa
ab humano genē ꝑ ipſuʒ.cuius etiā bn̄ficio ipſa lʒ indigna viuebat
ipſuʒ perſequebať:vt penā moꝛtis ei redderet. Jdē. O maluʒ omni
malo pei⁹ mulier mala:ĩtolerabilis vipera:ĩmedicabile venenū. Si
iniuriā patiť.inſanit. Si honoꝛē accipit:extolliť. Si potētꝭ ſit vxoꝛ
nō ceſſat die ac nocte virū ſuū callidis ſtimulare ſermonib⁹ blāda
nequiter ĩpoꝛtuna violēter ad ↄſenſuʒ ſui furoꝛis:vt ſileʒ ſibi faciat
maritū. Si pauperē virū habeat ipſuʒ quoq̄ȝ ad iracundias ⁊ rixas
incitare nō deſinit:nihil eſt ei virū ſuū tradere ad moꝛtē:vt patet in
illa q̄ beato Job dicebat. Dic verbū in deū ⁊ moꝛere. ¶ Exēplis etiā
multis alijs oñdiť mulierū malitia ⁊ dolus.ſupꝛa.de fredegūdi re
gina q̄ fecit occidi virū ſuū. Jtem quō viros ſuos decipiant Petr⁹
alfonſ. Cū vir quidā iuiſſet in vineā:⁊ vxoꝛ eius vocaſſet adulterū
⁊ eſſet ſecū in camera.rediJt vir eius ita grauiter ꝑcuſſus a palmite
in vno oculo ꝙ nihil de eo videbat:qō pꝛeſentiens mulier occurrit
ad hoſtiū:⁊ cum diceret ꝙ vellet quieſcere in lecto ſuo in quo erat
adulter:rogat illa vt dicat ſibi ſeriē quō acciderat hoc ei. Quo audi
to.ait. Dn̄e niſi ↄſiliū cito apponať.leſio occupabit bonū oculuʒ ita
ꝙ nihil videbitis:ſed ego eū carminabo vobis ita ꝙ vltra infirmi
tas nō aſcēdet.clauſo g̃ ei oculo bono.ac ſi manu ei carminaret.in
nuit lecatoꝛi ⁊ exiuit nō viſus a viro ſuo:quo facto.ait viro. mō ſe
curus ſitis de iſto:⁊ manū remouit ab eo. Jtē Jdē Alius vadēs pe
gre:ſocio cōmiſit vxoꝛē ſeruādā:cū aūt ea ꝓcurāte peccaret cū alte
ro. Et viro veniēte eſſet in camera:occurrit ei nurus ⁊ vxoꝛ volēti ĩ
trare camerā:⁊ ait nurus ei.ſtate hic vſq̄ȝ quo videatis lintheamia
que fecimus in abſentia veſtra:⁊ q̄ſi oñdētes lintheamina quedaʒ
ante oculos ei⁹ emiſerūt adulterū. Jtē idē. Cuʒ filr alius feciſſet:⁊
adulter comedēt cū nuru ⁊ vxoꝛe:⁊ vir pulſans intraret adulter ex
tracto gladio retro hoſtiū ſe occultauit:cū aūt vir intrans clauſiſſet
hoſtiū ⁊ vidēt eū q̄ſiuit q̄s eſſʒ:illo tacēte:riſdit ꝙ hō erat quē tres
hoſtes ſui ſequebanť ad moꝛtē:qui ibi occultauit ſe credens de eo
ꝙ eſſet aliq̄s de illis trib⁹.ideoq̄ȝ tacebat. Qō audiēs vir inuitauit
eū vt comedēt cū eo:⁊ occultauit eū in domo ſecū. Jdē refert ꝙ qui
dā vir vadēs romā reliq̄t vxoꝛi ſue caſtiſſime ⁊ pulcherrime domū
ſuā:quā cū prudēter regēt:vidēs eā iuuenis quidā egrediētē exar
ſit in amoꝛē eius:⁊ ꝑ ſe ⁊ per alios eā ſolicitās ↄtēmť: ⁊ dona eius
reſpuunť ab ea. Cū aūt videret eū quedā vetula ꝓpter hoc languē
teʒ ⁊ flentē:extoꝛſit ab eo cauſaʒ:⁊ ꝓmiſit ꝙ tātū faceret ꝙ eā habe
ret. Que caniculā quā habebat fecit ieiunare plurib⁹ diebus dās ei
tandē panē ↄfectū cū ſynapio:⁊ accedēs ad domū dicte iuuencule
honoꝛifice ē ab ea recepta ꝓpter ſpeciē religiōis quā p̄tēdebat. Cū
aūt videret flenteʒ caniculā quā vetula adduxerat:⁊ q̄rēt cām. ince
pit flere vetula dicens:ꝙ canicula fuerat filia ſua caſtiſſima ⁊ pul
cherrima quā de⁹ in canē mutauerat:⁊ ad ꝑpetuū fletū dānauerat
eo ꝙ amoꝛe ſuo dimiſit moꝛi quēdā iuuenē q̄ amoꝛe eius langue
bat. Ad hec v̄ba ⁊ alia iuuēcula pādit vetule d̄ amoꝛe iuuenis q̄ eā
impetebat:⁊ ꝓcurāte vetula ↄſenſit in amoꝛē eius ⁊ peccatū. Jtem
idē refert:ꝙ quedā de nocte relicto mariti doꝛmiētis thoꝛo exibat
ad adulterū extra domū:qō aduertēs vir ĩtra firmauit poꝛtā: q̄ re
deūte noluit ei apire:dicēs ꝙ in mane oñderet eā ⁊ factū ſuū oīb⁹
amicis ſuis ⁊ vicinis.illa aūt dixit ꝙ niſi apiret ei.ꝓiicēt ſe ĩ puteuʒ
q̄ erat ante domū. Cū aūt nō apiret ei vir.accepit lapidē maximum
ꝓiiciēs ĩtra puteū. Jlle aūt audiēs ſonitū credidit eā ſe p̄cipitaſſe:
ipſa abſcōdita retro hoſtiū cū vir exiret vt ſuccurrēt ei⁹ p̄cipitio:in
trauit domū firmās poſt ſe hoſtiū:retoꝛquēs crimē in virū ſuū:di
cēs ꝙ ꝓpť adulteriū ꝑpetrādū dimiſiſſet eā. ¶ Jtē magiſter Jač.
Quidā tāto zelo vxoꝛē ſuā cuſtodiebat ꝙ ſemꝑ cū ea ire volebat:q̄
mādauit lecatoꝛi ꝙ ĩ domo q̄dā añ quā erat lutū ⁊ plāta expectaʒ
eā die tali ⁊ hoꝛa. Cū aūt illa die ⁊ hoꝛa iret ad eccl'iā ⁊ vir ſu⁹cū ea
cū trāſiret ante domū illā:dimiſit ſe cadē ĩ lutū q̄ ſurgēs dixit viro
ſuo ꝙ domū illā ĩtrare volebat ad lauādū ſe:⁊ ꝙ ſuaret hoſtiū ne
aliq̄s ĩtraret āteq̄ȝ eēt lota:⁊ cū illa diu fuiſſet cū lecatoꝛe ſuo exiuit
magꝭ inq̄nata q̄ȝ ĩtrauerat. Jdē dicit ꝙ q̄dā ↄſueuerat ſe inebꝛiare
adeo ꝙ q̄ſi inſenſibilis videbať:q̄ odioſus vxoꝛi ſue ĩebꝛiabať ab
ea.ita ꝙ abſoꝛpt⁹ eſt a vino:q̄ vocās monachos dixit eū laboꝛare
in extremis:⁊ ꝙ veſtirēt eū habitum:⁊ faceret eum monachuʒ:qō

ipſe petiuerat compos mentis: qḋ ipſi libēter fecerunt amore pecu-
nie. quē tõſuꝫ ⁊ veſtitū deportauerūt ad abbatiā. ipſe aūt in mane
vino digeſto inuenit ſe monachū. ⁊ pre verecūdia remāſit ibi amit-
tens vxorē domū ⁊ pecuniā. Jtē cū quidaꝫ vir ebrioſus inueniſſet
adulteꝝ cū vxore ſua. ille relicto pallio fugit. ⁊ in argumētū facti in
arca ſua palliū adulteri ſerrauit. Quidā aūt arcā reſerās dictū palli
um tulit ⁊ viri palliū intus ſerrauit. Cū aūt amicos ⁊ vicinos vocaſ
ſet ⁊ vxorē accuſaſſet. ⁊ illa crimē negaret. ille vº in argumētū facti
ꝓmitteret ſe oſtēdere adulteri palliū. inuenit ſuū. vnde illa crimē re-
torſit in virū dicēs ꝙ ita inebriaret̃ ſepe ꝙ neſciret q̄d faceret. Jteꝫ
idē magiſter Jaco. cū quedā mulier ſepeliſſet viꝝ ſuū nolebat rece
dere a ſepulchro in fletu ꝑſeuerās. Quidā aūt magnoꝝ parētū iuſti
cia exigēte ſuſpēſus fuerat ꝓpe. quē ſub ꝑiculo vite rex cuidā p̄ce-
pit cuſtodire ne parētes eū raperēt. Sꝫ dū iuiſſet ad potādū. ⁊ redi
ret inuenit eū ſublatū. ⁊ cū flēs timore regi trāſiret ꝑ cymiteriū vbi
erat p̄dictus vir ſepultus in tūba lapidea. mulier ibi lugens querit
cām tāti luctus ⁊ vidēs eū elegātē aſpectu querit q̄d faceret ꝓ eo q̄
eū a regis ptāte eriperet. ⁊ diuitē faceret. rn̄det ille ꝙ ille facere q̄c-
q̄d poſſet. Et illa. Jura mihi ꝙ me duces in vxorē ſi h̄ fecero quo fa
ciēte tradidit ei corpus viri ſuſpēdēdū ꝓ alio. ⁊ ducēs eā in vxoreꝫ
oīa bona viri illius poſſedit. Jn quo pꝫ. quātus dolus ſit ⁊ mobili-
tas mulieris. Prouer. v. Uagi ſūt greſſus eius ⁊ inſcrutabiles. Jtē
idē. Cū q̄dā alia vellet ire ad lecatoreꝫ ſuuꝫ. dicebat viro ſuo. video
te īfirmū intra in camerā ⁊ cooperiā te. ⁊ ſudabis. Cū rediſſet dice-
bat. Surge curatꝰ es. nō expedit te plus ſudare. Jtē cū quedā dice
ret lecatori ꝙ magis amaret eū q̄ꝫ viꝝ ſuū. Jlle ait. nō credā tibi de
hoc niſi attuleris mihi vnū de meliorib' dētib' quos vir tuus hꝫ in
ore ſuo q̄ reuerſa fleuit iuxta virū ſuū. q̄ cū cauſam quereret. ait. ꝙ
dētē habebat in ore ſuo adeo fetidū ꝙ non poterat eū tolerare nec
poterat curari niſi ipſe vnū de dētib' ſuis daret ſibi ꝓ illo. q̄ fecit il
li extrahere meliorē quē habebat in ore. ⁊ detulit lecatori ſuo. Jteꝫ
in cōfuſionē malaꝝ mulieꝝ dicebat idē magiſter Jaco. ꝙ q̄dā erat
meretrix pulchra ⁊ iuuenis. q̄ cū nullo volebat ꝓ pecunia accūbere
niſi daret ei cū p̄cio cultellū vnū. quos ſibi datos ꝯſeruabat. Cū au
tē facta eēt vetula ⁊ ꝯtēnerēt eā amatores. dabatꝫ eis cultellos ſibi
prius datos. Un̄ de talib' dicit̃ q̄ dāt p̄ciū amatoribus ſuis. ꝙ red
dūt cultellos. Jtē idē magiſter Jaco. Cū q̄dē p̄nceps viſitaſſꝫ quā-
dā abbatiā. ⁊ vidiſſet ibi quādā monialē. voluit eā h̄re. cū aūt ad h̄
nec p̄cib' nec munerib' abbatiſſam poſſet īclinare. venit vt eā vi ra
peret. Cū aūt eā occultaſſet abbatiſſa ita vt nō poſſet eā inuenire. ⁊
ipſe iaꝫ recederet. illa q̄ occultata erat hoc videns clamauit de loco
latibuli vt ſciretur ibi eſſe. cu cu cu. cu cu. Quod aduertens dictus
miles eam viliſſimam reputans deſpexit ⁊ dimiſit.

¶ De choreis. DIS. VI.

Circa ſeptimū. ſ. de choreis. ſciēdū ꝙ choree vitā
de ſūt multiplici rōne. Uideꝫ. ꝓpter ſtatuꝫ
periculoſum ⁊ lamentabilē. Propter cultū pernicioſuꝫ
⁊ deteſtabilē. Propter culpas q̄ cōcurrunt. Propter pe
nas quas incurrūt. ¶ Primo q̄dē choreas eſſe vitandas. Suadet
ſtatus periculoſus ⁊ lamētabilis. ſumus enī in exilio in valle miſe-
rie ⁊ lachrymaꝝ. ⁊ in carcere. Aug. Neſcimus quō ſine claudimur ī
exilio iſto quō cātabimus canticū dn̄i in terra aliena. ergo ſi nō can
ticū dn̄i. quō canticū dyaboli. Filij iſrael tp̄e captiuitatis babylo-
nie nō cātabāt alleluia. ſꝫ ſup flumina babylonis flebāt reducētes
patriā ſuā ad memoriā. ⁊ exiliū in quo erāt. Jtē Augu. Jn valle la-
chrymaꝝ ſumus in qua magis flēdum ē quo minꝰ flemus. Jn hac
valle quedā nos īpugnāt. vt turbines. vēti. ⁊ tēpeſtates. himbres ⁊
frigora. ⁊ ardores. ⁊ hmōi. Quedā nos infeſtāt nec q̄eſcere ſinūt. vt
publices. culices. cyniphes ⁊ muſce. Quedā nobis repugnāt q̄ nos
occidere attentāt. vt lupi. vrſi. leones. ſerpētes. Beatꝰ q̄ aſcēſiōes in
corde ſuo diſponit in valle lachrymaꝝ. Oſtēdūt mūdū. ea q̄ ſūt ibi
flēda. quocūqꝫ vertit ſe hō. videt cauſas flēdi. Si ſurſuꝫ reſpicit. vi
det celū a quo exul ē. Jnfra ſepulchrū ſuū terrā. Ad ſiniſtrā aduer-
ſitatis cadentes mille. Ad dexterā decē milia. A tergo. i. in occulto
multo plures. Quis locus debet eſſe cantādi inter tot dei iniurias.
ꝓrimoꝝ miſerias. inter tot inimicoꝝ noſtroꝝ inſidias. inter tot pe-
riculoꝝ noſtroꝝ vulnera. inter tot fratrū noſtroꝝ funera. que iacent
in feretro corporuꝫ Hiere. ix. Quis dabit capiti meo aquā. ⁊ oculis
meis fontē lachrymarū ⁊ plorabo die ac nocte īterfectos filie popu
li mei. Hic ipſe deus nos ꝓuocat ad flendū verbo ⁊ exēplo. Uidēs
ciuitatē. ⁊ flens ſup illud Luce. xix. in tāto luctu vt dicit̃ Ecci. xxii.
Muſica in luctu importuna narratio eſt. hic plorandū nō cantādū
docēt ꝑuuli q̄ nō ſūt vnius diei. Aug. Puer a ploratu incipit ꝓphe
ta calamitatis ſue. lachryme ſue ſunt teſtes miſerie. nondum loqui
tur ⁊ iā ꝓphat. Jtē in regione vmbre mortis habitamus Yſa. ix. Di
citur hec regio mūdus ꝓpter mortis ꝓpinquitatē. Catho. Quocū-
qꝫ īgrederis ſequit̃ mors corꝑis vmbrā. Huic vmbre ſubſūt hoīes
Undecūqꝫ aſſunt laquei ⁊ arma morti: ⁊ inimici amētes. pš. Jnimi
ci mei aīaꝫ meā circūdederūt. Job. xxi. Tenēt tympanū ⁊c̄. Ducūt ī
bonis dies ſuos: ⁊ in pūcto ad īferna deſcēdūt. Jtē vmbra mortis
q₂ mors vt vmbra ſequit̃ fugiētes. ⁊ cū ſequit̃ ſubito atterēs non
aduertētes: ⁊ vt p̄dictū eſt gaudētes ad ſonitū organi in pūcto ad ī
ferna deijciet mors ſubita: vt pꝫ Hraſ. xix. Cū fortunatꝰ nobilis ob
tinuiſſet a ſctō Bōifacio vt officiū diuinū ageret ī feſto ꝑculi mar
tyris: expleto officio anteq̄ꝫ in mēſa ſedēs comediſſet. hiſtrio cū ſy-
mia ludens ad hoſtiū cū tybula pulſauit: cuiꝰ vocē audiēs ſanctus
clamauit. heu. heu. mortuꝰ ē miſer iſte. ego enī ad mēſaꝫ veniēs nō
dū in laudē dei os apui: ⁊ iſte cū tybula veniēs ꝑcuſſit. Cui cū pro
charitate feciſſet dari panē ⁊ vinū afferēs eū mortuū. cuꝫ ide exiret
lapis de tecto cadēs ſup caput eiꝰ eū ꝓſtrauit. Jtē debemꝰ potius
eē ī plāctu q̄ꝫ in cātu q̄ in carcē huiꝰ mūdi ſumꝰ: vt latro in carcē ca
pitali ſn̄ia ꝯdēnatꝰ. Sene. Oēs capitali ſn̄ia dānati ſumꝰ. Jtem ſu
mus vt latro ī via ductꝰ ad furcas. Aug. Nihil ē aliḋ tēpus huius
vite q̄ꝫ curſus ad mortē: in quo nemo vel paululū ſtare vel tardius
ire ꝑmittit̃ ſꝫ oēs pari motu vrgent̃. Un̄ tā vbis q̄ꝫ exēplis oſtēdunt
nobis chr̄s ⁊ ſcti ꝙ in h̄ exilio nō cātare: nec choreas ducē: ſed ma-
gis flere debemꝰ. Chr̄s enī nō cātaſſe legit̃: ſꝫ pluries fleuiſſe: ⁊ ad
fletū ꝓuocaſſe. Math. v. Bti q̄ lugēt ⁊c̄. Jtē exēplū. b. v̄ginis Luc̄
j. Jngreſſus angelꝰ ⁊c̄. nō īuenit eā vt dicit glo. in ſtrepitu ppl̄i: ſꝫ in
ſecreto ꝯclaui. Nō ī chorea vel ī platea cātātē aut vagātē: ſꝫ ī came
ra orantē. Jtē exēplū. Thobie. i. Cū eēt iunior oībꝰ nihil tn̄ puerile
geſſit in ope. Eodē. iij. Nūq̄ꝫ cū ludētibꝰ me miſcui. neqꝫ cū his q̄ ī
leuitate ambulāt ꝑticipē me p̄bui. Jtē Hiere. xv. Nō ſedi ī ꝯſilio lu
dētiū: ſolꝰ ſedebā: q₂ amaritudīe repleſti me. Jtē marie Magdale-
ne Joh. xi. Maria domi ſedebat. iḋ meruit petitiōis ſue exauditio
nē ⁊ fr̄is ſui reſuſcitationē. Eodē. xx. Maria ſtabat ad monumētū
ī die paſche foris plorās ideo meruit angeloꝝ viſionē ⁊ chriſti ap-
paritionē. ¶ Scḋo vitādas eē choreas euidēter oſtēdit cultꝰ ꝑnicio
ſus ⁊ deteſtabilis. Hic enī cultꝰ dyaboli q̄ fuit hmōi choreaꝝ īuen-
tor: ⁊ chorizantiū ē ſtimulator: ꝓuocator: ⁊ ductor: vt dicit̃ Apoc.
ix. De fumo putei dyabolice īſpiratiōis exierūt locuſte: ⁊ hēbāt ſu-
pra ſe regē angelū abyſſi q̄ latīe dr̄ extminās: diſcerpit. n. eos ⁊ diſ-
ſipat ī oībꝰ mēbris ſuis agitās eos ⁊ regens. Legit̃ cuidā ſctō viro
dyabolū apparuiſſe ī ſpecie ꝑui ethyopis ſtātē ſup quādā mulierē
q̄ ducebat choreas ⁊ circūducētē eā vt volebat ⁊ ſpringātē ſup ca-
put eiꝰ. Dātie aūt ⁊ ſpringatōes q̄s faciūt chorizātes: vident̃ habu
iſſe originē a dyabolo decipiēte egyptios in ſilitudīe cuiuſdā thau
ri h̄ntis ī humero ſignū q̄ſi lune corniculate albe quē vocabāt abu-
ſiue ſeraphim: quē aſſerit Plinꝰ ſe vidiſſe: vt legit̃ ī ſcholaſtica hi
ſtoria: q̄ egrediēs de flumīe ī quo ſubmerſerūt egyptij pueros filio
rū iſrl' in quodā die q̄ aſſignatꝰ erat eis: ꝯueniētibꝰ egyptijs ad euꝫ
cū omni genere muſicoꝝ eleuabat̃ ī aere ſup eos mouēs ſe ⁊ ſaltās
⁊ faciēs geſtꝰ ⁊ motꝰ q̄bꝰ ipſi in terra ſe ꝯformabāt cātātes ⁊ pſallē
tes cū cytharis ⁊ tympanis: ⁊ omni genē īſtrumētoꝝ muſicoꝝ. Ubi
credit̃ eos docuiſſe dātiarū ⁊ ſprigationū geſtus. Qui poſtq̄ꝫ ſe ſic
exercitauerat ab ocul' eoꝝ euaneſcebat. Jnuētor ḡ harū fuit ſatha-
nas. Hens ducēs ibi varia ſī vt lanugo q̄ avēto tollit̃: ⁊ puluis: quē
proijcit ventus a facie terre: vt nubes ſine aqua: nebule turbinibus
agitate. Chorziantes autem appellantur locuſte propter leuitateꝫ:
quia ſaltando cantando. Dicuntur auteꝫ exire de fumo putei: quia
conueniunt ex inſpiratione dyaboli. Uel fumus putei eſt fetor ⁊ ar
dor luxurie mouens ad choreas habent quas facies hominuꝫ. Nō
dicuntur habere vere facies: ſed ſimilitudines facierū propter depi
ctiones eaꝝ: ſunt autē quaſi locuſtarū ſimilitudines quaſi equi pa
rati ad preliū propter diſcurſuꝫ: ⁊ ornatuꝫ corporū ſuper capita eaꝝ
quaſi corone propter ornatū capituꝫ ⁊ facies earuꝫ ⁊ capillos dicū-
tur habere quaſi capillos mulierū ꝓpter alienos capillos nō defer-
rent mortuarū camiſias nec ſudaria: ſed valde horrerēt: ⁊ mirū ē ꝙ
capillos eaꝝ nō horrent: dentes ideo vt leones habebāt propter ani
marū rapacitatē ⁊ tenacitatē. loricas ferreas habebāt ꝓpter īcorri-
gibilitatē ⁊ inſeꝑabilitatē: q₂ adherent adinuicē vt anuli in lorica:
vox alarū propter diuerſitatē cantātiū aculei in caudis: mors in fi-
ne ⁊ cruciatus ⁊ poteſtas earū vocē hoībus menſibus q̄nqꝫ. ſ. a pa-
ſcha vſqꝫ ad feſtū beati Michaelis: q₂ tp̄e eſtiuo maxime ꝯueniūt
ad feſta: ⁊ choreas ibi ducunt. Nō aūt ibi colat̃ dyabolus maxime
patet Exo. xxxiiij. Sed populus māducare ⁊ bibere: ⁊ ſurrexerunt
ludere id eſt choreas ducere ⁊ cantare. Un̄ infra: dixit moyſes: vo-
ces cantātium ego audio ⁊ in tātam inſaniam prorupuerunt vt vitu

lum adorarent. Moyſes autē licet eſſet mitiſſimus inter oēs homines q̄ verſabant̄ in terra ſicut legit̄. Nūeri. xij. Cū vehemēti zelo cōmot⁹ tabulas ɔfregit ſcriptas digito dei viui. ɔbuſſit vitulū ⁊ in puluerē redegit. ⁊ dedit bibere filijs iſrael: ⁊ dicit̄ in hiſtoria miraculoſe factū fuiſſe. ꝙ q̄ choreas duxerāt ⁊ vitulū adorauerūt habuerūt barbas aureas. ⁊ ait moyſes leuitis. q̄ dn̄i ē iungat̄ mecū ⁊ trāſeūtes deporta ad portā vt dixerat moyſes. occidat vnuſq̄ſq̄ ꝓximū ſuū ⁊ fratrē q̄ hui⁹ ſceleris rei apparebāt. ita ꝙ occiderūt tria milia populi. Alia littera hꝫ viginti tria milia. Et dixit dn̄s. in die viſtionis viſitabo h̄ peccatū. Et dicūt hebrei ꝙ ante h̄ peccatū deus ipſe erat cuſtos hebreoꝝ. Et poſt dedit eis cuſtodē aliū. ſ. Michaelē. Si ergo tātū zelauerūt iſti quātū doleret q̄ h̄ret zelū dei cū videret eccleſias dei fieri ſtabula iumētoꝝ luxurioſoꝝ. ⁊ relicto dei officio imo īpedito ⁊ ɔtēpto hoīes ⁊ mulieres ibi chorizātes in feſtis ⁊ in cymiterijs ⁊ eccleſijs quaſi adorare nō vitulū ɔflatilē. ſꝫ vituli mortui pellē. ⁊ cātare ibi cātiōes luxurie vbi deberēt cātari dei cātica. ⁊ beate virginis. ⁊ nō deberēt dei cultū ⁊ ſanctoꝝ dimittere ꝓpter vitulū laſciuie. Legit̄ in vitiſpa. ⁊ in triptita hiſtoria ꝙ beatus Antonius flebat amariſſime. ⁊ q̄ſit⁹ a fratrib⁹ quare fleret ſic. ait ſibi fuiſſe reuelatū ꝙ muli ⁊ burdones deberēt ɔculcare loca ſancta. vt eccleſias ⁊ cymiteria. Qō lꝫ intelligat̄ de ɔculcatiōe locoꝝ ſanctoꝝ q̄ facta ē ꝑ arianos ⁊ ſaracenos. quātū deberet q̄ videt nō futurā. ſed preſentē cōculcationē eccleſiaꝝ. ⁊ cymiterioꝝ a chorizātib⁹ q̄ ſūt ſicut equus ⁊ mulus qb⁹ nō ē itellect⁹. Ceteꝝ in choreis nō ſoluꝫ exhibet̄ cultus dyabolo. veꝝ etiā exceſſus ī cultu. Sicut. n. legit̄ Luce. ix. Moyſes ⁊ helyas paſſionē vocabāt exceſſuꝫ quē cōpleturus erat ihesus in hierl'ꝫ ꝓpter exceſſuꝫ amoris. q꞉ oīa mēbra ſua obtulit victimāda ꝓ nobis ⁊ imolāda ī obſequiū. Sic tales quodāmō excedūt alios peccatores ī h̄ ꝙ oīa mēbra ſua victimāt in obſequiū dyaboli in choreis. ⁊ ſicut q̄ eſt in ɔſortio ⁊ hꝫ diuidē pira eis vndiq̄ꝫ porrigit ea. iſti vnū. alij aliud. ⁊ ſic de alijs. Ita tales videt̄ diuidere mēbra ſua ſingulis demonib⁹ agitātes ea ⁊ ꝓtēdētes vndiq̄ꝫ illic pedē. alibi manū. alibi caput. ⁊ ſic de alijs mēbris. In vitiſpa. ⁊ in triptita hiſtoria legit̄ li. vij. ꝙ cū abbas pābo veniſſet apud alexādriā. ⁊ videret ibi mulierē in theatro pſallētē. icepit flere. Req̄ſitus q̄re fleret. ait due cauſe mouēt me. vna eſt. q꞉ toto tpe vite mee nō ſic ſtuduī. nec tātū laboraui placere deo meo vt iſta ſtudet placere mūdo. Scđa cā ē ꝑditio ipſius. Tertio vitāde ſunt choree ꝓp multa peccata ɔcurrētia. Fit enī ibi voti emiſſi trāſgreſſio. nā votū qō ꝓmiſimus in baptiſmo dicētes. abrenūcio dyabolo ⁊ pompis eius frangūt q̄ choreas ducūt vel ſequunt̄. Sicut enī in armēt[ ] vaccaꝝ ē vna alijs elegātior q̄ alias ꝓcedit habēs cāpanā ad collum ad cuius ſonitū alie incitant̄ ad ſequēdū precedētē. Sic in chorea vna ꝓ cāpana hꝫ cantionē ad quā incitate alie ſequūt̄ vocē eius. ⁊ greſſus ⁊ motus. Aliq̄n ē ɔgregatio thauroꝝ in vaccis populoꝝ. q̄n ſūt ibi ⁊ viri ⁊ mulieres laſciui ⁊ luxurioſi ducētes choreas. Mulier ē ibi abbatiſſa dyaboli quā alie ſequunt̄ ⁊ cui rn̄dēt inchoāti ⁊ obediūt. Bern̄. vt q̄d o chriſtiane habes reſumere qb⁹ renūciaſti. vt q̄d claudicas ambob⁹ genibus. q̄d tibi cū pompis dyaboli qb⁹ reſignaſti. amator chriſti noli falli. Odit enim deus tales. nec īter ſuos cognoſcit ꝓfeſſores. quos vie ſue ɔſpicit deſertores. Pōt dicere de⁹ illi q̄ ſequit̄ choreas qō dixit angelus balaā. Numeri. xxij. Peruerſa ē h̄ via tua mihiq̄ꝫ ɔtraria. Hec eſt enī proceſſio dyaboli q̄ ſemꝑ ad ſiniſtrā tendit ſicut domini proceſſio ad dexteraꝫ paradiſi. Prouer. iiij. Uias que a dextris ſūt nouit dn̄s. ꝑuerſe autē q̄ a ſiniſtris. Eis q̄ a ſiniſtris vadūt dicet deus. Ite maledicti in ignē eternū. Eis aūt q̄ a dextris erūt dicet. Uenite benedicti ꝑcipite regnū ⁊c̄. Item chorizātes talē ɔtumeliā faciūt chriſto ⁊ matri ei⁹ qualē fecit quondā Adrianus imperator. ⁊ meretrices olim faciebant. vt dicit Beda in kalendario ſuo de inuentiōe ſancte crucis. Dicit enī ꝙ Adrianus imperator in loco natiuitatis chriſti edificauit idoluꝫ ⁊ phana vbi ɔueniebāt meretrices cantantes cantationes luxurie de amore veneris ⁊ adonidis. amaſij ſui ⁊ ſuoꝝ. Sic faciūt chorizantes in locis ſacris. Itē in choreis multiplex ſacrilegiū perpetrat̄. Primo ſacrilegiū ſacroꝝ tēpoꝝ vt feſtoꝝ. Dixerūt enī. Quieſcere faciam⁹ oēs dies feſtos dei a terra. Si enī ſacrilegiū cōmittit q̄ feſta frangit fodiēdo. nēdo vel arādo q̄ ſūt al's licita ⁊ neceſſaria. ⁊ pn̄t fieri ad honorē dei. cū fodere nere ⁊ arare ſint actiōes bone. choreas vero ducere ⁊ cantiōes lenocinij ſint deo ɔtumelioſe ⁊ ꝓximo iniurioſe. fortius videt̄ feſta frāgere q̄ hmōi choreas agit q̄ꝫ q̄ arat vel net in feſtis vt dicit Aug. Melius ē arare vel fodere in dn̄icis dieb⁹. q̄ꝫ choreas ducere. yſa. j. Solēnitates veſtras odiuit aīa mea ⁊c̄. Itē ē aliquādo ſacrilegiū locorū. quia ſacra loca aliquādo vt eccleſias ⁊ cymiteria cōculcāt ⁊ in ſuis fedis cātibus fedāt. ⁊ aliquādo etiā illicitis actib⁹: nec merent̄ habere requiem: vel ꝙ optet̄ eis qui tpe q̄eti deputato quieſcere noluerūt. Itē ſacrilegiū ꝑſonale cōmittūt in ſacras ꝑſonas quas ſuis cātib⁹ ledunt: vel a diuino officio īpediunt. Itē ɔtra ſacramētū baptiſmi vident̄ agere in quo pompis dyaboli abrenūciauerūt ⁊ patrini eoꝝ pro eis: q̄ ſibi poſſūt timere niſi diſſuadeāt eis. Itē ɔtra ſacramētū ordinis cū ſint ibi quaſi ſymie clericoꝝ ducētes ꝓceſſiōes dyaboli ⁊ choreas. Itē ɔtra matrimoniū vt cantat̄ ibi ꝙ ꝓ marito nō dimittat mulier facere amicū ⁊ alia q̄ cantant̄ ibi ꝓuocātia ad fidei ɔiugalis fractionē. Itē ɔtra ɔfirmationē: q꞉ reiecto ſigno chr̄i qō impſſuꝫ fuit in eoꝝ fronte: portant ſigna dyaboli venalitat[ ]. ſ. lenocinij ⁊ īpudicitie. Itē actū pn̄ie q̄dragesimalis frangūt. Itē ſacramēto eucharistie ɔtumeliā faciunt qō ſuſceperūt in ſignū pacis ⁊ recōciliatiōis a tēplo ſuo expellūt. Iteꝫ aliq̄n fiunt ibi rapt⁹ ⁊ ſtupra frequēter: q꞉ alique accedūt illuc vgines. alique cōiugate q̄ inde redeūt meretrices. Sicut pꝫ in dina que egreſſa a domo pr̄is vt videret mulieres regiōis illi⁹: rapta eſt ⁊ deflorata ab emor. Geñ. xxxiiij. Itē in choreis de oībus mēbris ſuis peccāt ⁊ laſciuie īmolāt. Itē arma ſupbie vanoꝝ ornatuū ibi oñdūt de quib⁹ ſupbiūt: ⁊ alias q̄ nō habēt ſiles offendūt ⁊ q̄rulosas viri ſuis reddūt: ⁊ vt ɔſilia habeāt alijs ſe exponunt. Itē cātu ſuo peccant: q꞉ de eo ſupbiūt: ⁊ in eo gloriant̄. Itē q꞉ ɔiugatas cōtra voluntatē maritoꝝ ⁊ filiaſfamilias ɔtra volūtatē patruꝫ ⁊ inhibitionem cātu ſuo ad choreas attrahunt: ⁊ eas male tractari ⁊ vberari ab eis faciūt. Itē q꞉ luxurioſa canūt ⁊ ſordida. ſiles vlulis auib⁹ q̄ roſtro demerſo in luto cantāt. Itē iuuenes ⁊ leues cātu ſuo decipiūt: ⁊ in periculū trahūt vt ſyrene maris. Syrene ſꝫ poetas piſces maris ſ̄t ex ꝑte inferiori: ⁊ mulieres in ſupiori: q̄ hoīes nauigātes dulcedine cātus ſui attrahūt: ⁊ ad ꝑicula ducūt. yſa. xiij. Rn̄debūt vlule in edibus ſuis ⁊ ſyrene in delubris voluptat[ ]. Delubra ſunt loca vel tēpla que luxurie ⁊ voluptati deſeruiebant. Itē cantus eaꝝ corda bonoꝝ ⁊ inocentiū quaſi ſagitta: vl' telū igneū penetrat: vulnerat ⁊ īflāmat ſicut enī cantus eccleſiaſticus inflāmat ad deuotionē. ſic cātus eaꝝ ad libidinē. Itē corda audientiū inebriat ad ineptā leticiā ſeculi ꝙ vſuꝫ rōnis amittūt. ſic vt neſciāt quid agāt: ⁊ facta brutalia ⁊ irrationabilia faciāt. Itē qui nō pn̄t hr̄e mutua colloquia alibi: ad cant⁹ tales ɔueniūt: ⁊ ſe mutuo īcitāt vbis. ſignis ⁊ contractibus malis.

¶ Quarto choree ſunt vitāde ꝓpter multa mala ſubſequētia id ē multe pene qb⁹ chorizātes a dn̄o puniunt̄. Aliq̄n enī ſathanas vexat eos q̄ choreas ducūt in ope illo: cui q꞉ ſeruiūt ibi de oībus mēbris ſuis torq̄bit eos in īferno de oīb⁹ mēbris ſuis. Sap. xj. Per q̄ peccat quis ꝑ hec ⁊ torquet̄. Aliq̄n mulieres q̄ueniūt ad vigilias feſtorū ⁊ ſanctoꝝ nō cā deuotiōis ibi inter chorizantes arripiunt̄ a dyabolo q̄s agitare ɔſueuit in tota nocte vſq̄ ad diē vel gallicantū cātātes ⁊ ſaltātes: de quib⁹ pōt dicere mat̄ eccl'ia qō dicit̄ Math. xv. Filia mea male a demōio vexat̄: q̄ mulieres arrepte vocāt ſe ancillas. Itē vexat hoīes deo ſibi ꝑmittēte ꝓpter pctm̄ choreaꝝ. aliq̄n tēpeſtate ſubita: ⁊ ire ſue furorē exercēs. Accidit in dyoceſi ſueſſion. cū in quadā eccl'ia in q̄ facte fuerāt choree: in mane celebraret ſacerdos: fact⁹ eſt ſubito magn⁹ turbo: ⁊ ɔmotio magna: ⁊ fulgur cedit in eccl'ia ⁊ veſtimēta altaris ɔbuſſit: ſacerdote cū hoſtia illeſo ꝑmanēte ⁊ mltos in eccl'ia occidit: molēdinū etiā ſubuertit̄ q̄ttuor hoībus ibi occiſis: vn⁹ inde fugiēs vidit mltos demones ſup foſſatū q̄dā ſpringātes ⁊ ſpallētes ⁊ choreas repſentātes a quib⁹ vberat⁹ q̄ſi ad mortē: facto ſigno crucis vix euaſit: quo idignati ⁊ territi fugerūt: quidā aūt ex eis indignat⁹ momordit maximū lapidē q̄ erat in muro: magnā partē inde ferēs: ipſi dētib⁹ manētib⁹ ibi īpreſſis: quē viri loci illius plurib⁹ oñderūt in teſtimoniū. Dictus aūt hō a demonib⁹ vberatus q̄ hec viderat: ea poſtmodū retulit corā multis. Itē chorizantes ſepe ferit dn̄s morte mala ⁊ ſubita morte aīe ⁊ corpis. Siles ſunt pueris de quib⁹ legit̄. ij. Reg. ij. Surgāt pueri ⁊ ludant: qui ſurgētes ⁊ ludētes: ⁊ occidit vnuſq̄ſq̄ ɔparē ſuū. Sic chorizātes faciūt dū vnus alterū ꝓuocat ad illicitū ɔſenſum occidit eū in aīa: dū cōſentit: ⁊ ſe prio dū h̄ intēdit. Itē Ezech. xxv. Pro eo ꝙ plauſiſti māu ⁊ ꝑcuſſiſti pede ⁊ gauiſa es toto affectu: extendā manū meā ſup te ⁊ interficiā te. Ad hoc facit exēplū de hiſtrione ꝑcuſſo qui ꝑcutiebat tybulā. Itē. ij. dyal'. ix. de florētio monacho. qui cū nō poſſet corp⁹ beati benedicti extinguere veneno: laborauit aīas diſcipuloꝝ ꝑimē ad libidinē ꝓuocādo: mittens ſeptem puellas nudas ī horto celle in q̄ habitabat beatus bn̄dict⁹ cū diſcipulis ſuis q̄ tenētes ſe adinuicē cū manib⁹ diuti⁹ ante oculos eorū ludebāt ⁊ pſallebant. Cū aūt beat⁹ bn̄dictus a loco illo receſſiſſet declinās eius inuidiā ⁊ dict⁹ florētius ꝓpē hoc in ſuo ſolario exultaret. ſolariū ſubito totū corruit: ⁊ dictū florētiū ɔterēs extixit. Itē de filia herodiadis q̄ ſaltu ſuo caput iohānis īpetrauit dicit Hugo

de ſancto victore ꝙ a terra abſorpta ſit. De herode dicit egyſippus
li.ij. de cladib⁹ iudeoꝝ ꝙ in hyſpaniã fugatus cũ merore animi ↄſũ
ptus ẽ ibi cũ herodiade. Alique chronice habẽt ꝙ apð viẽnã. Joſe
phus dicit ꝙ veniẽs romã vt familiaritatẽ acq̃reret gaij ⁊ herodis
aggrippe. relegatus ẽ vt dicit ioſephus apð lugdunũ. Greg. turoñ.
in li. de geſtis francoꝝ idẽ dicit. Herodias autẽ noluit eũ dimittere
dicẽs ꝙ volebat eſſe ſocia aduerſitatis. vt fuerat ꝓſperitatis. ibiq̃
in illo exilio miſerabiliter mortui ſupra ripã fluuij ſepulti ſunt. Ad-
huc apud lugdunũ oñdit antiq̃tas locũ ſup montẽ ſup capellã ma-
gdalene. vbi dicit̃ fuiſſe palatiũ Herodis q̃ dicit̃ antipas q̃ decolla
uit iohãnẽ. ſub quo dñs paſſus ẽ. q̃ ei illuſit ⁊ ipſe exul dat⁹ ẽ ludi-
brio eterno. ¶ In paſſiõe ſanctoꝝ nerei ⁊ achillei legit̃ ꝙ cũ ipi eſ-
ſent baptizati a beato petro apl'o ⁊ cubicularij eẽnt domicelle virgi
nis q̃ erat nept̃. Domiciani ĩpatoris. q̃ erat ſpõſa aureliani filij ↄſu
lis romanoꝝ p̃dicauerũt ei ſic de fide ⁊ bono virginitatis. ꝙ eã con
uertũt. poſtea ꝑ beatũ clemẽtẽ virgo dño ↄſecrata ẽ: cũ poſt paſſio-
nẽ dictoꝝ ſanctoꝝ pſeuerãs nõ poſſet a ꝓpoſito reuocari. fecit eam
dictus aurelianus ĩcludi in camera pulcherrima cũ trib⁹ ioculatori
b⁹. ⁊ ipſe erat cũ eis. vt ipi ſaltãdo ⁊ cantãdo cũ muſicis ĩſtrumẽtis
coꝛ virgis emollirẽt ad aureliani ↄſenſuꝫ. Qð ſi nõ poſſet. eã ibi vio
lẽter opprimeret. Cũ virgo ĩmobilis eſſet ⁊ oraret. tres mimi tãdiu
ſaltauerũt ibi ⁊ cãtauerũt ꝙ h̃ inceſſanter faciẽdo defecerunt. Jpe
aũt aurelian⁹ ꝑ duos dies ſalt⁹ ⁊ cãtus ↄtinuãs h̃ ĩceſſant̃ agẽdo ex
pirauit. Uirgo aũt cũ nollet ↄſentire idolatrie. ⁊ eẽt clauſa in cubi-
culo ſuo cũ duab⁹ ſodalib⁹ virginib⁹ orãs. de p̃cepto domiciani im
peratoris ignis ẽ ibi appoſitus. ſuccẽſoq̃ cubiculo virgines ꝓſtra
te in faciẽ ſpũ dño orãtes reddiderũt. corpa aũt eaꝝ illeſa ab igne
ſũt repta. Jtẽ fluct⁹ aduerſi q̃ ſequunt̃ hm̃õi diſſuadẽt choreas ⁊
ineptã ⁊ ĩmoderatã leticiã. Sapiẽtes naute vidẽtes delphynes pi
ſces ludẽtes ⁊ ſaliẽtes ĩ mari. ſtatĩ dephẽdũt proximã tẽpeſtatẽ. ſic
ſapiẽtes vidẽtes ĩmoderatã leticiã chorizantiũ. futuraꝫ ⁊ ꝓximã ti
mẽt tribulationẽ. ſic dñs Luc. xix. Uidẽs ciuitatẽ exultantẽ fleuit
ſup illã dicẽs. Si cognouiſſes tribulationẽ tibi in ꝓximo vẽturã. ⁊
tu fleres. Accidit in dyoc. lugduñ. cũ comes florẽſis ⁊ niuerneñ.
guido deberẽt trãſfretare. vocauerũt magnã curiã ⁊ feſtũ magnuꝫ
tenuerũt. ⁊ cũ poſt officiũ dei multũ vacaſſent in ducẽdis choreis.
⁊ veniſſent in q̃dã caſtrũ qð dicit̃ ſurtiacũ comitale. ⁊ filius dicti
comitis vocaſſet iuuenes ſcutiferos in quadã aula in ſolario. ⁊ can
tãdo ducerẽt choreas. voluẽdo ſe cecidit ſolariũ ſub pedib⁹ eorũ. ⁊
oẽs pariter ceciderũt. Aliq̃ ſũt ibi ſtatim mortui. Aliq̃ ↄfracti. Aliq̃
fere ſuffocari. vt poſſent dicere. Uerſa ẽ ĩ luctũ cythara nr̃a. ⁊ orga-
nũ in vocẽ flentiũ. Job. xxx. ¶ Jtẽ hm̃õi ſimiles ſũt cygno q̃ cãtat
ↄtra mortẽ ꝓpinquã. Jtẽ chorizantes aliq̃ñ puniunt̃ cõfuſiõe vel
hic. vel in futuro. yſa. iij. Pro eo ꝙ eleuate ſũt filie ſyon ſaltus faciẽ
do ⁊ ambulauerũt collo extẽſo caput huc illucq̃ vertẽdo. ⁊ nutib⁹
oculoꝝ ibãt ⁊ plaudebãt cũ geſtu manuũ ⁊ motu ambulabãt pedi-
bus ſuis tripudiãdo. decaluabit dñs verticẽ filiaꝝ ſyon. ⁊ crinẽ ea-
rũ nudabit. Et poſt. Et erit ꝓ ſuaui odore fetoꝛ. ⁊ ꝓ zona funiculus
⁊c̃. Sic apparatus hoꝝ ornamẽtoꝝ quẽ volũt oñdere ĩ choreis ver
tet̃ in obprobriũ ⁊ ↄfuſionẽ eoꝝ q̃ hoc agũt. Jtẽ puniunt̃ aliq̃ñ flã
ma ignis. vel in p̃ſenti vt patet ĩfra de peregrinatiõe de illo q̃ arma
tus armis leuitatis intrauit eccleſiã. vt orãtes ĩ vigilia cuiuſdã ſan-
cti ad cantus ⁊ choreas incitaret. q̃ iudicio diuino igne ibi conſum
ptus ẽ. Jtẽ ibidẽ de illis q̃ ↄuenerãt ad feſtũ cuiuſdã ſancti. cũ cho
reas duxiſſent in cymiterio in aurora cũ miſſa cantaret̃. fulgure ca-
dẽte in eccleſia. aliq̃ ſũt igne ↄcremati. aliq̃ extincti. aliq̃ vulnerati.
Eccĩ. xxv. Stuppa collecta ſynagoga peccãtiũ. Quia vt ſtuppe deſa
cili ſuccẽdunt̃ ad malũ. ⁊ ſũt vani ⁊ leues ſũt ſynagoga. i. ↄgregatio
irrationaliũ aĩaliũ. q̃ꝛ non ducunt̃ motu rationis. Synagoga pec-
cãtiũ dicũt̃. q̃ꝛ cũ alia peccata habeãt ſinglaria mẽbra q̃ eis ↄ̃ſerui
unt. vt gula ⁊ ebrietas gulã ⁊ vẽtrẽ. luxuria genitalia. auaritia ma-
nus. ira coꝛ. ſupbia caput. ⁊ ſic de alijs. Chorizantes dicunt̃ genera
liter peccãtes. q̃ꝛ peccãt de oĩb⁹ mẽbris. caput ornãt ⁊ agitant. ocu-
lis ĩnuũt. aurib⁹ cantus dyaboli audiũt pede terũt. oꝛe canũt. mani
b⁹ plaudũt. totũ corpus ↄcutiũt. Sequit̃ ↄſũmatio eoꝝ ignis. quia
cito vt ſtuppa ſunt in cinerẽ ↄuertẽdi. yſa. j. Erit fortitudo veſtra vt
fauilla ſtuppe. Si ſe cognoſcerẽt vt xerſes plãgerẽt. q̃ cũ videret an
te ſe maximũ exercitũ ſuũ vertit gaudiũ in planctũ. dicẽs. Dicũt me
homines regẽ huius maximi exercitus cũ ſim rex cineris. Oẽs eniꝫ
iſti vſq̃ ad cẽtũ annos ſũt in cinerẽ ↄuertẽdi. ⁊ ego cũ eis. Jteꝫ pu-
nit eos fletus eternus. Math. xxij. Ligatis manib⁹ ⁊ pedib⁹ ꝓijci-
cite in te. ex. Ligata habebunt mẽbra. quia diſſoluta habuerũt tene
bras habebũt. quia lucẽ exterioris ↄſolationis ⁊ vani gaudij ama-
uerunt. fletum propter riſuꝫ ⁊ cantuꝫ. Nota ꝙ quidã ſanctus inter
alia ſupplicia inferni vidit ⁊ audiuit mulieres flentes ⁊ quaſi chore
as ducẽtes: ⁊ dicentes. ve. ve. ve. quãte ſunt iſte tenebre. De fletu mi
ſeroꝝ in ĩferno habet̃ ſupra li. ij. de ĩferni luctu. Sil'r oñdunt̃ eẽ vi-
tande choree ꝑ ↄtrariũ: q̃ꝛ ſicut chorizãtes angelicos cãtus ⁊ diui-
nas ↄſolatiões amittũt ⁊ varias penas incurrũt. ſic q̃ fugiũt eas ha
bẽt ſolatia paradiſi. Quia vt dicit Berñ. delicata ẽ diuina ↄſolatio
⁊ nõ dat̃ admittẽtib⁹ alienã. Sepe eñi legunt̃ viſitati a dño: ⁊ audi
uiſſe angelicos cãtus ⁊ habuiſſe angelicas viſitatiões ⁊ allocutio-
nes fugiẽtes mũdanos cãtus ⁊ ↄſolatões ⁊ viſitatiões. Ut btã ma
ria quã ĩuenit angelus vt dicit glo. nõ in ſtrepitu ppl'i ſed in ſecreto
cõclaui. Paſtorib⁹ cuſtodiẽtib⁹ nõ chorizãtib⁹ appuit angelus ⁊
audierũt melodiã celeſtĩ militie. Jtẽ iohãnes ĩ ſolitudine pathmos
audiuit frequẽter cãtus angelicoſ. Jtẽ de btã cecilia legit̃ ꝙ cũ alij
cũ organis cãtarẽt in nuptijs: ipſa ſoli deo decãtabat dicens. Fiat
dñe coꝛ meũ: ⁊ corp⁹ meũ imaculatũ: ⁊ nõ dieb⁹ nec noctib⁹ ceſſa-
bat a colloquijs dei diuinis ⁊ oratiõib⁹. De btã agnete legit̃ ꝙ di-
cebat. amo chr̃m ⁊c̃. cui⁹ mihi organa modulatis vocib⁹ cãtãt: ⁊ q̃ꝛ
reſpuiſſe legunt̃ fatuos cãtus ⁊ ↄſortia ⁊ ſolatia viſitate legunt̃ ⁊
cõſolate ab angelis. Cecilie ⁊ ſpõſo eius nõ cãtãtib⁹ ſed orãtib⁹ at
tulit angelus coronas de roſis ⁊ lilijs padiſi. Ad q̃rũ odorẽ Tybur
tius frat̃ valeriani ſpõſi cecilie ẽ ad dñm ↄuerſus: ⁊ ambo martyri
um ſuſceperũt. Jtẽ angel⁹ btẽ agnetĩ fact⁹ ẽ cuſtos ⁊ ſoci⁹ in paſſio
nis agone. Jpa aũt etiã appuit parẽtib⁹ ſuis octaua die poſt paſſio
nẽ ſuã in choro ṽginũ celeſtiũ mirabili ornatu ⁊ decore fulgẽtiũ di
cẽs eis ꝙ eã nõ plãgerẽt vt mortuã: ſꝫ ait. Cõgaudete mecũ ⁊ ↄgra
tulami: q̃ꝛ cũ his oĩb⁹ lucidas ſedes accepi: ⁊ his dictĩ recepte ſ't ĩ ce
lũ. Jtẽ in paſſiõe viti ⁊ modeſti legit̃ ꝙ cũ vit⁹ puer duodeciꝫ ãnoꝝ
in lucana ciuitate nõ poſſet ĩclinari ad idolatriã: nec p̃ris ṽberibus
nec ſupplicijs diuerſis ſibi illatĩ ꝑ valerianũ p̃fectũ: reduxit eũ pr̃ in
domo ĩcludẽs ĩ talão: exhibẽs ei diuerſas delicias ⁊ puellas chore
as corã eo ducẽtes cũ muſicĩ ĩſtrumẽtĩ: vt ꝑ cãt⁹ ⁊ geſt⁹ eaꝝ coꝛ pue
ri emolliret̃. Sed cũ nihil ꝓficerẽt relict⁹ eſt ibi puer ſol⁹ cũ duode
cim lãpadib⁹ ardẽtib⁹. Cũ aũt erupiſſet inde odoꝛ ĩeſtimabil'. ita vt
familia clamaret dij ĩtrauerũt domũ: etiã pat̃ reſpiceret ꝑ hoſtiũ ca
mere: vidit circa puerũ ſeptẽ angelos: ad quoꝝ aſpectũ excecat⁹ eſt
vbi cũ etiã veniſſet tota lucana ciuitas: dixit eis dij ĩtrauerũt came-
rã filij mei: hñtes facies igneas ad quoꝝ aſpectũ cec⁹ fact⁹ ſuꝫ. Ora
tiõib⁹ aũt btĩ viti liberat⁹ eſt. Beat⁹ aũt vitus poſt mltos agones
⁊ victorias multotiẽs ⁊ de multis ſupplicijs ꝑ angelos liberatuſ. tã
dẽ cũ modeſto ſocio ſuo in oratione emiſit ſpiritũ. Jtẽ in geſtis an
gloꝝ. Beda li. iiij. c. xxv. dicit ꝙ in monaſterio hilde ſancte abbatiſ
ſe fuit puer cuſtos pecorũ. qui oĩno nullã cantilenã ſciebat nec ad-
diſcere volebat: nec cãtare: vnde cũ alij cuſtodes aĩaliũ ⁊ familia ha
berẽt bonũ ↄuiuiũ: ⁊ leti eſſent. cũq̃ dicerẽt ꝙ q̃libet cantaret cuꝫ
cythara ⁊ hoc faceret dictus puer dimiſſo ↄuiuio alijs cantãtib⁹ fu
git in ſtabulũ intrãs lectũ. Cũ autẽ ille nocte dormiret. aſtitit ei qui
dam vocãs eũ nomine ſuo ⁊ dicens: canta mihi. Cũ aũt ille rñderet
neſcio cantare. ꝓpter hoc eñi incenat⁹ dormiui. Rñdit mihi hẽs cã
tare: q̃ ait: quid cãtabo tibi. Rñdit. Canta mihi p̃ncipiũ creaturarũ
qui ſtatim incepit cãtare optimo carmine: ⁊ ſuauiſſimo modulami
ne in laude creatoris qð nũq̃ audierat ĩ anglico optĩe ↄpoſitos: q̃ ĩ
latino idẽ ſonant: ꝙ laudare debemus actorẽ regni celeſtiſ. potẽtiã
creatoris ⁊ regnũ ipſi⁹ ⁊ ↄſiliũ patris glorie: q̃ cũ ſit etern⁹ de⁹. oĩuꝫ
actoꝛ extitit: q̃ filijs hoĩuꝫ celũ ꝓtecti culmine: dehinc terraꝫ cuſtos
hũani generis creauit. Hec aũt ṽba dormiẽs ↄcinebat ĩ ãglico opti
mo dictamĩe ↄpoſita: quoꝝ ſenſuꝫ dixim⁹: nec tñ decoꝛ aut metruꝫ
in trãſlatiõe latine ſeruari potuit. Qui excitat⁹ eadẽ cãtabat: ⁊ du-
ctus ad abbatiſſaꝫ corã ea ⁊ mltis pitis dicta ṽba ↄcinebat: ⁊ donũ
ſibi datũ ĩdicauit: ⁊ ṽba ſacre hiſtorie ſibi ĩpoſita reddebat optimo
carmĩe ↄpoſita in modulatiõe. Hic totã hiſtoriã veterĩ ⁊ noui teſta
mẽti fact⁹ frater religioſiſſim⁹ optĩo carmine ↄpoſitã reddidit: nec
aliqua score ocioſa vel ĩpertinẽtia ad deũ cãtare ſciebat vl' poterat: ⁊ cuꝫ
multi piti attẽtarẽt ſil'r cãtare vel ↄponere ad exẽplũ eius: null⁹ tñ
tũciiq̃ perit⁹ in hoc ei potuit ↄparari. Cũ aũt dict⁹ frater diuti⁹ re-
ligioſiſſime ⁊ ſanctiſſime deo ſeruiſſet: tact⁹ modica ĩfirmitate: de
qua nullus crederet ꝙ aliq̃s debẽt mori: rogauit vt paret̃ ſibi lect⁹
in loco vbi fratres moriẽtes ſolebãt poni. Qui facto: hylarit̃ ibi diu
tius loquẽs cũ fratrib⁹ ibi ↄuocatĩ: rogauit eos vt ſi aliquẽ aliquo
mõ offenderat: vel aliq̃d ↄ̃ eũ haberẽt ei remitterẽt. Cũ aũt oẽs mi-
rarent̃: ⁊ nihil ↄtra eũ ſe hr̃e dicerent: ipſe eucharĩſtiã petens ⁊ ac-
cipiẽs: eos dño ↄmendauit: dicẽs ſe migraturꝫ ad dñm illa hora q̃
fratres ſurgerẽt ad laudãdũ deũ. Jpſe aũt illam horã cũ deuotõe ⁊
oratiõe expectauit: ⁊ cũ fratres incepiſſent laudare deũ: ipſe diſpo-
ſuit ſe quaſi ad dormiẽdũ: ⁊ quaſi dormiẽs ſuauit̃ in pace quieuit.